

การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตาม
ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE HYPERMEDIA ELECTRONIC
BOOKS WITH SOCIAL MEDIA BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO
ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS

Miss Jitlada Kumnuansin

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Technology and
Communications

Department of Educational Technology and Communications

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนอง
ของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน
ประถมศึกษา

โดย

นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน

สาขาวิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. จินตวีร์ คล้ายสังข์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ ณ สงขลา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตวีร์ คล้ายสังข์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ไชลสิริ ปราโมช ณ อยุธยา)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

จิตรลดา คำนวนสิน : การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา. (DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE HYPERMEDIA ELECTRONIC BOOKS WITH SOCIAL MEDIA BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. จินตวีร์ คล้ายสังข์, 191 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบฯ 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบฯ และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินรูปแบบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน และแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงหลายมิติ 2) โซเชียลมีเดีย 3) โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 4) มัลติมีเดีย 5) เนื้อหา 6) รูปแบบการสอนอ่าน ผลการทดลองใช้รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

ปีการศึกษา 2556

5583369127 : MAJOR EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND COMMUNICATIONS

KEYWORDS: E-BOOK / THAI LITERATURE / SOCIAL MEDIA / READER-RESPONSE THEORY / COMPREHENSION

JITLADA KUMNUANSIN: DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE HYPERMEDIA ELECTRONIC BOOKS WITH SOCIAL MEDIA BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS. ADVISOR: ASSOC. PROF. JINTAVEE KHLAISANG, Ph.D., 191 pp.

The purposes of this research were (1) to develop a model of thai literature hypermedia electronic book with social media based on the reader-response theory and (2) to try out a model of thai literature hypermedia electronic book with social media based on the reader-response theory and (3) to propose a model of thai literature hypermedia electronic book with social media based on the reader-response theory to enhance reading comprehension of elementary school students. The samples for the survey consisted of 20 elementary school students over a period of 8 weeks. The Research instruments consisted of an expert interview form, a model evaluation form, and an E-Book. The data gathering instruments consisted of a reading comprehension test, an observation form, and student's satisfaction towards the model test questionnaire. The data were analyzed by using mean, standard deviation and t-test dependent.

The research results indicated that :

The results of this study consisted of 6 elements. The 6 elements were 1) Hypermedia 2) Social media 3) E-Book construction 4) Multimedia 5) Content and 6) Reading Strategy. The results indicated that students who participated in the experimental group had reading comprehension post-test mean scores that were higher than their pre-test mean scores at the .05 level of significance

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Department: Educational Technology and
Communications

Field of Study: Educational Technology and
Communications

Academic Year: 2013

Student's Signature .....

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จความเมตตากรุณาและเอาใจใส่อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่ตลอดระยะเวลาการศึกษา ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตรวจแก้ไข และให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาการทดลองวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้วิจัย รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในโอกาสต่าง ๆ โดยตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณครูทุกท่านในชีวิต ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ทั้งด้านวิชาการ และค่านิยมสั่งสอนในการดำรงชีพอันมีค่าอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ชาวเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทุกคน ที่ให้กำลังใจ ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และเป็นที่ยกย่องที่ดียิ่งในการทำวิจัยในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พี่กุลชัย กุลตวนิช พี่รัตตมา รัตนวงศา รวมทั้งนางสาวศศิธร ลิจันทร์พร นางสาวสุนัชชา สุภธรรมวิทย์ และนายสุรศักดิ์ สินธุ์ประกอบ ที่คอยช่วยเหลือในการทดลอง เพื่อน ETC 55 และเพื่อน ELEM 46 สำหรับรอยยิ้มและเสียงหัวเราะที่มีให้กันเสมอมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก “ทุน 90 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง และหวังว่างานชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ซึ่งคุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สมาชิกครอบครัว “ค่านวนสิน” และญาติพี่น้องทุกท่านที่เป็นกองเชียร์ยามข้าพเจ้าเหนื่อยล้า เป็นกองเสบียงยามข้าพเจ้าหิวโหย เป็นพลังใจสำคัญยามข้าพเจ้าท้อถอย ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่เชื่อมั่นในตัวข้าพเจ้าและคอยสนับสนุนเสมอมาในทุกทางที่ข้าพเจ้าได้เลือกเดิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
คำอธิบายกรอบแนวคิด	8
นิยามจำกัดความ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book).....	12
1.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book).....	12
1.2 ประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	13
1.3 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book).....	15
1.4 ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia).....	16
1.5 หลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	18
1.6 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	22
ตอนที่ 2 ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน.....	23
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน	23
2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน.....	25

ตอนที่ 3 โขชัยลมีเดีย.....	33
ตอนที่ 4 ความเข้าใจในการอ่าน.....	39
4.1 ความหมายของการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	39
4.2 องค์ประกอบเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน.....	40
4.3 หลักจิตวิทยาและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน.....	41
4.4 ระดับความสามารถในการเข้าใจในการอ่าน.....	45
4.5 การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน.....	50
ตอนที่ 5 การสอนวรรณคดี.....	54
5.1 ความหมายของวรรณคดี.....	54
5.2 คุณค่าของวรรณคดีไทย.....	56
5.3 การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในระดับประถมศึกษาตอนปลาย.....	57
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	71
ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	74
ระยะที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา.....	79
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.....	83
ตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.....	95

ตอนที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย	102
บทที่ 5 ผลการวิจัย.....	105
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
รายการอ้างอิง	129
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	140
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	143
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	191

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน	30
2.2 แสดงประเภทเครื่องมือของโซเซียลมีเดียตามลักษณะการใช้งาน	39
2.3 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษา	58
4.1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ แบบเชื่อมโยงฯ	90
4.2 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง	95
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง	98
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการอ่าน จากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 1 และครั้งที่ 6 ของการทดลอง	98
4.5 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ	199
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมของ รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ	102

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน	24
4.1 แสดงร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ.....	86
4.2 แสดงรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ	94
4.3 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง (สถานภาพ : เพศ)	96
4.4 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง (สถานภาพ : เกรดเฉลี่ยทุกวิชา).....	97
4.5 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง (สถานภาพ : เกรดเฉลี่ยวิชาภาษาไทย)	97
5.1 แสดงรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ	110

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณคดีเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและมีความสำคัญเปรียบเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความคิดและภาพสะท้อนชีวิต สังคม ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในอดีต เป็นส่วนหนึ่งของศิลปวัฒนธรรม อันเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษและยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นความเจริญ ความยั่งยืนในยุคสมัยต่าง ๆ ช่วยให้ประชาชนคนยุคหลังที่เป็นเยาวชนได้เรียนรู้ถึงศิลปวัฒนธรรม ได้รู้รสไพเราะ ได้รับความเพลิดเพลินจากภาษาได้เป็นอย่างดี ทั้งเป็นแบบอย่างในการสรรหาถ้อยคำทั้งร้อยแก้วร้อยกรองมาใช้ได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้เกิดความไพเราะ รूसภาษา และคุณค่าทางจริยธรรมและคุณธรรม จากความสำคัญของวรรณคดีดังกล่าวมาแล้ว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการสอนวรรณคดีประกอบอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในสาระด้านวรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 ให้เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง โดยเน้นการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องจากวรรณคดีเป็นผลงานของอดีต เป็นสิ่งที่มีความหมายค่อนข้างยาก อีกทั้งวิธีการสอนในอดีตที่เน้นการท่องจำคำศัพท์ ท่องจำเนื้อเรื่องหรือคำประพันธ์เพื่อการสอบ และเนื้อหาวรรณคดีเป็นเรื่องที่ไกลตัว เป็นสาเหตุให้คนส่วนใหญ่ไม่นิยมอ่านวรรณคดีไทยและเห็นว่าวรรณคดีไทยเป็นเรื่องที่น่าเบื่อไร้เหตุผล นักเรียนจึงไม่สนใจที่จะเรียน ขาดความซาบซึ้งและไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดี จากการศึกษาข้อมูลพบว่าการสอนวรรณคดีในระดับประถมศึกษา ควรเน้นเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความสนใจในวรรณคดี เกิดความสนุกสนานจากเนื้อเรื่อง จากการใช้ถ้อยคำในวรรณคดี ครูจะต้องสร้างสมรรถภาพการอ่านของนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาโดยเฉพาะความสนใจในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน ควรสร้างสื่อที่น่าสนใจ ส่งเสริมให้นำสิ่งที่ได้อ่านไปใช้ประโยชน์ และการใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นอกจากนี้ปัจจัยหนึ่งที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่านคือการเชื่อมโยงธรรมชาติของเด็กเข้ากับการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมที่เข้าไปกระตุ้นธรรมชาติดังกล่าว แล้วเชื่อมโยงไปสู่การอ่าน ทำให้การอ่านเป็นการตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นและการขยายจินตนาการให้มากขึ้นอีก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่าน (Reader Response Theory) ที่เน้นการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้อ่าน รวมทั้งความรู้สึกที่มีต่อการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2551; ดวงมน จิตรจางง, 2536; บรรเทา กิตติศักดิ์ และ กรรณิการ์ กิตติศักดิ์, 2535; บันลือ พฤกษ์วัน, 2543; พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช, 2547; อรศรี งามวิทยาพงศ์ และคณะ, 2554; อรทัย วิมลโนธ และอัจจิมา เกิดผล, 2537; Beach, 1993)

ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader Response Theory) เกิดขึ้นจาก Louis Rosenblatt ในปีค.ศ. 1938 ได้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้น โดยอธิบายว่าธรรมชาติของวิชาวรรณคดีจะต้องเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ชีวิต ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านจึงเน้นกระบวนการสอนวรรณคดี โดยนำประสบการณ์, พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น และความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ ของผู้อ่านในชีวิตจริงมาเชื่อมโยงกับเรื่องราววรรณคดี ซึ่งในการสอนการอ่านโดยทฤษฎีนี้ ผู้สอนต้องให้ผู้อ่านเชื่อมโยงประสบการณ์โดยการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่อ่าน การตั้งคำถามที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิด การแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างผู้อ่านด้วยกัน ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในชั้น มีโอกาสรับรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น นำไปสู่การพัฒนาการคิดไตร่ตรอง และการคิดวิเคราะห์ และให้ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้จากการอ่านวรรณคดี เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความคิดของตน เป็นทฤษฎีสอนอ่านที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และยอมรับการแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดีของผู้เรียนโดยปราศจากอคติ เน้นการอ่านและตีความวรรณคดีตามประสบการณ์เดิมของตนเพื่อขยายความรู้และความเข้าใจในการอ่าน ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน (พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547; Beach, 1993)

การอ่านเพื่อความเข้าใจจัดเป็นด้านหนึ่งของทักษะทางภาษา เป็นการอ่านที่มีความสำคัญในทุกระดับชั้น และเป็นเป้าหมายขั้นต้นของการอ่าน หากผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ การอ่านนั้นจะถือว่าไม่ประสบความสำเร็จ ความเข้าใจในการอ่านจึงจำเป็นและใช้มากในชีวิตประจำวัน แม้การอ่านมีความสำคัญมากเพียงใด แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านในวิชาภาษาไทยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับต่ำ ขาดความสนใจในการอ่าน ไม่ชอบอ่านข้อความที่มีความยาวหรือเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามมาก เพราะเห็นว่ายากและน่าเบื่อ นอกจากนี้ยังไม่มีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างแท้จริง เพราะผู้สอนไม่เชื่อว่าการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นจะกระทำอย่างเป็นระบบหรือกระทำอย่างจริงจังได้แล้ว ยังไม่มีเครื่องมือหรือตำราที่ใช้เป็นแบบแผนในการฝึกฝนอีกด้วย การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจจึงแทบจะไม่มีแบบแผนในโรงเรียนเลย นอกจากสอนให้เด็กอ่านหนังสือออกแล้วก็ให้เด็กอ่านเพื่อความเข้าใจกันเองตามความสามารถของเด็กแต่ละคน ครูมิได้มีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้แก่เด็กเลย เมื่อนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน จะส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านที่ลดน้อยลง สำหรับประเทศไทยมีการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการอ่านตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา จากผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากรไทย พ.ศ. 2554 พบว่าผู้อ่านหนังสือที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ใช้เวลาอ่านหนังสือเฉลี่ย 35 นาทีต่อวัน น้อยลงจากปี 2551 ที่ใช้เวลาเฉลี่ย 39 นาทีต่อวัน นอกจากนี้รัฐบาลไทยในปี พ.ศ. 2551 ได้ประกาศให้ “การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ” และปีพ.ศ. 2552 – 2561 เป็น “ทศวรรษแห่งการอ่าน” ของประเทศไทย อีกทั้งในปีพ.ศ. 2556 กรุงเทพมหานครได้รับคัดเลือกเป็นเมืองหนังสือโลก (World Book Capital 2013) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2555) ระบุให้สร้างนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก ทว่าเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้ง 63 ล้านคนของประเทศ สถิติการอ่านของคนไทยยังต่ำอยู่เพียงเฉลี่ย 5 เล่มต่อคนต่อปี (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2551; ถาวร บุปผางษ์ , 2546; บันลือ พลฤกษ์วัน , 2533; ประ

เทิน มหาพันธ์ , 2530; วัชรารมณ์ สอนองคุณ , 2533; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ , 2555; สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2555; สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว , 2553)

จากการศึกษาข้อมูลด้านการอ่านพบว่า หนึ่งในวิธีการเพื่อให้คนอ่านหนังสือที่ประชาชนเสนอแนะคือหนังสือควรมีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และรูปเล่มกะทัดรัด ปกสวยงามน่าอ่าน และมีรูปประกอบ นอกจากนี้ควรที่จะต้องมีความก้าวหน้าในการคิดค้นนวัตกรรมการอ่านที่แตกต่างจากรูปแบบทางการทั่วไป อาทิการสร้างสื่อการอ่านที่มีความน่าอ่าน มีลักษณะร่วมสมัย นำสื่อการเรียนและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยพิจารณาสื่อและเทคนิคที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ รวมทั้งยังต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทยอย่างแท้จริง และการใช้เครื่องมือด้านไอทีที่สมบูรณ์ จึงแสดงได้ว่าหากมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจจะช่วยเร้าและนำเด็กไปสู่การอ่านหนังสือ ทั้งนี้หนังสือที่มีอยู่โดยทั่วไปจะมีลักษณะเป็นเอกสารที่จัดพิมพ์ด้วยกระดาษ แต่ด้วยความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและความเปลี่ยนแปลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการพัฒนาต่อเนื่องอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มีการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีคุณสมบัติสามารถเชื่อมโยงไปยังส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียน สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ อีกทั้งสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเปรียบเสมือนแหล่งอ้างอิงอันสุดพิเศษที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ผ่านการมองเห็นสื่อมัลติมีเดียและวิดีโอที่ต่าง ๆ ที่รวบรวมและบรรจุลงในหนังสือ ผ่านลิงก์สู่เว็บไซต์ต่าง ๆ นำสู่เป้าประสงค์สำคัญของการศึกษาคือการศึกษาที่ผู้เรียนในยุคดิจิทัลยังเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ เกิดความเข้าใจในการอ่าน อันส่งผลไปสู่นิสัยรักการอ่าน และทำให้หนังสืออยู่คู่กับการศึกษาต่อไป จากการศึกษางานวิจัยพบว่า Huang et al. (2011) ได้สร้างหนังสือแบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีกลยุทธ์ด้านการอ่าน และหนังสือแบบเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนเกรด 5 พบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและความสนุกในการเรียน เนื่องจากมีสื่อที่หลากหลาย Grimshaw (2007) พบว่าสื่อมัลติมีเดียบนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะความเข้าใจในการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ De Jong (2004) พบว่าคุณสมบัติของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เช่นการใส่เสียง หรือภาพเคลื่อนไหว ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องมากขึ้น กำธร บุญเจริญ (2550) พบว่านักศึกษาที่เรียนผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ นฤมล สุขศรีแก้ว (2552) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านวรรณคดีไทยรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น เนื่องจากเป็นนวัตกรรมใหม่เร้าความสนใจของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนมีอิสระในการเลือกเรียน มีอิสระในการคิดและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองแต่อยู่ในขอบเขตของเวลาที่

กำหนดให้ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงไปสู่ข้อมูลอื่น ๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ตตามที่ปรากฏในหน้าหนังสือ และยังมีภาพเคลื่อนไหว มัลติมีเดีย และมีเสียงประกอบ ทำให้เรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาไม่น่าเบื่อ ไม่รู้สึกเครียดหรือกดดัน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2555; พนิดา โพละภา, 2547; ไพฑูรย์ ศรีฟ้า, 2551; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545; สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2537; อรศรี งามวิทยาพงศ์, 2554)

ผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ทำให้ปัจจุบันการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์หรือการเรียนออนไลน์ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เทคโนโลยีของบทเรียนออนไลน์จึงถูกพัฒนาขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในด้านการติดต่อสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ที่ถูกนำมาใช้ในการเรียนออนไลน์ เช่น การสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต (Chat) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail หรือ E-mail) กระดานสนทนา (Discussion Board) ซึ่งช่วยสนับสนุนการส่งสารและรับสารจนนำไปสู่การสร้างโซเชียลมีเดีย (Social Media) หรือสังคมออนไลน์ ที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสารในรูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ ช่วยสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน เกิดการพัฒนาความคิดของตนเองลดอุปสรรคด้านเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ และทำให้เกิดการสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ คือสามารถโต้ตอบกันได้ทันทีโดยผู้ใช้สามารถสร้างเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องมีความรู้ทางเทคนิค สามารถเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ของตนได้อย่างง่ายดาย สามารถแบ่งปันข้อมูลไปยังเครือข่ายออนไลน์ แสดงความคิดเห็นและทัศนคติอย่างตรงไปตรงมาและเปิดกว้าง จึงเหมาะสมกับการนำมาใช้ประกอบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ที่เน้นให้ผู้อ่านนอกจากจะเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองกับวรรณคดีแล้ว ยังให้ผู้อ่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ เนื่องจากแต่ละบุคคลย่อมมีประสบการณ์พื้นฐานที่แตกต่างกันไป อันจะช่วยทำให้เกิดการเรียนที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านมากขึ้น (ณัฐกร สงคราม, 2553; เมธาวิ พิเศษพัฒน์, 2553; สรญา สาระสุภาพ, 2553; Bosman and Zagenczyk, 2011; Poore , 2013)

ด้วยความสำคัญของปัญหาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อเป็นนวัตกรรมและทางเลือกใหม่สำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่าน

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีองค์ประกอบและขั้นตอนอย่างไร
2. รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สูงขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

สมมติฐานการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

ประชากรที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือวรรณคดีไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านความเข้าใจในการอ่านหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน รวมทั้งสิ้น 20 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 20 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ หนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจในการอ่าน

3. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที รวม 6 คาบเรียน
4. เนื้อหาที่ใช้สำหรับการสร้างหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ เป็นเนื้อหาวรรณคดีไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด คือเรื่องนิทานทองอิน ตอนนากพระโขนงที่ 2 เรื่องสุภาภิตสอนหญิง และเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม ทั้งนี้

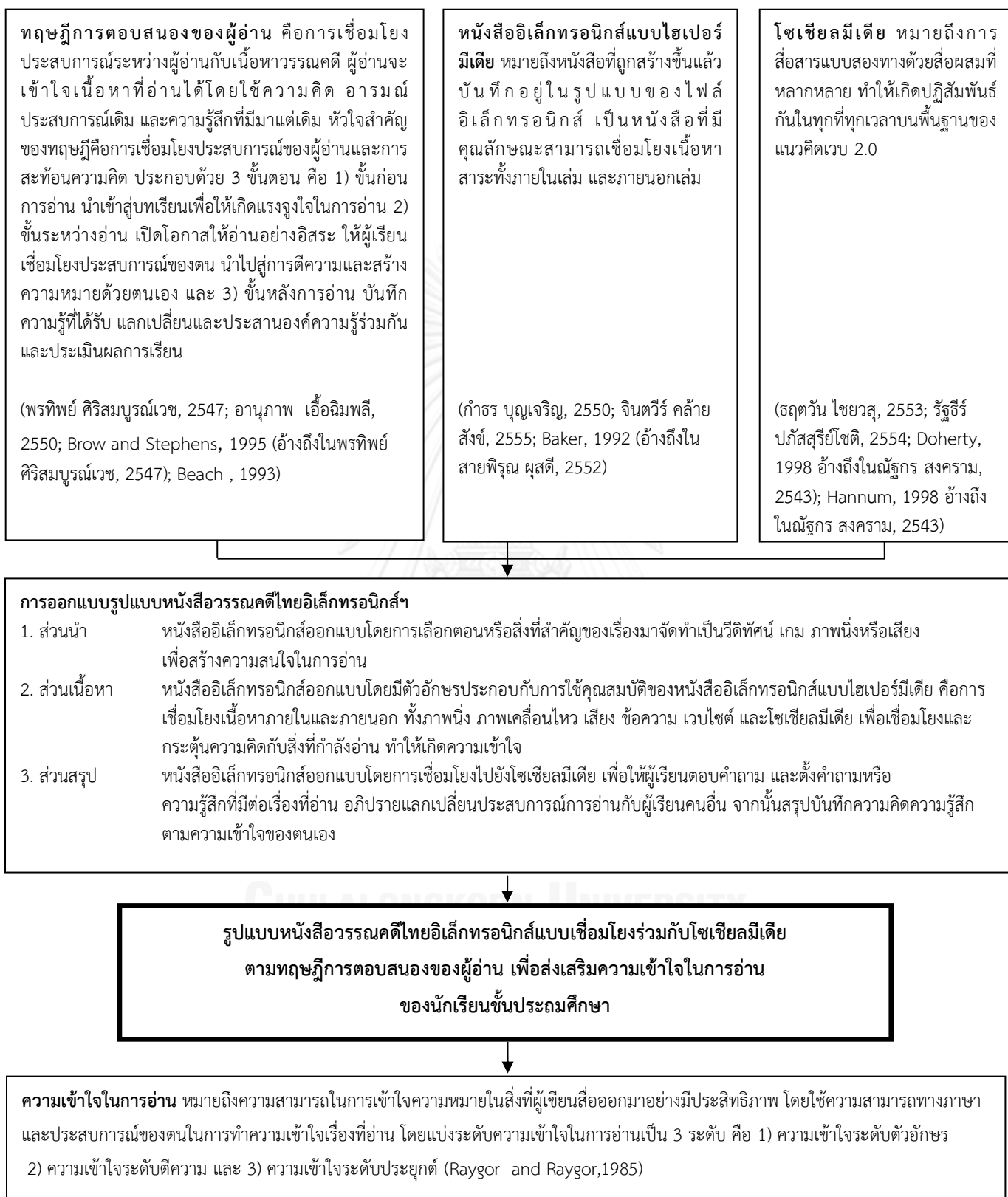

ได้คัดเลือกเหลือ 2 เรื่องสำหรับการทดลองคือ เรื่องสุภาชิตสอนหญิง และเรื่องขุนช้าง
ขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำอธิบายกรอบแนวคิด

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง (Hypermedia e-book) หมายถึง หนังสือที่ถูกสร้างขึ้นแล้วบันทึกอยู่ในรูปแบบของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นหนังสือที่มีคุณลักษณะสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระทั้งภายในเล่ม และภายนอกเล่ม

โซเซียลมีเดีย หมายถึง การสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่หลากหลาย ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลาบนพื้นฐานของแนวคิดเว็บ 2.0

ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader Response Theory) คือการเชื่อมโยงประสบการณ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหาวรรณคดี ผู้อ่านจะเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้โดยใช้ความคิด อารมณ์ ประสบการณ์เดิม และความรู้สึกที่มีมาแต่เดิม หัวใจสำคัญของทฤษฎีคือการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้อ่านและการสะท้อนความคิด ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นก่อนการอ่าน นำเข้าสู่บทเรียนเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการอ่าน 2) ขั้นระหว่างการอ่าน เปิดโอกาสให้อ่านอย่างอิสระ ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ของตน นำไปสู่การตีความและสร้างความหมายด้วยตนเอง และ 3) ขั้นหลังการอ่าน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนและประสานองค์ความรู้ร่วมกัน จากนั้นสรุปบันทึกความรู้ที่ได้รับ

การออกแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีลักษณะคือ 1) ขั้นก่อนการอ่าน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออกแบบโดยการเลือกตอนหรือสิ่งที่สำคัญของเรื่องมาจัดทำเป็น วิดีทัศน์ เกม ภาพนิ่งหรือเสียง เพื่อสร้างความสนใจในการอ่าน 2) ขั้นระหว่างการอ่าน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออกแบบโดยมีตัวอักษรประกอบกับการใช้คุณสมบัติของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบไฮเปอร์มีเดีย คือการเชื่อมโยงเนื้อหาภายในและภายนอก ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ เว็บไซต์ โซเซียลมีเดีย และการสืบค้นข้อมูลโดยการให้ผู้เรียนหาความหมายของคำศัพท์ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ กระตุ้นความคิดกับสิ่งที่กำลังอ่าน และเปิดโอกาสให้เรียนอย่างอิสระ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และ 3) ขั้นหลังการอ่าน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออกแบบโดยการเชื่อมโยงไปยังโซเซียลมีเดีย เพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถาม และตั้งคำถามหรือความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน อภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่านกับผู้เรียนคนอื่น จากนั้นสรุปบันทึกความคิดความรู้สึกตามความเข้าใจของตนเอง

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความสามารถทางภาษาและประสบการณ์ของตนในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ 1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ 2. ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension) หมายถึง ความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่อง และความสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง 3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ (applied comprehension) หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียน และสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับประสบการณ์ของตน รวมไปถึงสามารถนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

นิยามจำกัดความ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง (Hypermedia e-book) หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่สร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ บรรจุเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร หรืออาจมีภาพ เสียง กราฟิก วิดิทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว ต่อเนื่อง และสื่อประสมอื่น ๆ หรือเชื่อมโยงไปยังหนังสือเล่มอื่นหรือแหล่งข้อมูลภายนอกได้ โดยเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถอ่านและดูบนเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่น ๆ ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ มีเนื้อหาวรรณคดีไทย ซึ่งใช้หลักการดำเนินกิจกรรมตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน รวมทั้งมีการบรรจุสื่อทางโซเซียลมีเดียเพื่อให้ผู้อ่านได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่าน โดยผู้สอนเป็นผู้เตรียมสื่อและกิจกรรม จากนั้นให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ผู้สอนตรวจคำตอบและให้คำแนะนำผ่านโซเซียลมีเดีย

โซเซียลมีเดีย หมายถึง กระดาษโน้ตออนไลน์ที่บรรจุอยู่ในหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง มีจุดประสงค์ในการใช้คือ 1) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ โดยครูตั้งคำถามนำที่เกี่ยวกับจินตภาพ การทำนายเหตุการณ์ ความเข้าใจวัฒนธรรมและวิถีชีวิต การเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่อง การคิดไตร่ตรอง การคิดวิเคราะห์ และการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เขียนกับผู้อ่าน จากนั้นให้ผู้อ่านตั้งคำถามเพื่อนในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และ 2) ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้รับ เพื่อให้ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจจากการตีความและประเมินค่าผ่านการอ่านด้วยตนเองและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน

ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader Response Theory) หมายถึง ทฤษฎีที่เน้นให้ผู้อ่านใช้ประสบการณ์ พื้นฐานความรู้เดิม รวมทั้งการนำบริบททางวัฒนธรรมและสังคมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับวรรณคดีที่กำลังอ่าน โดยให้ผู้เรียนเรียนอย่างอิสระ ตีความและสร้างความหมายด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันผ่านโซเซียลมีเดีย ซึ่งบรรจุอยู่ในหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการอ่านหนังสือ 3 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1) ขั้นตอนการอ่าน ใช้กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านวรรณคดี ขั้นที่ 2) ขั้นระหว่างการอ่าน ผู้เรียนอ่านเนื้อหาผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือบริบททางวัฒนธรรมและสังคมของตน เปิดโอกาสในการเรียนอย่างอิสระให้ผู้เรียนตีความและสร้างความหมายด้วยตนเอง ขั้นที่ 3) ขั้นหลังการอ่าน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนและประสานองค์ความรู้ร่วมกันผ่านโซเซียลมีเดีย จากนั้นบันทึกความรู้ที่ได้รับและประเมินผลการเรียนรู้

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจวรรณคดีไทยหลังการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย เป็นการวัดความเข้าใจ 3 ระดับคือ 1) ความเข้าใจระดับตัวอักษร 2) ความเข้าใจระดับตีความ และ 3) ความเข้าใจระดับประยุกต์ โดยวัดความเข้าใจจาก 1) แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เป็นข้อสอบคู่ขนานเพื่อทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2) แบบสังเกตพฤติกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
2. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนวรรณคดีไทยโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวรรณคดีไทย ในการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนานักเรียนด้านอื่น ๆ ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)

- 1.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 1.2 ประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 1.3 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 1.4 ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)
- 1.5 หลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 1.6 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ตอนที่ 2 ทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่าน

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
- 2.2 รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

ตอนที่ 3 โซเซียลมีเดีย

ตอนที่ 4 ความเข้าใจในการอ่าน

- 4.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
- 4.2 องค์ประกอบเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน
- 4.3 หลักจิตวิทยาและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน
- 4.4 ระดับความสามารถในการเข้าใจในการอ่าน
- 4.5 การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน

ตอนที่ 5 การสอนวรรณคดี

- 5.1 ความหมายของวรรณคดี
- 5.2 คุณค่าของวรรณคดีไทย
- 5.3 การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)

1.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายคนให้ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ให้ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ได้รับการแปลงลงบนสื่อบันทึกด้วยระบบดิจิทัล เช่น ซีดีรอม หรือหนังสือที่พิมพ์ลงบนสื่อบันทึกด้วยระบบดิจิทัลแทนที่จะพิมพ์ลงบนกระดาษเหมือนสิ่งพิมพ์ธรรมดา เช่น นิตยสารนิทิลุส ที่ผลิตออกมาด้วยการบันทึก บทความ ภาพ และเสียงลงซีดีรอม และส่งให้สมาชิกตามบ้านเช่นเดียวกับนิตยสารทั่วไป

ไพฑูริย์ ศรีฟ้า (2551) กล่าวว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540) ให้นิยามความหมายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า เป็นรูปแบบของการจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นข้อความ ตัวเลข ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงต่าง ๆ ข้อมูลเหล่านี้มีวิธีการเก็บในลักษณะพิเศษคือ จากแฟ้มข้อมูลหนึ่งผู้อ่านสามารถเรียกดูข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทันทีโดยข้อมูลจะอยู่ในแฟ้มเดียวกันหรือไม่ก็ได้ ข้อมูลที่กล่าวมา เป็นข้อมูลที่เป็นตัวอักษรหรือตัวเลข เรียกว่าไฮเปอร์เท็กซ์ และถ้าหากข้อมูลนั้นรวมถึงเสียงและภาพเคลื่อนไหวด้วยก็จะเรียกว่าสื่อประสมหรือไฮเปอร์มีเดีย (อ้างถึงใน พิรุณโปรย สำโรงทอง, 2554)

กำธร บุญเจริญ (2550) กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่บรรจุด้วยเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร ภาพ เสียง กราฟิก และสื่อประสมต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถอ่านและดูบนเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถดาวน์โหลดได้จากอินเทอร์เน็ตเพื่อเก็บไว้อ่านสามารถส่งต่อไปยังผู้อื่นได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถเชื่อมโยงไปยังหนังสือเล่มอื่น ๆ ได้ทันทีผ่านระบบออนไลน์

อ่าวชานา สินวณิชกุล (2552) ให้นิยามความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า หมายถึง หนังสือหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบไฮเปอร์เท็กซ์ และไฮเปอร์มีเดียผ่านจอคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์มัลติมีเดียชนิดอื่น ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหรือถ่ายโอนข้อมูลได้ ผู้เรียนสามารถอ่านผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่น ๆ ได้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปาล์ม หรือเครื่องอ่าน E-book เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการอ่านรูปแบบสิ่งพิมพ์ด้านอิเล็กทรอนิกส์และมัลติมีเดียที่เป็นแผ่นจานข้อมูลเสียง เช่น ซีดีรอม แผ่นซีดีรอมสามารถจัดข้อมูลได้จำนวนมากในรูปแบบหนังสือที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ตัวอักษร ลักษณะภาพดิจิทัล ภาพแอนิเมชัน วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่อง คำพูด เสียงดนตรี และเสียงอื่น อยู่ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้ มีลักษณะการนำเสนอที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกับการอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่ตามที่ผู้เรียนต้องการ

พิรุณโปรย สำโรงทอง (2554) ให้ความหมายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า เป็นหนังสือที่บรรจุด้วยเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร ภาพ เสียง กราฟิก และสื่อประสมต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถอ่านและดูบนเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถดาวน์โหลดได้จากอินเทอร์เน็ตเพื่อ

เก็บไว้อ่าน สามารถส่งต่อไปยังผู้อื่นได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถเชื่อมโยงไปยังหนังสือเล่มอื่น ๆ ได้ทันทีที่ผ่านระบบออนไลน์

จากความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่สร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ บรรจุเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร หรืออาจมีภาพ เสียง กราฟฟิก วิดิทัศน์ ภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่อง และสื่อประสมอื่น ๆ หรือเชื่อมโยงไปยังหนังสือเล่มอื่นหรือแหล่งข้อมูลภายนอกได้ โดยเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถอ่านและดูบนเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่น ๆ ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์

1.2 ประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2555)ได้แบ่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นข้อความ (Text-Based e-book) เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่คงรูปแบบของหนังสือแบบดั้งเดิม คือประกอบด้วยข้อความและภาพ แต่ได้ดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึง และความยืดหยุ่นของการใช้งานของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการแปลงหนังสือจากสภาพสื่อ Desktop Publishing ปกติเป็นสัญญาณดิจิทัลทำให้เพิ่มศักยภาพการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็น การค้นหาหนังสือ การสืบค้นและการคัดเลือก เป็นต้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถย้อนกลับเพื่อทบทวนบทเรียนหากไม่เข้าใจและสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตนเองสะดวก ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพในแง่ที่ลดเวลาลดค่าใช้จ่าย ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหัวข้อที่สนใจข้อใดก่อนก็ได้ และสามารถย้อนกลับไปที่เดิมในเอกสารหรือกลับมาเริ่มต้นที่จุดเริ่มต้นใหม่ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดีย (Multimedia e-book) หมายถึง เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้คุณสมบัติของสื่อมัลติมีเดียที่ประกอบไปด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ เสียง ตลอดจนแอนิเมชันต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับปรุงบทเรียนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive e-book) หมายถึง เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นคุณสมบัติปฏิสัมพันธ์ระหว่างเอกสารและผู้เรียน เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้โดยเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้มีวิธีเก็บในลักษณะพิเศษ นั่นคือจากไฟล์ข้อมูลหนึ่ง ผู้อ่านสามารถเรียกดูข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทันทีหากข้อมูลที่กล่าวมานี้เป็นข้อความที่เป็นตัวอักษรสามารถเรียกการเชื่อมโยงลักษณะนี้ว่า ข้อความหลายมิติ (Hypertext) และหากข้อมูลนั้นรวมถึงการเชื่อมโยงกับเสียงและภาพเคลื่อนไหวด้วย จะเรียกการเชื่อมโยงลักษณะนี้ว่าสื่อประสมหรือสื่อหลายมิติ (Hypermedia)

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นแหล่งข้อมูล (Resource-Based e-book) หมายถึง เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นคุณสมบัติของการรวบรวมและเชื่อมโยงสู่แหล่งข้อมูลต่างๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันกับเรื่องที่กำลังศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงอยู่ได้อย่างไม่จำกัด เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีเหตุผลและมีการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบเพราะการโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้อง

ดำเนินการอย่างมีขั้นตอน มีระเบียบและมีเหตุผล ถือเป็น การฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

Baker (1992 อ้างถึงในสายพิรุณ ผุสดี, 2552) ได้แบ่งประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออกเป็น 10 ประเภทดังนี้ คือ

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือ หรือตำรา (Textbooks) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ เน้นการจัดเก็บและนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวหนังสือ และภาพประกอบในรูปแบบหนังสือปกติที่พบเห็นทั่วไป หลักการของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชนิดนี้สามารถกล่าวได้ว่าเป็น การแปลงหนังสือจากสภาพสิ่งพิมพ์ปกติเป็นสัญญาณดิจิทัล เพิ่มศักยภาพการนำเสนอ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยศักยภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน เช่น การเปิดหน้าหนังสือ การสืบค้น การคัดลอก เป็นต้น
2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือเสียงอ่าน เป็นหนังสือมีเสียงคำอ่านเมื่อเปิดหนังสือจะมีเสียงอ่าน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้เหมาะสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน หรือสำหรับฝึกออกเสียง หรือฝึกพูด (Talking Books) เป็นต้น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชนิดนี้เน้นคุณลักษณะด้านการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร และเสียงเป็นคุณลักษณะหลัก นิยมใช้กับกลุ่มผู้อ่านที่มีระดับทักษะทางภาษาโดยเฉพาะด้านการฟังหรือการอ่านค่อนข้างต่ำ เหมาะสำหรับการเริ่มเรียนภาษาของเด็กๆ หรือผู้ที่กำลังฝึกภาษาที่สอง หรือฝึกภาษาใหม่ เป็นต้น
3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือภาพนิ่ง หรืออัลบั้มภาพ (Static Picture Books) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณลักษณะหลักเน้นจัดเก็บข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภาพนิ่ง (Static Picture) หรืออัลบั้มภาพเป็นหลัก เสริมด้วยการนำศักยภาพของคอมพิวเตอร์มาใช้ในการนำเสนอ เช่น การเลือกภาพที่ต้องการ การขยายหรือย่อขนาดของภาพหรือตัวอักษร การสำเนาหรือถ่ายโอนภาพ การเติมแต่งภาพ การเลือกเฉพาะส่วนภาพ (Cropping) หรือเพิ่มข้อมูลการเชื่อมโยงภายใน (Linking Information) เช่น เชื่อมข้อมูลอธิบายเพิ่มเติม เชื่อมข้อมูลเสียงประกอบ เป็นต้น
4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือภาพเคลื่อนไหว (Moving Picture Books) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภาพวิดีโอ (Video Clips) หรือภาพยนตร์สั้นๆ (Films Clips) ผสมกับข้อมูลสนเทศที่เป็นตัวหนังสือ (Text Information) ผู้อ่านสามารถเลือกชมศึกษาข้อมูลได้ ส่วนใหญ่นิยมนำเสนอข้อมูลเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ หรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ เช่น ภาพเหตุการณ์สงครามโลก ภาพการกล่าวสุนทรพจน์ของบุคคลสำคัญๆ ของโลกในโอกาสต่าง ๆ ภาพเหตุการณ์ความสำเร็จหรือสูญเสียของโลก เป็นต้น
5. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือสื่อประสม (Multimedia Books) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นเสนอข้อมูลเนื้อหาสาระในลักษณะแบบสื่อผสมระหว่างสื่อภาพ (Visual Media) ที่เป็นภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวกับสื่อประสมเสียง (Audio Media) ในลักษณะต่าง ๆ ผสมกับศักยภาพของคอมพิวเตอร์อื่นเช่นเดียวกันกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว
6. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือสื่อหลากหลาย (Polymedia Books) เป็น

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม แต่มีความหลากหลายในคุณลักษณะด้านความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลภายในเล่มที่บันทึกในลักษณะต่าง ๆ เช่น ตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ดนตรี และอื่น ๆ เป็นต้น

7. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือสื่อเชื่อมโยง (Hypermedia Books) เป็นหนังสือที่มีคุณลักษณะสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระภายในเล่ม (Internal Information Linking) ซึ่งผู้อ่านสามารถคลิกเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระที่ออกแบบเชื่อมโยงกันภายในเล่ม การเชื่อมโยงเช่นนี้มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับบทเรียนโปรแกรมแบบแตกกิ่ง (Branching Programmed Instruction) นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งเอกสารภายนอก (External or online Information Source) เมื่อเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต หรืออินทราเน็ต

8. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสืออัจฉริยะ (Intelligent Electronic Books) เป็นหนังสือสื่อประสม แต่มีการใช้โปรแกรมขั้นสูงที่สามารถมีปฏิกริยา หรือปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านเสมือนกับหนังสือมีสติปัญญา (อัจฉริยะ) ในการโต้ตอบ หรือคาดคะเนในการโต้ตอบ หรือมีปฏิกริยากับผู้อ่าน (ดังตัวอย่างการทำงานของโปรแกรม Help ที่ Microsoft Word เป็นต้น)

9. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อหนังสือทางไกล (Telemedia Electronic Books) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้มีคุณลักษณะหลัก ๆ คล้ายกับ Hypermedia Electronic Book แต่เน้นการเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลภายนอกผ่านระบบเครือข่าย (Online Information Resource) ทั้งที่เป็นเครือข่ายเปิดและเครือข่ายเฉพาะสมาชิกของเครือข่าย

10. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือไซเบอร์สเปซ (Cyberspace Books) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้มีลักษณะเหมือนกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลาย ๆ แบบ ที่กล่าวมาแล้วมาผสมกัน สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของสื่อที่หลากหลาย สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านได้หลากหลายมิติ

1.3 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)

ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะมีความคล้ายคลึงกับหนังสือทั่วไปที่พิมพ์ด้วยกระดาษ หากจะมีความแตกต่างกันที่เห็นได้ชัดเจนคือ กระบวนการผลิต รูปแบบ และวิธีการอ่านหนังสือ โครงสร้างทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย

1. หน้าปก หมายถึงปกด้านหน้าของหนังสือซึ่งจะอยู่ส่วนแรก เป็นตัวบ่งบอกว่าหนังสือเล่มนี้ชื่ออะไร ใครเป็นผู้แต่ง
2. คำนำ หมายถึง คำบอกกล่าวของผู้เขียนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลและเรื่องราวต่าง ๆ ของหนังสือเล่มนั้น
3. สารบัญ หมายถึง ตัวบ่งบอกหัวเรื่องสำคัญที่อยู่ภายในเล่มว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง อยู่ที่หน้าใดของหนังสือ สามารถเชื่อมโยงไปสู่หน้าต่าง ๆ ภายในเล่มได้
4. สาระของหนังสือแต่ละหน้า หมายถึง ส่วนประกอบสำคัญในแต่ละหน้าที่ปรากฏภายในเล่ม ประกอบด้วย

4.1) หน้าหนังสือ (Page Number)

- 4.2) ข้อความ (Texts)
  - 4.3) ภาพประกอบ (Graphics)
  - 4.4) เสียง (Sounds)
  - 4.5) ภาพเคลื่อนไหว (Video)
  - 4.6) จุดเชื่อมโยง (Links)
5. อ้างอิง หมายถึง แหล่งข้อมูลที่นำมาอ้างอิง อาจเป็นเอกสาร ตำรา หรือเว็บไซต์
6. ดัชนี หมายถึง การระบุคำสำคัญหรือคำหลักต่าง ๆ ที่อยู่ภายในเล่ม โดยเรียงลำดับตัวอักษรให้สะดวกต่อการค้นหา พร้อมระบุเลขหน้าและจุดเชื่อมโยง
7. ปกหลัง หมายถึง ปกด้านหลังของหนังสือซึ่งอยู่ส่วนท้ายเล่ม

1.4 ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)

กิดานันท์ มลิทอง (2536) กล่าวว่า ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) เป็นการขยายแนวความคิดของไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ในเรื่องการนำเสนอข้อมูลที่มีโครงร่างไม่เป็นเส้นตรง (nonlinear) และเพิ่มความสามารถในการบรรจุข้อมูลในลักษณะของภาพเคลื่อนไหว (Full-motion video) ภาพกราฟิกที่เป็นภาพนิ่ง ภาพสามมิติ ภาพถ่าย เสียงพูด เสียงดนตรี ฯลฯ การเขียนบทเรียนในลักษณะไฮเปอร์มีเดีย จึงเป็นการเขียนบทเรียนในรูปแบบลักษณะและวิธีการของไฮเปอร์เท็กซ์

ไฮเปอร์มีเดีย คือ การจัดองค์ความรู้หลักการต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ โดยการนำเสนอสารสนเทศด้วยภาพ ข้อความ เสียง และภาพเคลื่อนไหว ที่มีโครงสร้างประกอบด้วย โหนด (Nodes) และลิงค์ (Link) ที่ไม่เป็นเส้นตรง ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงไปมาระหว่างส่วนต่างๆ ของบทเรียนได้อย่างรวดเร็วตามต้องการ (กำธร บุญเจริญ, 2550)

ไฮเปอร์มีเดีย เป็นการใช้คอมพิวเตอร์นำเสนอข้อมูลหรือเนื้อหาความรู้ต่างๆ ทั้งในรูปแบบของข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว โดยผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงไปมาระหว่างส่วนต่าง ๆ ของบทเรียนได้อย่างรวดเร็วตามต้องการ ไฮเปอร์มีเดียเป็นการขยายแนวความคิดมาจากไฮเปอร์เท็กซ์ อันเป็นผลมาจากการพัฒนาการของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่สามารถผสมผสานสื่อหรืออุปกรณ์หลายอย่าง (Multiple media) ให้ทำงานไปด้วยกันซึ่งระบบของคอมพิวเตอร์ดังกล่าวโดยทั่วไปเรียกว่า มัลติมีเดีย (Multimedia) ดังนั้นการศึกษาเรื่องราวของไฮเปอร์มีเดียจึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับไฮเปอร์เท็กซ์และระบบคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียด้วย

หนังสือทั่วไปจะมีข้อความหรือตัวอักษร (Text) เป็นหลักและเรียงลำดับเนื้อหาไว้เป็นบท ๆ แต่ละบทประกอบด้วยหน้าหลายหน้าที่เรียงลำดับหัวข้อต่าง ๆ ของแต่ละบทเอาไว้ลักษณะของหนังสือดังกล่าว ผู้อ่านมักจะอ่านไปตามลำดับจนกว่าจะจบเล่มการเปิดอ่านข้ามไปมาระหว่างบทระหว่างหน้าหรือระหว่างหัวข้อต่าง ๆ ทำได้ยาก และอาจก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้อ่านได้ง่าย ดังนั้นเมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วมาใช้กับงานนำเสนอเอกสาร (Document) ผู้ใช้อาจเปิดข้ามไปข้ามมาในส่วนใด ๆ ของเอกสารก็ได้

ลักษณะดังกล่าวเป็นการอ่านข้อความในลักษณะที่เหนือกว่า (Hyper) การอ่านข้อความจากหนังสือทั่วไป ดังนั้นจึงเรียกการใช้หรืออ่านข้อความลักษณะนี้ว่า ไฮเปอร์เท็กซ์ ซึ่งสามารถใช้คอมพิวเตอร์นำเสนอสารสนเทศในรูปแบบของข้อความและสัญลักษณ์ ได้อย่างรวดเร็ว

มัลติมีเดีย (Multimedia) หรืออาจเรียกว่า “สื่อประสม” โดยทั่วไปนิยมเรียกว่ามัลติมีเดีย ในอดีตเมื่อกล่าวถึงสื่อประสม จะหมายถึงการเอาสื่อหลาย ๆ อย่าง เช่น รูปภาพ เทป แผ่นโปร่งใส มาใช้ร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอน ต่อมาเมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้มากขึ้น และคอมพิวเตอร์สามารถใช้งานได้ทั้งภาพนิ่ง เสียง ข้อความ และภาพเคลื่อนไหว ทำให้ความหมายของสื่อประสมเปลี่ยนแปลงไป คือ ในด้านคอมพิวเตอร์ปัจจุบันเมื่อกล่าวถึงสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย จะหมายถึง ระบบของคอมพิวเตอร์ที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สามารถแสดงได้ทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งส่วนประกอบหลักที่ใช้ทั่วไปของคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียจะมี CD-ROM Sound card และลำโพง เพิ่มเข้ามาในคอมพิวเตอร์ หรืออาจมีส่วนประกอบที่เกี่ยวกับการใช้วีดิทัศน์ด้วย ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้อาจติดตั้งไว้ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออาจเชื่อมต่อจากภายนอกก็ได้ นอกจากนี้ยังมีความหมายรวมถึง การใช้คอมพิวเตอร์ควบคุมอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น เครื่องเล่นเทปวีดิทัศน์ กล้องวีดิทัศน์ เทปเสียง ซีดีรอม กล้องดิจิทัล โทรทัศน์ ฯลฯ ให้ทำงานร่วมกัน การใช้คอมพิวเตอร์ควบคุมอุปกรณ์หลาย ๆ อย่างดังกล่าวจะต้องอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) และอุปกรณ์ (Hardware) ต่าง ๆ ประกอบกัน บางครั้งจึงเรียกว่าสถานีปฏิบัติการมัลติมีเดีย (Multimedia workstation)

ไฮเปอร์มีเดีย สามารถใช้สำหรับจุดประสงค์ที่แตกต่างกันที่สำคัญ 3 ประการคือ

1) การสืบค้น (Browsing) ใช้เป็นเครื่องมือในการสืบค้นหรือสืบไปในข้อมูลสารสนเทศหรือบทเรียนต่าง ๆ โดยผู้ใช้งานสามารถสำรวจเลือกเส้นทางวิธีการ ขั้นตอนการเรียนรู้ตามความพอใจ หรือตามแบบการเรียนรู้ (Learning-Style) ของแต่ละคน ทั้งนี้เป็นภายใต้เงื่อนไขที่โปรแกรมหรือบทเรียนไฮเปอร์มีเดียกำหนดไว้

2) การเชื่อมโยง (Linking) ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงไปยังแฟ้มต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ ภายในระบบเดียวกัน ตลอดจนการเชื่อมโยงต่อไปยังเครือข่ายภายนอก เช่น การเชื่อมต่อกับอินทราเน็ต (Intranet) อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น

3) สร้างบทเรียน (Authoring) หรือสร้างโปรแกรมการนำเสนอรายงานสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นโปรแกรมที่มีลักษณะพิเศษ น่าสนใจ เนื่องจากสามารถแสดงให้เห็นได้ทั้งข้อความ รูปภาพ เสียง และการเคลื่อนไหวดังกล่าวมาแล้ว การสร้างบทเรียนและแบบไฮเปอร์มีเดียโดยทั่วไป ปัจจุบันอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) สำหรับการสร้างโดยเฉพาะ ซึ่งมีใช้กันอยู่หลายโปรแกรม เช่น Hypercard, Hyper Studio, Hyper Screen, Authorware, Toolbook, Linkway, Micro World, เป็นต้น สำหรับโปรแกรมที่นิยมใช้ในประเทศไทย ได้แก่ Authorware และ Toolbook

ไฮเปอร์มีเดียจึงเป็นการใช้ระบบคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย นำเสนอสารสนเทศในรูปแบบของภาพ ตัวอักษร เสียง และการเคลื่อนไหว ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และข้อมูล (Data) อันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่งหรือกราฟิก เสียง ภาพเคลื่อนไหว และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลภายนอกได้

1.5 หลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

จากหลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้ของจินตวีร์ คล้ายสังข์ (2555) ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้เพื่อออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้พฤติกรรมนิยม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองอันนำไปสู่ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมซึ่งคือการเรียนรู้ แนวทางในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมสำหรับงานวิจัยนี้คือ การแจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ การแจ้งให้ผู้เรียนทราบเกณฑ์ประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่ให้ผลป้อนกลับทันที

2. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม เน้นให้ผู้เรียนสามารถจัดระเบียบ เรียบเรียง รวบรวมข้อมูลและความรู้เพื่อให้นำมาใช้นอกเหนือจากนี้เน้นการให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อการเรียนรู้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนสิ่งที่ได้รับผ่านประสาทสัมผัสทั้งการอ่าน การมอง และการสัมผัสไปยังหน่วยความจำระยะสั้น แนวทางในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยมสำหรับงานวิจัยนี้คือ การลำดับเนื้อหาและกิจกรรมจากง่ายไปยาก การเชื่อมโยงเมนูในหน้าเมนูหลัก และมีการจัดลำดับเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการและสนใจ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เริ่มเรียนรู้จากสิ่งที่รู้แล้วไปยังสิ่งที่ไม่รู้ โดยมีผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้และให้คำแนะนำ แนวทางในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มคอนสตรัคติวิสต์สำหรับงานวิจัยนี้คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยการเลือกเรียนจากการเชื่อมโยงตามความสนใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และแหล่งข้อมูลภายนอก การให้ผู้สอนมีส่วนร่วมและแก้ไขปัญหาผ่านกิจกรรมในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และแบบฝึกหัด

4. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มคอนเน็คติวิสต์ เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดสรร คิดเลือกที่จะเชื่อข้อมูล คิดวิเคราะห์ ตลอดจนสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมต่อยอดข้อมูลที่ทันสมัยจากความรู้ที่พบได้ แนวทางในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มคอนเน็คติวิสต์สำหรับงานวิจัยนี้คือ การให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดของตนเองอย่างอิสระ การให้ผู้เรียนเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับผู้เรียนคนอื่นผ่านโซเชียลมีเดีย และการให้ผู้เรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือเพิ่มเติมและข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายนอกได้ตามความสนใจ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาหลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากผู้เชี่ยวชาญหลายท่านเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังนี้

จิตเกษม พัฒนาศิริ (2539) ได้สร้างหลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยดัดแปลงมาจากกระบวนการเรียนรู้ของกาเย่ ผสมผสานกับวิธีการออกแบบเว็บเพจ ดังนี้

1. ได้รับความสนใจก่อนเริ่มเรียน ผู้เรียนควรได้รับแรงกระตุ้นและแรงจูงใจให้

อยากที่จะเรียน ดังนั้นจึงควรเริ่มด้วยการใช้ภาพสีและเสียง ซึ่งแสดงเป็นเมนูกราฟฟิก และเป็นข้อมูลหน้าแรกในการแนะนำและบอกให้ผู้เรียนทราบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีข้อมูลอะไร จะทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เชื่อมโยงกันอยู่ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็ว

2. บอกวัตถุประสงค์ของเรื่องที่เรียน เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงประเด็นสำคัญ เนื้อหาและโครงสร้างของเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ ซึ่งจะสามารถช่วยผู้เรียนให้สามารถผสมผสานแนวคิดในรายละเอียดและส่วนย่อยของเนื้อหา อันมีผลทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ทบทวนความรู้เดิม เนื้อหาและแนวคิดในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อาจเป็นเรื่องใหม่ และผู้เรียนไม่มีพื้นฐานมาก่อน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ออกแบบโปรแกรมควรหาวิธีทบทวนความรู้เดิมในส่วนที่จำเป็นก่อนที่จะได้รับความรู้ใหม่ เพื่อเป็นการเตรียมผู้เรียน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงควรมีลักษณะที่ปรากฏในรูปรายการ หัวข้อที่แบ่งออกเป็นภาค เป็นตอน จัดตามลำดับต่อเนื่องเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผลหรือตามโครงสร้างเนื้อหาวิชา รายวิชาหรือความยากง่ายของการเรียนรู้ของศาสตร์นั้น ๆ การทบทวนความรู้เดิมอาจเป็นไปในรูปแบบการกระตุ้น ซึ่งสามารถแสดงด้วยถ้อยคำ คำพูดหรือภาพ เป็นการผสมผสานกันตามความเหมาะสม และขึ้นอยู่กับเนื้อหา

4. การเสนอเนื้อหา การเสนอภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาประกอบด้วยข้อความสั้น ๆ ที่ง่ายและได้ใจความเป็นหัวใจที่สำคัญของการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ การใช้ภาพประกอบจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และความคงทนในการจำจะดีกว่าการใช้การพูดเพียงอย่างเดียว ภาพนอกจากจะช่วยเปรียบเทียบเพื่ออธิบายความหมายนามธรรมให้ง่ายต่อการเรียนรู้แล้ว การใช้แผนภูมิ แผนภาพ หรือแผนสถิติ เป็นสิ่งที่ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงอยู่เช่นกัน ที่สำคัญคือไม่เน้นที่ความสวยงามจนละเลยความสำคัญของเนื้อหาไป

5. ชี้แนวทางการเรียนรู้ ผู้เรียนจะจำได้ดีหากมีการจัดระบบนำเสนอเนื้อหาที่ดี และสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของผู้เรียน ทฤษฎีบางทฤษฎีกล่าวว่าการเรียนรู้กระจำงัดนั้นทางเดียวที่จะเกิดขึ้นได้คือ การที่ผู้เรียนได้วิเคราะห์และตีความในเนื้อหาใหม่บนพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมรวมกันเป็นความรู้ใหม่ หน้าที่ของผู้ออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในขั้นนี้คือ พยายามหาเทคนิคในการกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้เดิมมาใช้ในการศึกษาความรู้ใหม่ และหาวิธีที่จะทำให้การศึกษาความรู้ใหม่ของผู้เรียนมีความกระจำงัดเท่าที่จะทำได้ โดยอาจใช้ภาพเปรียบเทียบและการให้ตัวอย่าง ทำให้ผู้เรียนแยกแยะและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ชัดเจนขึ้นในบางเนื้อหา

6. การกระตุ้นตอบสนอง หากผู้เรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา การคิดและการตอบจะช่วยผู้เรียนสามารถจำเนื้อหาได้มากกว่าอ่านหนังสือหรือคัดลอกข้อความจากผู้อื่นเพียงอย่างเดียว ข้อได้เปรียบของคอมพิวเตอร์คือสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้ กิจกรรมที่เกิดขึ้นหลากหลายทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้หายเบื่อหน่ายและเมื่อมีส่วนร่วมย่อมมีส่วนประสานให้โครงสร้างของความเข้าใจและการจำดีขึ้น

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยการบอกจุดประสงค์ที่ชัดเจนและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อบอกว่าขณะนั้นผู้เรียนอยู่ตรงไหน ห่างจากเป้าหมายเท่าใด การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นภาพจะช่วยสร้างความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าภาพนั้นเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน

8. ทดสอบความรู้

นอกจากนี้ ในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ องค์ประกอบด้านการออกแบบการสอน (Instructional design) และองค์ประกอบด้านการออกแบบจอภาพ (Screen design) ด้านการออกแบบการสอนในงานวิจัยนี้ได้ใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader Response Theory) ในการออกแบบกิจกรรมและบทเรียน ส่วนด้านการออกแบบจอภาพจะเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการรับรู้ ซึ่งสรุปได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ (สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 2546; Fleming, 1993 (อ้างถึงใน สุทธิลักษณ์ สูงหำหว่า, 2551); ไชยศ เรืองสุวรรณ, 2553; วารินทร์ รัศมีพรหม, 2531; อัจฉรา สุขสำราญ, 2555; บุษกร มหาวงศ์, 2542)

1. องค์ประกอบด้านข้อความ

1.1 รูปแบบและขนาดตัวอักษร การเลือกรูปแบบและขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสมควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก หากใช้ตัวอักษรที่ใหญ่เกินไป จะทำให้การอ่านช้าลง แต่หากตัวอักษรเล็กเกินไป จะทำให้ประสิทธิภาพการอ่านและการทำความเข้าใจลดน้อยลงได้ เพื่อดึงดูดความสนใจ อาจใช้สีหรือตัวอักษรพิเศษ เช่น ตัวเอียง, หนา, การขีดเส้นใต้, ตัวพิมพ์ใหญ่, หรือใช้แบบตัวอักษรที่ต่างกันเป็นตัวแรกของย่อหน้า แต่ไม่ควรใช้หลายวิธีรวมกัน เพราะจะทำให้เข้าใจได้ยาก และควรใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย แบ่งช่องว่างระหว่างบรรทัดให้เหมาะสม ไม่ควรเว้นช่องว่างมากหรือน้อยเกินไป และควรมีความสม่ำเสมอของช่องว่างระหว่างบรรทัดตลอดการนำเสนอ เด็กอายุน้อยขนาดของตัวอักษรก็จะโตขึ้นเป็นปกติกลับกัน ขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสมกับเด็กประถมศึกษาตอนปลายคือขนาด 20 พอยท์สำหรับตัวอักษรภาษาไทย

อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ Bernard (2001) พบว่านักเรียนเกรด 4 – 6 ชอบที่จะอ่านตัวอักษรขนาด 12 และ 14 พอยท์ในระดับเท่ากัน และชอบแบบอักษร Comic Sans MS เนื่องจากเป็นแบบอักษรที่อ่านง่ายและดูน่าสนใจ โดยจุดประสงค์ของการออกแบบฟอนต์นี้ในครั้งแรกคือใช้ในกล่องคำพูดของตัวการ์ตูน ใช้สำหรับเด็กประถมและอนุบาล ลักษณะฟอนต์เหมือนลายมือ ให้ความรู้สึกโค้งมน อ่านแล้วสบายตา นอกจากนี้งานวิจัยของ Katzir (2013) ได้ศึกษาผลใช้ขนาดตัวอักษรที่แตกต่างกันบนจอคอมพิวเตอร์เพื่อศึกษาความแตกต่างด้านความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับเกรด 5 มีความเข้าใจในการอ่านได้ดีที่สุดเมื่อใช้ตัวอักษรขนาดเล็กกว่ามาตรฐาน คือลดขนาด 20 เปอร์เซ็นต์จากตัวอักษรขนาด 13 พอยท์ ซึ่งเป็นขนาดของตัวอักษรที่ได้กำหนดสำหรับนักเรียนเกรด 5 จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบขนาดตัวอักษรภาษาไทยกับตัวอักษรภาษาอังกฤษ และเลือกใช้ตัวอักษรขนาด 18 – 20 พอยท์สำหรับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.2 ความหนาแน่นของตัวอักษร ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนจะชอบจอภาพที่มีความหนาแน่นปานกลาง หรือประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่หน้าจอมากที่สุด และจะเลือกจอภาพที่มีความหนาแน่นสูง หรือประมาณร้อยละ 50 ของพื้นที่หน้าจอ มากกว่าจอภาพที่มีความหนาแน่นต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าในวิชาที่มีเนื้อหายาก ผู้เรียนจะชอบจอภาพที่มีความหนาแน่นสูง เนื่องจากจอภาพที่มีความหนาแน่นขององค์ประกอบต่าง ๆ สูง จะมีข้อมูลช่วยให้เข้าใจเนื้อหา และแนวคิดหลัก ๆ ชัดเจนและต่อเนื่องมากกว่า

1.3 สีข้อความ (text color) สีของตัวอักษรและข้อความเป็นองค์ประกอบที่ช่วยกระตุ้นความน่าสนใจในการอ่าน การใช้สีที่เหมาะสมช่วยให้อ่านง่าย และสบายตา สีของข้อความขึ้นอยู่กับสีพื้นหลังประกอบ ควรใช้พื้นหลังเป็นสีเข้มมากกว่าสีอ่อน เนื่องจากสีเข้มจะช่วยลดแสงสว่างจากจอภาพ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสบายตา ในกรณีที่สีพื้นและสีตัวอักษรใกล้เคียงกัน อาจทำการเพิ่มขอบตัวอักษร หรือใช้สีฟุ้งกระจายรอบตัวอักษรเข้าช่วย คำใหม่อาจใช้สีแดง คำค่อนข้างใหม่ใช้สีแดงส้ม คำเก่าใช้สีน้ำเงิน สีของอักษรสำหรับเด็กคือสีดำ สีเขียว และสีน้ำเงิน

1.4 การวางรูปแบบข้อความ บนหน้าจอกอมพิวเตอร์ไม่ควรนำเสนอข้อความมาก ผู้ออกแบบสามารถตัดข้อความที่ไม่จำเป็น หรือใช้ภาพแทนข้อความเพื่อลดความยาวของภาพได้ หากเนื้อหาที่ทำเป็นขั้นตอนที่จำเป็นต้องบรรจุในหน้าจอดีียวกัน ผู้ออกแบบอาจเลือกนำเสนอทีละขั้น โดยผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการนำเสนอ จะทำให้ความสนใจของผู้เรียนไปอยู่ที่ข้อความแต่ละขั้น ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงภาพรวมของหน้าจอว่ามีความเหมาะสมและน่าอ่านเพียงใด ควรคำนึงถึงความสมดุลและน้ำหนักองค์ประกอบบนจอภาพ ซึ่งการจัดความสมดุลของจอภาพนี้รวมถึงข้อความ ปริมาณข้อความ ความหนาแน่นของข้อความและภาพ ตำแหน่งของภาพ ขนาดภาพ ช่องว่าง กราฟฟิก โทนสี เป็นต้น ทั้งนี้ผลการวิจัยของสมทรง สิตลายัน (2516 อ้างถึงในสมทรง ลิมาลัย, 2526) พบว่าเด็กประถมศึกษาตอนปลายชอบรูปเล่มประเภทแนวตั้งมากกว่าแนวนอน และจำนวนหน้าสำหรับเด็กวัย 6-11 ขวบ ควรมี 16-32 หน้า

2. องค์ประกอบด้านภาพและกราฟิก ประสาทสัมผัสที่มนุษย์ใช้มากที่สุดคือการมองเห็น การใช้ภาพประกอบจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ จดจำและเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เนื่องจากสร้างความสนใจ ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ช่วยกระตุ้นความคิด อธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมให้ง่ายขึ้น ภาพประกอบหมายถึงรวมถึงภาพนิ่ง เช่นภาพวาด ภาพการ์ตูน ภาพถ่าย ภาพสามมิติ และภาพเคลื่อนไหว โดยธรรมชาติของผู้เรียนที่เป็นเด็ก จะชอบภาพง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน มีสีสันสดใส ภาพจะต้องชัดเจน ถูกต้อง ขนาดภาพพอเหมาะกับขนาดของรูปเล่มและน่าสนใจ สามารถอธิบายเรื่องได้ดี และเร็วกว่าการอ่านเกี่ยวกับหัวข้อหรือบทความเพราะนักเรียนเห็นเป็นรูปธรรม ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวได้ดี อีกทั้งเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กและช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบภาพขนาดใหญ่โตเต็มหน้า จากงานวิจัยของ Gertrude (1968) ได้ศึกษาภาพจากหนังสือแบบเรียนกับนักเรียนอายุ 8- 11 ปี พบว่าภาพสีได้รับความนิยมมากกว่าภาพขาว-ดำ และภาพขนาดใหญ่ จะได้รับความนิยมมากกว่าภาพขนาดเล็ก

3. องค์ประกอบด้านเสียง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการรับรู้ต่อจากประสาทตา หากออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้งทางตาและทางหูร่วมกัน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการจดจำได้มากขึ้น การเลือกใช้เสียงควรมีลักษณะการใช้ถ้อยคำที่สละสลวย สื่อความหมาย กะทัดรัด จูงใจ มีจังหวะคล้องจองกับการนำเสนอภาพ ข้อความหน้าจอ และสอดคล้องกับตัวผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะฟังเสียงหรือไม่ฟังเสียงก็ได้ รวมทั้งออกแบบให้สามารถควบคุมความดังของเสียงได้สะดวก ไม่ควรใช้เสียงประกอบ เสียงเอฟเฟ็กต์ หรือเสียงดนตรีมากเกินไป ควรมีการบอกหน้าที่ของปุ่มหรือรายการต่างๆ ให้เลือก การใช้เสียงเป็นผลป้อนกลับเมื่อตอบคำถามถูกหรือผิดนั้น เมื่อผู้ใช้ตอบถูกควรใช้เสียงสูงและเร้าใจ ถ้าตอบผิดควรใช้เสียงสั้นและต่ำ

หรืออาจแสดงว่าผิดด้วยคำพูดหรือเครื่องหมายผิด หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่ผู้เรียนไม่ชอบ ไม่ควรออกแบบให้มีเสียงอ่านข้อความที่เป็นเนื้อหา นอกจากนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การสอนอ่าน เพราะผู้เรียนจะสับสนระหว่างเสียงที่ได้ยินกับข้อความที่ตนเองกำลังอ่านอยู่

4. องค์ประกอบด้านการควบคุมหน้าจอ การออกแบบจอภาพควรมีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน สอดคล้องกับกิจกรรมและองค์ประกอบมัลติมีเดีย และการออกแบบสื่อการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่าการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ต้องคำนึงถึงหลักการการออกแบบ 2 ด้าน คือ 1) องค์ประกอบด้านการออกแบบการสอน ทั้งความรู้ด้านทฤษฎีการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ และ 2) องค์ประกอบด้านการออกแบบจอภาพ

1.6 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)

สุภาภรณ์ สิปปเวสม์ (2545) และอาวีชชา สินวณิชยกุล (2552) ได้สรุปประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ดังนี้

1. การตอบสนองที่รวดเร็วของคอมพิวเตอร์ที่ให้ทั้งสี สัน ภาพ และเสียง ทำให้เกิดความตื่นเต้น และไม่เบื่อหน่าย และยังช่วยให้ผู้สอนมีเวลาศึกษาและพัฒนาความสามารถของตนเองได้มากขึ้น

2. ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีประสิทธิภาพในแง่ที่ลดเวลา ลดค่าใช้จ่าย สนองความต้องการและความสามารถของบุคคล มีประสิทธิภาพในแง่ที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมาย

3. สามารถทำสำเนาได้อย่างสะดวก ทั้งสำเนาในรูปแบบเอกสารและสำเนาลงในแผ่นซีดีรอมหรือสำเนาลงในฮาร์ดดิสก์

4. เนื่องจากการเปิดอ่านมีระบบเรียกค้นและเชื่อมโยงผู้เรียนหรือผู้อ่านสามารถเลือกเรียนหัวข้อที่สนใจข้อใดก่อนก็ได้ และสามารถย้อนกลับไปกลับมาเริ่มต้นที่จุดเริ่มต้นใหม่ (Homepage) เพื่อทบทวนบทเรียนหากไม่เข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลา และสถานที่ที่ตนเองสะดวก

5. สามารถแสดงได้ด้วยข้อความและตัวอักษรแล้วยังสามารถแสดงข้อมูลเป็นภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกัน หรือจะเลือกให้แสดงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

6. การจัดเก็บข้อมูลสามารถจัดเก็บได้เป็นไฟล์แยกระหว่างตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง โดยใช้เท็กซ์ไฟล์เป็นศูนย์กลาง แล้วเรียกใช้ร่วมกันได้โดยการเชื่อมโยงข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่คนละที่เข้าด้วยกัน รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยน แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับปรุงเนื้อหาในบทเรียนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี

7. การสร้างและการพิมพ์ทำได้รวดเร็วกว่ากระดาษและสามารถปรับเปลี่ยน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับปรุงบทเรียนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี

8. ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังศึกษาจากแฟ้มเอกสาร

หรือหนังสือเล่มอื่นที่เชื่อมโยงอยู่ได้อย่างไม่จำกัดจากทั่วโลก เพียงแต่ผู้อ่านใช้เมาส์ (Mouse) คลิก (Click) ไปในตำแหน่งของข้อความ (ตัวเชื่อม) ที่สนใจ แล้วโปรแกรม Browser ก็จะทำหน้าที่เชื่อมโยงข้อมูลหรือเนื้อหาามาแสดงผลให้อ่านได้ทันที

9. เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีเหตุผล มีความคิดและทักษะที่เป็น Logical เพราะการโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้องทำอย่างมีขั้นตอน มีระเบียบและมีเหตุผลพอสมควร เป็นการฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้กับผู้เรียน

10. ผู้เรียนสามารถบูรณาการการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างเกี่ยวเนื่องและมีความหมาย

11. ผู้สอนมีเวลาติดตาม และตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคนได้มากขึ้น รวมทั้งมีเวลาที่จะศึกษาดำรงและพัฒนาความสามารถของตนเองได้มากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นพัฒนาการทางวิชาการอีกรูปแบบหนึ่งที่สำคัญ

สรุปได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบไฮเปอร์มีเดีย คือสิ่งพิมพ์ที่สร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ บรรจุเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร หรืออาจมีภาพ เสียง กราฟิก วิดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว ต่อเนื่อง และสื่อประสมอื่น ๆ หรือเชื่อมโยงไปยังหนังสือเล่มอื่นหรือแหล่งข้อมูลภายนอกได้ โดยเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถอ่านและดูบนเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่น ๆ ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อช่วยในการสืบค้น เชื่อมโยง และสร้างบทเรียน ซึ่งช่วยสร้างแรงจูงใจในการอ่าน ส่งผลต่อลักษณะนิสัยการอ่านที่ดี และเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 2 ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

จุดเริ่มต้นของทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเริ่มมาจากยุคการวิจารณ์แนวใหม่ (new criticism) ในปี ค.ศ. 1910 ซึ่งเน้นการวิเคราะห์ที่ตัวบท นักวรรณคดีในยุคนี้มีความเชื่อว่าในวรรณคดีอุดมไปด้วยความหมายที่จำเป็นต้องค้นหาด้วยประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน วรรณคดีจึงมีผลต่อผู้อ่าน การศึกษาวรรณคดีที่ให้ความสำคัญเฉพาะเนื้อเรื่อง หรือตัวบทเพียงอย่างเดียว จะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้อ่านเชิงรับ (passive reader) เพราะไม่สามารถนำประสบการณ์ของตน เช่น อารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัว ความคิดเห็น และประสบการณ์ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีมาใช้ในการวิเคราะห์วรรณคดีได้ (พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547)

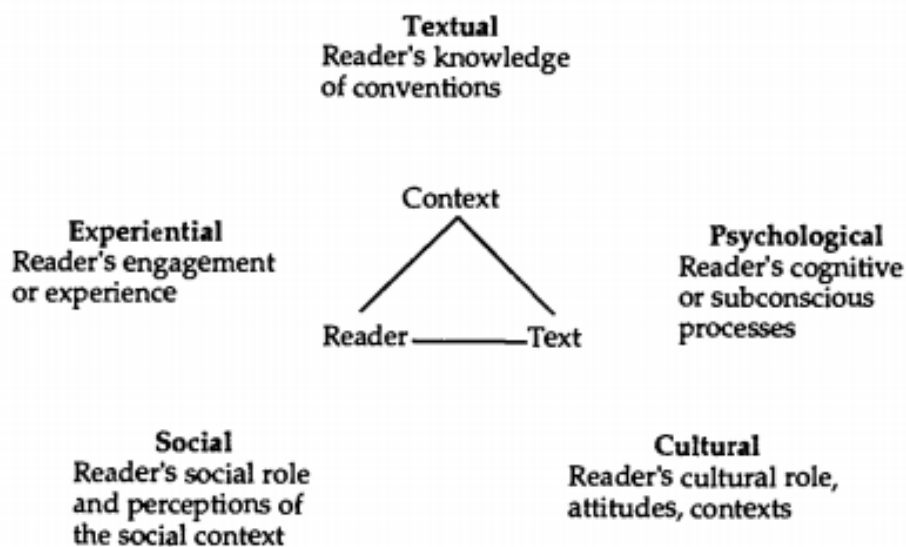
ในปี ค.ศ. 1978 Louise Rosenblatt ได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านวรรณคดี โดยมองที่กระบวนการการตอบสนองระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหา พบว่าประสบการณ์ของผู้อ่าน มีผลต่อการเข้าใจวรรณคดี แสดงให้เห็นว่าธรรมชาติของวิชาวรรณคดีจะต้องเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ชีวิต ผู้สอนวรรณคดีควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกต่อศิลปะการใช้ถ้อยคำ และแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนได้สัมผัสสมรรถกทางวรรณศิลป์ด้วยประสบการณ์ของตนเอง นักวรรณคดีและ

นักวิชาการวรรณคดีหลายคนต่างยอมรับว่าทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนวรรณคดี (พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547; Atkinson, 2013)

Beach (1993) พบว่าทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ประกอบไปด้วยนักทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 5 ด้าน คือ

1. นักทฤษฎีด้านเนื้อหา (Textual theorists) มุ่งเน้นไปที่การตั้งและปรับใช้ความรู้ด้านภาษาและประสบการณ์ของผู้อ่านในการตอบสนองต่อเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น การตอบสนองต่อเรื่องราวที่เกี่ยวกับความลึกลับหรือเป็นปริศนา ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีในการทำนายบทสรุปของเรื่อง
2. นักทฤษฎีด้านประสบการณ์ (Experiential theorists) เน้นที่ธรรมชาติของผู้อ่านในการมีส่วนร่วมหรือประสบการณ์เดิมในด้านการอ่าน เช่น การแยกแยะบทบาทของตัวละครจินตนาการหรือการผูกเรื่อง จะใช้ประสบการณ์การอ่านของแต่ละคนที่เคยอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้อง
3. นักทฤษฎีด้านจิตวิทยา (Psychological theorists) มุ่งเน้นที่กระบวนการและการพัฒนาด้านการรับรู้ของผู้อ่าน และด้านจิตใต้สำนึกที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล
4. นักทฤษฎีด้านสังคม (Social theorists) มุ่งเน้นที่สภาพทางสังคมของผู้อ่านและเนื้อหา เช่น การเข้าร่วมชมรมนักอ่านช่วยส่งเสริมให้เกิดการตอบสนองมากขึ้น
5. นักทฤษฎีด้านวัฒนธรรม (Cultural theorists) มุ่งเน้นที่ลักษณะและขนาดทางวัฒนธรรม ทศนคติ ประวัติศาสตร์ และรูปแบบการตอบสนอง เช่น การเป็นสมาชิกในนิกายทางศาสนา จะมีการปฏิสัมพันธ์กันผ่านคัมภีร์ตามวัฒนธรรมและบทบัญญัติของนิกาย

รูปภาพที่ 2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน Beach (1993)

พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช (2547) ได้สรุปสาระสำคัญของทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ดังนี้

1. การอ่านวรรณคดีตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน คือการที่ผู้อ่านสร้างความเข้าใจวรรณคดีด้วยความรู้ และประสบการณ์เดิม หรือโน้ตชน้เดิมของตน และเข้าถึงวรรณคดีด้วยมิติต่าง ๆ

2. การอ่านวรรณคดี คือการนำตนเข้าไปสู่โลกที่ผู้เขียนสร้างขึ้น โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับวรรณคดี และตีความเนื้อเรื่อง

3. กระบวนการในการอ่านเกี่ยวข้องกับผู้อ่านและตัวบท ทั้งผู้อ่านและตัวบทมีปฏิกริยาต่อการสร้างประสบการณ์การถ่ายทอดความหมาย ตัวบทมีบทบาทเป็นสิ่งเร้าในการตีประสบการณ์ที่หลากหลายในอดีต ความคิดและความคิดเห็นของผู้อ่าน สิ่งเหล่านี้ล้วนอยู่ในชีวิตจริงของผู้อ่าน และประสบการณ์การอ่านที่ผ่านมา กระบวนการทางประสบการณ์นี้ ทำให้ผู้อ่านสร้างความหมายใหม่เกิดขึ้นจากตัวบท ประสบการณ์ทางวรรณคดีจะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านมีปฏิสัมพันธ์กับตัวบท ตัวบทเป็นสิ่งเร้าที่ดึงความคิดและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ทั้งที่เป็นประสบการณ์ตรงในชีวิตจริง และประสบการณ์รองจากการอ่านที่มีมาแต่เดิม ผู้อ่านจึงเป็นบุคคลสำคัญในการอ่านและการสร้างความหมายในวรรณคดี

4. หัวใจของทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน คือ การเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้อ่านกับเนื้อเรื่อง และการสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่องานเขียน

5. ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านนำความรู้ และประสบการณ์เดิมมาทำความเข้าใจวรรณคดี

6. ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเน้นการอ่านตีความ โดยให้อิสระในการแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดีต่าง ๆ กัน

7. ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเน้นการอ่านและตีความวรรณคดีตามประสบการณ์เดิมของตน เพื่อขยายความรู้และความเข้าใจในการอ่าน

จากแนวคิดและสาระสำคัญของทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน สามารถสรุปได้ว่าทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน คือการเชื่อมโยงประสบการณ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหาวรรณคดี ผู้อ่านจะเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้โดยใช้ความคิด อารมณ์ ประสบการณ์เดิม และความรู้สึกที่มีมาแต่เดิม

2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

หลักสำคัญของการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านคือการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียนกับเนื้อหาที่เรียน ผู้เรียนจะมีการตอบสนองต่อการอ่านที่แตกต่างกัน เนื่องจากความต่างทางด้านประสบการณ์ที่ได้รับ ดังนั้นการสอนสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอธิบายความรู้สึกต่อเนื้อหาที่อ่าน การอธิบายเนื้อหาเพื่อแสดงความเข้าใจ การทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติหรือความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น การใช้กิจกรรมการเขียน การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น (Beach, 1993)

หลักการของการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน มี 4 ประการที่สำคัญดังนี้ (พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547)

1. การสร้างความเข้าใจจากประสบการณ์เดิม ผู้เรียนสร้างความเข้าใจในการอ่าน

วรรณคดีจากประสบการณ์เดิมของตน เน้นการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับวรรณคดี

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพในการเข้าใจวรรณคดีแตกต่างกันตามประสบการณ์เดิมของแต่ละคน เน้นการให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และยอมรับการแสดงการตอบสนองต่อวรรณคดีของผู้เรียนโดยปราศจากอคติ

3. การเรียนรู้ต้องมีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ โดยการแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความคิดเห็นของตนกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดไตร่ตรอง และการตอบสนองต่อวรรณคดี เน้นจัดสภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในชั้นเรียน

4. การทบทวนและการคิดไตร่ตรอง ผู้เรียนแต่ละคนควรทบทวนและคิดไตร่ตรอง ประสบการณ์จากการอ่านวรรณคดีและข้อมูลป้อนกลับโดยการเขียนบันทึกการเรียนรู้แล้วจับคู่แลกเปลี่ยนกันอ่าน รูปแบบนี้เน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับในบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความเข้าใจและการตอบสนองวรรณคดี

Chase (1987) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่าน ควรเน้นการปฏิบัติ 6 ด้านดังนี้

1. การอภิปรายกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ (Small and large group discussion) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่านที่ต่างต่างกัน
2. การจัดสภาพห้องเรียนให้ปลอดภัย (A secure classroom environment) ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเสรีโดยปราศจากกลโกง
3. การอ่านเนื้อหาที่คล้ายกัน (Close readings of the text) ผู้เรียนควรอ่านเนื้อหาหรือตำราที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อยืนยันและตรวจสอบความเข้าใจของตน
4. การเน้นจุดประสงค์การอ่าน (Explicit emphasis on the purpose of their reading) ผู้สอนควรแจ้งผู้เรียนว่าจุดประสงค์สำคัญของการอ่านคือการตีความเนื้อหาที่อ่านโดยใช้ข้อมูล ความคิด และความเชื่อใหม่ ๆ
5. การเขียนตามการบรรยาย (Written as well as oral expression) การตอบสนองด้วยการเขียนและแลกเปลี่ยนกันอ่านจะช่วยสร้างความเข้าใจในการอ่านในแต่ละบุคคล
6. ความหลากหลายของสื่อการอ่าน (A wide variety of reading materials) การสร้างประสบการณ์การอ่านให้เชื่อมโยงกับชีวิตของผู้อ่าน ควรใช้สื่อที่หลากหลาย แตกต่างกันด้านหัวข้อ ความยาวของเนื้อหา หรือแนวหัวข้อหรือประเด็นสำคัญไปกับเนื้อหา

จากหลักการดังกล่าวสร้างเป็นขั้นตอนการสอนอ่านได้ดังนี้

1. ขั้นระบุ (Identify) ผู้เรียนใช้ความคิดของตนเองและของผู้เรียนในห้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน
2. ขั้นโครงสร้าง (Structure) ผู้เรียนจัดความคิดและตัดสินใจข้อมูลที่สำคัญร่วมกัน ซึ่งทำให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ

3. ขั้นการแสดงออก (Express) ตีความและสรุปความเข้าใจร่วมกันจากการแสดงความคิดเห็นร่วมกันที่ผ่านมา

Brown and Stephens (1995 อ้างถึงในพรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547) ได้อธิบายขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีตามทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่าน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน (The pre reading phase)

ขั้นตอนนี้ผู้สอนสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่านเกิดความอยากอ่านวรรณคดี โดยใช้กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ และเพื่อเตรียมผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์จากการอ่านวรรณคดี ผู้สอนอาจใช้คำถามให้ผู้เรียนอภิปราย เช่น ท่านรู้จักผลงานของผู้เขียนเรื่องนี้มาก่อนหรือไม่ ท่านคาดหวังอะไรในการอ่านวรรณคดีเรื่องนี้ เป็นต้น นอกจากการตั้งคำถามแล้ว อาจใช้กิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจได้ตามดุลยพินิจ

2. ขั้นระหว่างการอ่าน (The during reading phase)

ขั้นตอนนี้ผู้สอนให้ผู้อ่านเชื่อมโยงประสบการณ์ สร้างการตอบสนองในการอ่านและใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจวรรณคดี ผู้สอนอาจใช้คำแนะนำในการอ่านแก่ผู้เรียน เช่น ในระหว่างการอ่านให้ผู้อ่านหยุดพักการอ่านช่วงหนึ่ง เพื่อให้ใช้ความคิดสัมผัสกับสิ่งที่กำลังอ่านอย่างเต็มที่ ให้ผู้เรียนอ่านทบทวนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ให้ผู้เรียนคิดถึงประเด็นในหนังสือที่ช่วยให้เกิดความคิด เช่น พฤติกรรมของตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ ให้ผู้เรียนสร้างจินตภาพในใจเกี่ยวกับตัวละคร เหตุการณ์ ฉากหรือสถานที่ในเรื่อง ให้ผู้เรียนตั้งคำถามถามตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หรือเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน แล้วจดบันทึกความคิดความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน จดข้อความที่ประทับใจหรือข้อความที่ยังไม่เข้าใจ รวมทั้งการสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การอ่านที่ผู้เรียนได้รับ เป็นต้น

3. ขั้นหลังการอ่าน (The post reading phase)

ขั้นตอนนี้ผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวนความรู้ความเข้าใจให้ชัดเจน โดยการคิดไตร่ตรอง ความซับซ้อนของเรื่อง และขยายขอบเขตความรู้ความเข้าใจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

Korteweg (2010) ได้สร้างขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านดังนี้

1. อ่านด้วยตนเอง โดยเชื่อมโยงและสะท้อนความคิดที่พบในครั้งแรกจากเนื้อหาและภาพบนหนังสือ
2. อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดจากการอ่านเป็นกลุ่ม และอ่านอีกครั้งเพื่อสรุปเนื้อหา

(พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการอ่าน

- 1.1 ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่กำหนด
- 1.2 ผู้เรียนสรุปความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีตามศักยภาพ

1.3 ผู้เรียนนำเสนอความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องโดยการพูด หรือการเขียนตามศักยภาพของตน

1.4 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่เป็นบทเรียน

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงประสบการณ์

2.1 ผู้สอนนำเสนอตัวอย่างข้อความ หรือตัวอย่างเหตุการณ์ในวรรณคดี หรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

2.2 ผู้เรียนนำเสนอประสบการณ์ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับข้อความ เหตุการณ์ หรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี

2.3 ผู้เรียนและผู้สอนอภิปรายร่วมกัน เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียนกับวรรณคดีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 เรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์

3.1 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนเรียนรู้และทำงานร่วมกันผู้อื่น

3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดประเด็นอภิปราย หรืองานกลุ่มในลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องวรรณคดี

3.3 ผู้เรียนอภิปรายหรือทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย โดยเน้นการแสดงความคิดเห็นที่เชื่อมโยงประสบการณ์กับวรรณคดี

ขั้นที่ 4 ให้และรับข้อมูลป้อนกลับ

4.1 ผู้แทนของแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานในชั้นเรียน

4.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย และนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยการให้และรับข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 5 ทบทวนและเขียนบันทึกการตอบสนอง

5.1 ผู้เรียนช่วยกันทบทวนเนื้อหา แล้วสรุปประเด็นสำคัญจากการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย และการนำเสนอผลงานกลุ่มในชั้นเรียน

5.2 ผู้เรียนแต่ละคนเขียนบันทึกการเรียนรู้ โดยการแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีอย่างอิสระ ผู้เรียนส่งบันทึกการเรียนรู้ให้ผู้สอนตรวจพิจารณา

5.3 ผู้สอนตรวจพิจารณานบันทึกการเรียนรู้ และให้ข้อมูลป้อนกลับในบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แล้วส่งคืนบันทึกการเรียนรู้ให้ผู้เรียน

5.4 ผู้เรียนจับคู่แลกเปลี่ยนกันอ่านบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้ง โดยเปลี่ยนคู่อ่าน เพื่อให้รับทราบความคิดเห็นของผู้เรียนคนอื่น ๆ อย่างหลากหลาย

(อานุภาพ เอื้อยนิมพลี, 2550) ศึกษาผลของการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่าน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีชั้นการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน ใช้กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์

และความรู้เดิมของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการอ่าน ผู้เรียนอ่านเนื้อหา และตอบคำถามโดยการตอบสนองในการอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน แบ่งเป็น 5 กิจกรรม

- ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้รับตามคำถามตัวอย่างของผู้สอน
- อภิปรายกลุ่ม
- ผู้เรียนทั้งหมดร่วมกันอภิปราย
- ผู้เรียนบันทึกความรู้ครั้งสุดท้าย ผู้สอนให้ผลป้อนกลับ
- ถ่ายโอนความรู้ผ่านกิจกรรม

จากการศึกษาทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ผู้วิจัยเลือกขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านของ Brown and Stephens (1995 อ้างถึงในพรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547) มาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ขั้นก่อนการอ่าน 2) ขั้นระหว่างการอ่าน และ 3) ขั้นหลังการอ่าน เนื่องจากมีความเหมาะสมด้านระยะเวลาและขนาดของเนื้อหาวรรณคดีไทยในการนำมาจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 2.1 แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

Brown and Stephens (1995) อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช (2547)	(พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547)	สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
<p>1. ขั้นก่อนการอ่าน - สร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่านเกิดความอยากอ่านวรรณคดี โดยใช้กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>2. ขั้นระหว่างการอ่าน - ให้ผู้อ่านเชื่อมโยงประสบการณ์ สร้างการตอบสนองในการอ่านและใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจวรรณคดี ผู้สอนอาจใช้คำแนะนำในการอ่านแก่ผู้เรียน เช่น ในระหว่างการอ่านให้ผู้อ่านหยุดพักการอ่านช่วงหนึ่งเพื่อให้ใช้ความคิดสัมพันธ์กับสิ่งที่กำลังอ่านอย่างเต็มที่ ให้ผู้เรียนอ่านทบทวนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ให้ผู้เรียนคิดถึงประเด็นในหนังสือที่ช่วยให้เกิดความคิด เช่น พฤติกรรมของตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ ให้ผู้เรียนสร้างจินตภาพในใจเกี่ยวกับตัวละคร เหตุการณ์ ฉากหรือสถานที่ในเรื่อง ให้ผู้เรียนตั้งคำถามถามตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หรือเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน แล้วจดบันทึกความคิดความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน จดข้อความที่ประทับใจหรือข้อความที่ยังไม่เข้าใจ รวมทั้งการสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การอ่านที่ผู้เรียนได้รับ เป็นต้น</p>	<p>ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการอ่าน 1.1 ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่กำหนด 1.2 ผู้เรียนสรุปความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีตามศักยภาพ 1.3 ผู้เรียนนำเสนอความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องโดยการพูด หรือการเขียนตามศักยภาพของตน 1.4 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่เรียน</p> <p>ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงประสบการณ์ 2.1 ผู้สอนนำเสนอตัวอย่างข้อความ หรือตัวอย่างเหตุการณ์ในวรรณคดี หรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน 2.2 ผู้เรียนนำเสนอประสบการณ์ของตนที่เกี่ยวข้องกับข้อความ เหตุการณ์หรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี 2.3 ผู้เรียนและผู้สอนอภิปรายร่วมกัน เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียนกับวรรณคดีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>ขั้นที่ 3 เรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ 3.1 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนเรียนรู้และทำงาน</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน - ใช้กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน - ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่กำหนด โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ สร้างการตอบสนองในการอ่าน ซึ่งผู้สอนนำเสนอตัวอย่างข้อความ หรือตัวอย่างเหตุการณ์ในวรรณคดีหรือประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี - ผู้เรียนจดข้อความที่ประทับใจ สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้จากการอ่าน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน - แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ผู้สอนกำหนดประเด็นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นที่เชื่อมโยงประสบการณ์กับวรรณคดี และให้ผู้เรียนตั้งคำถามสมาชิกในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเพื่อให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ตามประสบการณ์ที่แตกต่างกัน</p>

Brown and Stephens (1995) อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช (2547)	(พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547)	สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
<p>3. ชั้นหลังการอ่าน</p> <p>- ผู้เรียนทบทวนความรู้ความเข้าใจให้ชัดเจน โดยการคิดไตร่ตรองความซับซ้อนของเรื่อง และขยายขอบเขตความรู้ความเข้าใจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น</p>	<p>ร่วมกันผู้อื่น</p> <p>3.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน กำหนดประเด็นอภิปรายหรืองานกลุ่มในลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องวรรณคดี</p> <p>3.3 ผู้เรียนอภิปรายหรือทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย โดยเน้นการแสดงความคิดเห็นที่เชื่อมโยงประสบการณ์กับวรรณคดี</p> <p>ขั้นที่ 4 ให้และรับข้อมูลป้อนกลับ</p> <p>4.1 ผู้แทนของแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานในชั้นเรียน</p> <p>4.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน อภิปราย และนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยการให้และรับข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ซึ่งกันและกัน</p> <p>ขั้นที่ 5 ทบทวนและเขียนบันทึกการตอบสนอง</p> <p>5.1 ผู้เรียนช่วยกันทบทวนเนื้อหา แล้วสรุปประเด็นสำคัญจากการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย และการนำเสนอผลงานกลุ่มในชั้นเรียน</p> <p>5.2 ผู้เรียนแต่ละคนเขียนบันทึกการเรียนรู้ โดยการแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และความคิดเห็น</p>	<p>แล้วบันทึกความเข้าใจของตนในบันทึกการเรียนรู้</p>

Brown and Stephens (1995) อ้างถึงใน พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช (2547)	(พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547)	สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
	<p>เกี่ยวกับวรรณคดีอย่างอิสระ ผู้เรียนส่งบันทึกการเรียนรู้ให้ผู้สอนตรวจพิจารณา</p> <p>5.3 ผู้สอนตรวจพิจารณบันทึกการเรียนรู้ และให้ข้อมูลป้อนกลับในบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แล้วส่งคืนบันทึกการเรียนรู้ให้ผู้เรียน</p> <p>5.4 ผู้เรียนจับคู่แลกเปลี่ยนกันอ่านบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้ง โดยเปลี่ยนคู่อ่าน เพื่อให้รับทราบความคิดเห็นของผู้เรียนคนอื่น ๆ อย่างหลากหลาย</p>	

ตอนที่ 3 โซเชียลมีเดีย

โซเชียลมีเดีย (Social Media) หรือสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ได้รับความนิยมและมีการใช้เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ซึ่งเริ่มเป็นที่รู้จักครั้งแรกหลังจากการประชุม “Web 2.0 Conference” โดย Reilly (2005) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า Web 2.0 เป็นเว็บไซต์ที่มีการทำงานโดยไม่ยึดติดกับซอฟต์แวร์ และเป็นเว็บไซต์ที่มีลักษณะการสร้างโดยผู้ใช้ที่อิสระ ภายใต้ซอฟต์แวร์เดียวกัน โดยมีจุดเด่นอยู่ที่ความสามารถในการโต้ตอบกันระหว่างผู้ใช้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ทำได้ง่ายและรวดเร็ว รวมถึงความสามารถในการแสดงความคิดเห็น เป็นต้น ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากเทคโนโลยีเว็บ 1.0 ที่ให้ผู้ใช้เป็นเพียงผู้รับสารเท่านั้น ไม่สามารถโต้ตอบ มีปฏิสัมพันธ์ หรือแบ่งปันเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของเว็บไซต์หรือผู้เยี่ยมชมคนอื่นได้ ซึ่งในบางครั้งมีการใช้คำว่า เว็บ 2.0 ในความหมายเดียวกับโซเชียลมีเดีย ลักษณะสำคัญของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 สามารถสรุปได้ดังนี้ (Courtney, 2007; Kroski 2008; Nielsen 2009; Snowball, 2008 (อ้างถึงในรัฐธีร์ ปภัสสุรีย โชติ, 2554); Relilly, 2005; Poore, 2013; ธฤตวัน ไชยวสุ, 2553)

1. เทคโนโลยีเว็บเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมและบริการต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ที่มีการใช้เทคโนโลยีเว็บ 2.0 จะช่วยให้เว็บไซต์มีความสามารถในการเป็นศูนย์กลางของการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล และช่วยให้การร่วมมือในการสร้างเนื้อหาและการแบ่งปันเนื้อหาเป็นไปอย่างสะดวก
2. ผู้ใช้เป็นศูนย์กลางในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมบนเว็บไซต์ ทุกคนสามารถใช้งานและมีส่วนร่วมได้โดยไม่จำเป็นต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีในระดับสูง
3. ผู้ใช้และเจ้าของเว็บไซต์สามารถใช้บริการเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือมีค่าใช้จ่ายต่ำมาก และสามารถใช้บริการได้ทุกที่ที่สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้
4. การเข้าถึงบริการต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้โดยใช้อุปกรณ์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล คอมพิวเตอร์แบบพกพารูปแบบต่าง ๆ เช่น Tablet PC หรือ PDA และโทรศัพท์มือถือ โดยอุปกรณ์ที่หลากหลายนั้นต้องเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเรียกใช้บริการเทคโนโลยีเว็บ 2.0 จากเว็บไซต์หรือผู้ให้บริการต่าง ๆ
5. ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย โดยพิมพ์คำค้นที่ต้องการลงไป ทำให้ผู้ใช้สามารถหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ตนเองสนใจได้สะดวกและง่ายมากขึ้น
6. ผู้ใช้สามารถเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์ดั้งเดิมอื่นที่ผ่านการอ้างอิงข้อมูลจากเว็บไซต์ที่มีผู้เขียนนำมาลงได้ หรือเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์ภายในเครือข่ายของเรา ซึ่งจะเป็นผลดีต่อผู้ใช้ในการเข้าไปทำความเข้าใจ ศึกษาเพิ่มเติม ในประเด็นที่ตนให้ความสนใจหรือสงสัย
7. ผู้ใช้สามารถเขียน แก้ไข เพิ่มเติมบทความได้เอง และยังมีส่วนการแสดงความคิดเห็นให้กับผู้ใช้คนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของเราได้ ซึ่งทำให้ผู้ใช้สารเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็นผู้ส่งสาร ทำให้เกิดการส่งต่อและไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารภายในเครือข่ายมากขึ้น อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้สารคนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในงานเขียน หรืองานที่เกิด

จากความคิดสร้างสรรค์ของผู้ส่งสารนั้น ก็เป็นประโยชน์ที่ผู้ส่งสารจะได้รับ ทำให้เกิดการ พัฒนาความคิดของตน และก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์กันภายในเครือข่ายมากขึ้น

จากการพัฒนาเว็บ 2.0 ดังกล่าว ทำให้ผู้ใช้งานสามารถทำความรู้จักและเชื่อมโยงติดต่อกันได้ ง่ายในทุกที่ทุกเวลา เกิดการสื่อสารสองทางอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นการสร้างสังคมออนไลน์ มีผู้ให้ ความหมายของโซเชียลมีเดียหรือสื่อสังคมออนไลน์ ดังนี้

ณัฐพล บัวอุไร (2554) กล่าวว่า โซเชียลมีเดียคือสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการตอบสนองทาง สังคมได้หลายทิศทาง โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือคือเว็บไซต์ที่บุคคลบนโลกนี้สามารถมี ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกันได้

ยุพาวไล วาทีเพชร (2554) ให้ความหมายของโซเชียลมีเดียว่า คือสื่อดิจิทัลไร้สาย เป็นสื่อ สร้างสรรค์แนวใหม่ที่ได้รับความนิยมและมีการใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก ลักษณะเด่นของสื่อประเภท นี้คือการใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนและรับข้อมูลข่าวสาร ทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการแบ่งปันกันของคนในชุมชนนำมา แบ่งปันให้กับผู้อื่น

พิชิต วิจิตรบุญรักษ์ (2554) กล่าวว่าสื่อสังคมออนไลน์ คือสื่อที่ผู้รับสารแบ่งปันสาร ซึ่งอยู่ใน รูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับ สาร หรือผู้รับสารด้วยกันเอง

วชิรพรรณ ทองวิจิตร (2555) ได้ให้ความหมายของโซเชียลมีเดียว่า เป็นกลุ่มของแอปพลิเคชัน บนอินเทอร์เน็ตที่สร้างบนระบบความคิดอันเป็นรากฐานของสังคมและทางเทคโนโลยีด้วย แนวความคิดของ Web 2.0 และให้คนแลกเปลี่ยนเนื้อหาที่เกิดจากผู้ใช้ด้วยความหลากหลายของการ เผยแพร่ข้อมูลไปยังผู้ใช้งานจำนวนมาก

Kaplan (2010) สรุปว่า สื่อสังคมออนไลน์ คือกลุ่มของรูปแบบการใช้งานต่าง ๆ ที่อยู่บน อินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถสร้างขึ้นบนพื้นฐานของเทคโนโลยีและแนวคิดของ Web 2.0

Bosman (2011) ให้ความหมายของโซเชียลมีเดียว่า คือความสามารถในการให้บุคคลได้ เชื่อมต่อร่วมกัน แบ่งปัน และทำงานร่วมกันได้เพื่อการใช้งานส่วนตัว ธุรกิจ และการศึกษา

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าโซเชียลมีเดียหมายถึงการสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่ หลากหลาย ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลาบนพื้นฐานของแนวคิดเว็บ 2.0

โซเชียลมีเดียมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการนำมาใช้ในด้านการศึกษาเพื่อจัดการเรียนการสอน ผ่านเว็บไซต์และการเรียนออนไลน์ วชิรพรรณ ทองวิจิตร (2555) กล่าวว่า ประโยชน์ของการนำ โซเชียลมีเดียมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นคือ

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสังคมในห้องเรียน เนื่องจากบรรยากาศของ เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายใต้มิติความสัมพันธ์ของคนในเครือข่าย ด้วยเหตุนี้เมื่อทั้งผู้สอนและผู้เรียนเข้าสู่การสร้างความสัมพันธ์ภายในระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็ จะนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ในสังคมจริงในทิศทางที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นซึ่งเป็นผลให้เกิดการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจริงนอกจากนี้ลักษณะการนำเสนอข้อมูล สถานภาพที่เป็นปัจจุบัน ทำให้ผู้สอนสามารถติดตามพฤติกรรมและประสานข้อมูลได้อย่างทันท่วงที

2. การกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กว้างขวางการตั้งประเด็นแลกเปลี่ยนข้อสงสัยต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถทำได้อย่างทันท่วงที และเป็นเครื่องมือสำหรับผู้สอนในการกระตุ้นผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและผู้เรียนสามารถติดตามได้อย่างต่อเนื่อง

3. การส่งเสริมการศึกษาตามความสนใจและความถนัด เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของเว็บบล็อกเป็นระบบที่ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานตามความถนัดและความสนใจของทั้งผู้สอนและผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การส่งเสริมการบันทึกและการอ่าน การเผยแพร่ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่ ผ่านรูปแบบของข้อเขียนในหลายลักษณะ เช่น ข้อความสั้นในระบบTwitter ข้อความปานกลางของเว็บ Facebook หรือข้อความยาว ๆ ของระบบเว็บบล็อก เป็นต้น

นักวิจัยหลายท่านได้จำแนกประเภทเครื่องมือของโซเชียลมีเดียที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บดังนี้

Doherty, (1998 อ้างถึงในณัฐกร สงคราม, 2543) กล่าวว่าการเรียนการสอนผ่านเว็บ มีการใช้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. การนำเสนอ (Presentation) ในลักษณะของเว็บไซต์ที่ประกอบไปด้วยข้อความ ภาพกราฟิกโดยมีวิธีการนำเสนอ คือ

1.1 การนำเสนอแบบสื่อเดี่ยว เช่น ข้อความ หรือรูปภาพ

1.2 การนำเสนอแบบสื่อคู่ เช่น ข้อความกับรูปภาพ

1.3 การนำเสนอแบบมัลติมีเดีย คือ ประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง

2. การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ทุกวันในชีวิต ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของอินเทอร์เน็ตโดยมีการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตหลายแบบ เช่น

2.1 การสื่อสารทางเดียว เช่น การดูข้อมูลจากเว็บเพจ

2.2 การสื่อสารสองทาง เช่น การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โต้ตอบกัน

2.3 การสื่อสารแบบหนึ่งแหล่งไปหลายที่ เป็นการส่งข้อความจากแหล่งเดียวแพร่กระจายไปหลายแหล่ง เช่น การอภิปรายจากคนเดียวให้คนอื่น ๆ ได้รับฟังด้วย หรือการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer conferencing)

2.4 การสื่อสารหลายแหล่งไปสู่หลายแหล่ง เช่น การใช้กระบวนการกลุ่มในการสื่อสารบนเว็บ โดยมีคนใช้หลายคนและคนรับหลายคนเช่นกัน

3. การทำให้เกิดความสัมพันธ์ (Dynamic Interaction) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของอินเทอร์เน็ตและสำคัญที่สุด ซึ่งมีลักษณะคือ

3.1 การสืบค้นข้อมูล

3.2 การหาวิธีการเข้าสู่เว็บ

3.3 การตอบสนองของมนุษย์ต่อการใช้เว็บ

Hannum (1998 อ้างถึงในณัฐกร สงคราม, 2543) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บออกเป็น 4 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบการเผยแพร่ รูปแบบนี้สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ชนิด คือ

1.1 รูปแบบห้องสมุด (Library Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ประโยชน์จากความสามารถในการเข้าไปยังแหล่งทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่หลากหลาย โดยวิธีการจัดหาเนื้อหาให้ผู้เรียนผ่านการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเสริมต่าง ๆ เช่น สารานุกรม วารสาร หรือหนังสือออนไลน์ทั้งหลาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการนำเอาลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดที่มีทรัพยากรจำนวนมากมาประยุกต์ใช้ ส่วนประกอบของรูปแบบนี้ ได้แก่ สารานุกรมออนไลน์ วารสารออนไลน์ หนังสือออนไลน์ สารบัญการอ่านออนไลน์ (Online Reading List) เว็บห้องสมุด เว็บงานวิจัย รวมทั้งการรวบรวมรายชื่อเว็บที่สัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ

1.2 รูปแบบหนังสือเรียน (Textbook Model) การเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็นการจัดเนื้อหาของหลักสูตรในลักษณะของออนไลน์ให้แก่ผู้เรียน เช่น คำบรรยาย สไลด์ นิยาม คำศัพท์และส่วนเสริม ผู้สอนสามารถเสริมเนื้อหาออนไลน์ที่ใช้เหมือนกับที่ใช้ในการเรียนในชั้นปกติและสามารถทำสำเนาเอกสารให้กับผู้เรียนได้ รูปแบบนี้ต่างจากรูปแบบห้องสมุดคือ รูปแบบนี้จะเตรียมเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนโดยเฉพาะ ขณะที่รูปแบบห้องสมุดช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการจากการเชื่อมโยงหรือที่ได้เตรียมไว้ ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือเรียนนี้ประกอบด้วย บันทึกของหลักสูตร บันทึกคำบรรยาย ข้อเสนอแนะของห้องเรียน สไลด์ที่นำเสนอ วิดีโอและภาพที่ใช้ในชั้นเรียน เอกสารอื่นที่มีความสัมพันธ์กับชั้นเรียน เช่น ประมวลรายวิชา รายชื่อในชั้น กฎเกณฑ์ ข้อตกลงต่าง ๆ ตารางการสอบ และตัวอย่างการสอบครั้งที่แล้ว ความคาดหวังของชั้นเรียน งานที่มอบหมาย เป็นต้น

1.3 รูปแบบการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Instruction Model) รูปแบบนี้จัดให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ได้รับ โดยนำลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มาประยุกต์ใช้ เป็นการสอนแบบออนไลน์ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ มีการให้คำแนะนำ การปฏิบัติ การให้ผลย้อนกลับ รวมทั้งการให้สถานการณ์จำลอง

2. รูปแบบการสื่อสาร (Communication Model) การเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็นแบบที่อาศัยคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อเพื่อการสื่อสาร (Computer-Mediated Communications Model) ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อสารกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญได้ โดยรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลายในอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มอภิปราย การสนทนาและการอภิปราย และการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์ เหมาะสำหรับการเรียนการสอนที่ต้องการส่งเสริมการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

3. รูปแบบผสม (Hybrid Model) รูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็น การนำเอาแบบ 2 ชนิด คือ รูปแบบการเผยแพร่กับรูปแบบการสื่อสารมารวมเข้าไว้ด้วยกัน เช่น เว็บไซต์ที่รวมเอาแบบห้องสมุดกับรูปแบบหนังสือเรียนไว้ด้วยกัน เว็บไซต์รวบรวมเอาบันทึกของ

หลักสูตร รวมทั้งคำบรรยายไว้กับกลุ่มอภิปราย หรือเว็บไซต์ที่รวมเอารายการแหล่งเสริมความรู้ต่าง ๆ และความสามารถของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไว้ด้วยกัน เป็นต้น รูปแบบนี้มีประโยชน์เป็นอย่างมากกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะได้ใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีในอินเทอร์เน็ตในลักษณะที่หลากหลาย

4. รูปแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom model) เป็นรูปแบบห้องเรียนเสมือนเป็นการนำเอาลักษณะเด่นหลาย ๆ ประการของแต่ละรูปแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้ Turoff (1995, อ้างถึงใน ญัฐกร สงคราม, 2543) กล่าวถึงห้องเรียนเสมือนว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ตั้งขึ้นภายใต้ระบบการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ในลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นความสำคัญของกลุ่มที่จะร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนและผู้สอนจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากกิจกรรม การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูล ลักษณะเด่นของการเรียนการสอนรูปแบบนี้ก็คือความสามารถในการลอกเลียนลักษณะของห้องเรียนปกติมาใช้ในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยอาศัยความสามารถต่าง ๆ ของอินเทอร์เน็ต มีส่วนประกอบคือประมวลรายวิชา เนื้อหาในหลักสูตร รายชื่อแหล่งเนื้อหาเสริมกิจกรรมระหว่างผู้เรียน ผู้สอน คำแนะนำและการให้ผลป้อนกลับ การนำเสนอในลักษณะมัลติมีเดีย การเรียนแบบร่วมมือ รวมทั้งการสื่อสารระหว่างกัน รูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่

Evans (2010) ได้อธิบายและแบ่งประเภทของโซเซียลมีเดียดังนี้

1. เว็บไซต์สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่นการเขียนบล็อก
2. เว็บไซต์แบบเครือข่ายสังคม เช่น มายสเปซ เฟซบุ๊ก
3. เว็บไซต์สำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน โดยการลงทะเบียนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ขึ้นในชุมชนสังคม เป็นกิจกรรมที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งโลกจริงและโลกเสมือน
4. บล็อก (Blog) เป็นสื่อที่เผยแพร่เนื้อหาที่ผู้ใช้สร้างขึ้นเอง
5. ไมโครบล็อก (Microblog) เป็นบล็อกขนาดเล็ก ๆ ที่ประกอบด้วยข้อความสั้น ๆ โดยมักมีความยาวไม่เกิน 140 ตัวอักษร เช่น ทวิตเตอร์
6. วิกี (Wiki) เหมาะสำหรับการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์
7. เว็บบอร์ด (Webboard) การรวมกลุ่มคนเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในเรื่องที่สนใจ

ยุพาวไล วาทีเพชร (2554) แบ่งประเภทของเครื่องมือโซเซียลมีเดียได้ดังนี้

1. หมวดการสื่อสาร (Communication)
  - 1.1 Blogs: Blogger, LiveJournal, TypePad, WordPress, Vox
  - 1.2 Internet forums: vBulletin, phpBB
  - 1.3 Micro-blogging: Twitter, Plurk, Pownce, Jaiku
  - 1.4 Social networking: Bebo, Facebook, MySpace, Orkut, Skyrock, Hi5, Friendster, Multiply
2. หมวดความร่วมมือ และแบ่งปัน (Collaboration)

- 2.1 Wikis: Wikipedia, PBwiki, wetpaint
- 2.2 Social bookmarking: Delicious, StumbleUpon, Stumpedia,
Google Reader
- 2.3 Social news: Digg, Mixx, Reddit

3. หมวดมัลติมีเดีย (Multimedia)

- 3.1 Photo sharing: Flickr, Zoomr, Photobucket, SmugMug
- 3.2 Video sharing: YouTube, Vimeo, Rever
- 3.3 Livcasting: Ustream.tv, Justin.tv, Skype
- 3.4 Audio and Music Sharing: imeem, The Hype Machine,
Last.fm, ccMixer

4. หมวดรีวิว และแสดงความคิดเห็น (Reviews and Opinions)

- 4.1 Product Reviews: epinions.com, MouthShut.com,
Yelp.com
- 4.2 Q&A Yahoo Answers

5. หมวดบันเทิง (Entertainment)

- 5.1 Virtual worlds: Second Life, The Sims Online
- 5.2 Online gaming: World of Warcraft, EverQuest, Age of
Conan, Spore (2008 video game)
- 5.3 Game sharing: Miniclip

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2555) จำแนกประเภทของลักษณะการใช้หรือการให้บริการของโซเชียลมีเดีย
ดังนี้

1. การตีพิมพ์ เช่น บล็อก, วิกีพีเดีย
2. การแบ่งปัน เช่น วิดีโอ, รูปภาพ, ดนตรี
3. การอภิปราย เช่น การเสวนา, โปรแกรมการสนทนาออนไลน์
4. เครื่องมือสังคม เช่น เครื่องมือสังคมโดยทั่วไป และเครื่องมือเฉพาะด้าน
5. การตีพิมพ์แบบไมโคร เช่น ไมโครบล็อก
6. เครื่องมือที่รวมข้อมูลจากหลากหลายแหล่งโซเชียลมีเดียเข้าด้วยกัน

จากลักษณะและประเภทของการเรียนการสอนข้างต้น สามารถแบ่งประเภทของ
เครื่องมือโซเชียลมีเดียตามลักษณะการใช้งานเป็น 2 ประเภทคือ

1. การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูล (Sharing)
2. การติดต่อสื่อสาร (Communication)

โดยตารางที่ 2.2 แสดงประเภทของเครื่องมือโซเชียลมีเดียตามลักษณะการใช้งาน

ตารางที่ 2.2 แสดงประเภทเครื่องมือของโซเชี่ยลมีเดียตามลักษณะการใช้งาน

ลักษณะการใช้งาน	เครื่องมือ
การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูล (Sharing)	Wiki, Podcasts, E-Portfolios, Social bookmarking, Photo sharing, Video messaging
การติดต่อสื่อสาร (Communication)	Blogs, Social networking, Second Life, Online forums, Instant messaging, Skype, Games, Audiographics

สรุปได้ว่า โซเชี่ยลมีเดียเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดการสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่หลากหลายมากมาย เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลาบนพื้นฐานของระบบอินเทอร์เน็ต โดยสามารถแบ่งประเภทเครื่องมือของโซเชี่ยลมีเดียตามลักษณะการใช้งานได้คือ 1.การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูล (Sharing) และ 2.การติดต่อสื่อสาร (Communication) โดยในงานวิจัยนี้จะใช้โซเชี่ยลมีเดียประเภทเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูล

ตอนที่ 4 ความเข้าใจในการอ่าน

4.1 ความหมายของการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เป็นทักษะเบื้องต้นสำหรับการเรียนในทุกสาขา จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือมุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่าน ก็หมายถึงการอ่านนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงมิใช่เป็นเพียงการอ่านที่ใช้สายตาอ่านผ่านตัวอักษรการเข้าใจความหมายของคำ แต่ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจความหมายโดยนัยสามารถตีความและประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ กระบวนการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยค สามารถจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียนได้ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อสรุปความหมายเกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

Ruddell (2002) ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ กระบวนการทางสมองอันซับซ้อนซึ่งเกิดขณะผู้อ่านสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์และความรู้เดิมของตนผนวกกับข้อมูลในบทอ่าน

Farris (2004) การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ กระบวนการในการทำความเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อ

สุรรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะการอ่านซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่าน ข้อมูลของบทอ่าน และบริบทการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องใช้ความรู้ทางภาษาตั้งแต่ระดับคำ โครงสร้าง และระดับความหมาย ดังนั้นความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงหมายถึง ความสามารถในการเข้าใจนัยของคำ แปลความ ตีความ

อ้างอิงหรือเชื่อมโยงสาระที่อ่านกับวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ ประเมินบทอ่านและนำความรู้จากบทอ่านไปเชื่อมโยง ปรับใช้ในชีวิตจริงได้

สมุทฺร เซ็นเซาวิช (2542) การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนเป็นผู้ส่งสาร ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ และอาจตอบโต้กับผู้อื่นด้วย

ปาริชาติ ตามวงค์ (2550) การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการอ่านที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายจากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมา โดยอาศัยความสามารถทางภาษา และความรู้เดิมจากเรื่องที่อ่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือความสามารถในการเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความสามารถทางภาษาและประสบการณ์ของตนในการทำความเข้าใจเรื่องที่ได้

4.2 องค์ประกอบเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านเพื่อความเข้าใจมีปัจจัยและองค์ประกอบหลายด้านที่จะช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จ นักวิชาการด้านการอ่านได้อธิบายปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

Ruddell (2002) กล่าวว่า การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ควรประกอบด้วยการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ โดยเน้นความสำคัญของการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน เป้าหมายของการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนคือการช่วยให้นักเรียนรู้จักทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน รู้จักตีความ รู้จักนำไปใช้ รวมทั้งการจัดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหลากหลาย เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมได้

ศูนย์ภาษาและการอ่านของมหาวิทยาลัยเท็กซัส (Center for reading and language arts University of Texas, 2003) พบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการคือ (1) ความรู้เดิม (2) การพัฒนาคำศัพท์ (3) เทคนิคการถาม (4) โอกาสในการอ่านอย่างเป็นอิสระ

Harrison (2004 อ้างถึงในปราณี รัตนัง, 2541) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านในใจตามไปขณะฟังนั้นมีประโยชน์ และสามารถเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการจดจำบทอ่านได้
2. การกระตุ้นความรู้เดิมก่อนการอ่านนั้นมีประโยชน์อย่างมาก ซึ่งช่วยในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างแรงจูงใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์หรือแนวคิดใหม่
3. การสอนให้ผู้อ่านตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำความเข้าใจบทอ่านได้
4. การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถาม เป็นวิธีการสร้างความเข้าใจที่ใช้ได้ผลดี และท้าทายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว

5. การสรุปสาระสำคัญเป็นทักษะที่ให้ประโยชน์เป็นอย่างมากในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสามารถช่วยในการจดจำบทอ่านทั้งในระดับคำ และระดับบทอ่าน

6. ความเข้าใจในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ด้านคำ เมื่อครูให้ความสำคัญกับวิธีการหาความหมายของคำ จะช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้

Anderson and Ausubel (1965), Jackson (1976), Loman and Mayer (1983) (อ้างถึงในรัชวรรณ วงศ์ไตรรัตน์, 2540) อธิบายว่า การจัดระบบความคิดเป็นวิธีการช่วยเสริมความเข้าใจ เพราะจะทำให้ผู้อ่านมองเห็นขอบข่ายของเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ และช่วยรวมเนื้อหาที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่มีอยู่แล้วในโครงสร้างของความคิดเดิมเข้าด้วยกัน ช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านได้สามารถเชื่อมโยงเนื้อเรื่องเพื่อความเข้าใจในการอ่าน วิธีการจัดระบบความคิดวิธีหนึ่งคือการขีดเส้นใต้ (Underline) เพื่อสร้างจุดเด่นและเน้นความสำคัญของเนื้อเรื่อง ช่วยในการเข้าใจและจดจำข้อความที่สำคัญ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีองค์ประกอบหลายประการ คือ ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน วัตถุประสงค์ในการอ่าน กลวิธีการสอนอ่าน และการจัดระบบความคิด

4.3 หลักจิตวิทยาและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545) กล่าวว่า จิตวิทยา คือศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมมนุษย์ การนำจิตวิทยามาใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและประสบการณ์ของมนุษย์ จะช่วยให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประสบผลสำเร็จ ผู้จัดทำกิจกรรมจึงควรศึกษาจิตวิทยาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้อ่านแต่ละวัย ซึ่งมีความพร้อม ความสนใจ และความต้องการแตกต่างกัน

การส่งเสริมการอ่าน จำเป็นต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้อ่าน รวมทั้งลักษณะของหนังสือที่ผู้อ่านแต่ละเพศและวัยสนใจ รวมทั้งคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแรงจูงใจ หรือสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความพึงพอใจ และสนใจในการอ่าน

ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กวัย 8-12 ปี (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6) เด็กวัยนี้สามารถเข้าใจคำเปรียบเทียบ สนใจเรื่องเป็นจริงมากขึ้น เด็กชายสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ เรื่องมีจินตนาการกว้างไกลเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การทดลองง่าย ๆ เด็กหญิงจะชอบการแต่งกาย เสื้อผ้า การบ้านการเรือน ยังคงชอบเกี่ยวกับเทพดา นางฟ้า ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะชอบเหมือน ๆ กัน เช่น วรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ เกี่ยวกับเทพบุตร ซาดก สุภาชิต คำพังเพย นิยายพื้นฐาน เรื่องตลก การ์ตูนซ้ำซ้อน สามารถเข้าใจปัญหาสังคม ศาสนาง่าย ๆ เช่น กฎแห่งกรรม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ งานยามว่าง การประดิษฐ์ง่าย ๆ วีรบุรุษ วีรสตรี เรื่องชีวประวัติ บุคคลสำคัญ เรื่องของประเทศอื่น ๆ สนใจเรื่องทางประวัติศาสตร์

เด็กวัยนี้จะชอบหนังสือที่มีเรื่องและรูปเท่า ๆ กัน หรือรูปอาจลดน้อยลงได้ สามารถลดรูปสีลง และเพิ่มเนื้อเรื่องยาวขึ้นได้ สามารถอ่านเรื่องสารคดีง่าย ๆ รู้เรื่อง เรื่องตลกง่าย ๆ เข้าใจเรื่องความรู้ต่าง ๆ วรรณคดีต่าง ๆ นอกจากนี้บางคนที่อ่านหนังสือเก่งมักจะหันไปอ่านหนังสือในวัยถัดไปเป็นอย่างดี

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2525) กล่าวว่า เด็กวัย 9-11 ปี ชอบอ่านเรื่องผจญภัย เกี่ยวกับสัตว์ ชีวิตที่บ้าน เรื่องตื่นเต้นลึกลับ เรื่องจริง เรื่องพิศวง ชีวิตเด็ก ธรรมชาติ และชีวิตของสัตว์ ชีวิตประวัติบุคคล และการประดิษฐ์ต่าง ๆ

บันลือ พุกษะวัน (2543) กล่าวว่า เด็กวัยประถมปลายและมัธยมศึกษา (9 ปีขึ้นไป) จะเริ่มรู้จักคิดหาเหตุผลจากเรื่องที่ได้มากขึ้น สนใจที่จะขยายการอ่านด้วยตนเองตามลำพังมากขึ้น วัยนี้เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการอ่าน ซึ่งความต้องการในการอ่านนานเพื่อผ่อนคลาย สนใจในสภาพแวดล้อมที่ห่างไกลตัวออกไป ต้องการทราบประวัติความเป็นมาของบุคคล สถานที่ ครอบครัวยุค

พนิดา โพละเกา (2547) พบว่า จำเป็นต้องมีการนำความคิดเกี่ยวกับการนำสื่อการเรียนและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยพิจารณาสื่อและเทคนิคที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ รวมทั้งยังต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทยอย่างแท้จริง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2537) เครื่องมือด้านโสตทัศนูปกรณ์ จะช่วยเร้าและนำเด็กไปสู่การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ เป็นพื้นฐานและที่มาของการเกิดความสนใจในการอ่าน

แมนมาส ขวลิต (2544) กล่าวว่า วิธีการสร้างเสริมการอ่านสามารถเกิดขึ้นได้ด้วยกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พัฒนาการอ่านของตนและอ่านจนเป็นนิสัย โดยมีลักษณะดังนี้

1. เร้าใจ ให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ
2. จูงใจ ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน
3. กระตุ้น แนะนำ ให้อยากรู้อยากเห็น
4. สร้างบรรยากาศการอ่าน ให้เปิดความคิดกว้าง

การสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สามารถจัดกลุ่มตามลักษณะกิจกรรมดึงดูดความสนใจโดยทางประสาทสัมผัสดังนี้

1. กิจกรรมซึ่งเร้าโสตประสาท ชวนฟัง ใช้เสียงและคำพูดเป็นหลัก เช่น การเล่าหรืออ่านหนังสือให้ฟัง การบรรยาย อภิปราย โต้ว่าที่ เสียงดนตรี ทำให้เกิดความเพลิดเพลินในอรรถรสและมองเห็นภาพได้
2. กิจกรรมซึ่งเร้าจักษุประสาท ชวนให้ดู ฟังพินิจ เช่นการจัดแสดงภาพต่าง ๆ โดยมีคำบรรยายอธิบายถึงสิ่งที่แสดง สรุปรูปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงตามความจำเป็น
3. กิจกรรมซึ่งเร้าโสตและจักษุประสาทในขณะเดียวกัน ได้แก่กิจกรรมที่ชวนให้ฟังและดูไปพร้อม ๆ กัน ประสาททั้งสองทำงานร่วมกัน เช่นการเล่านิทานและดูภาพประกอบ คำบรรยายประกอบภาพนิ่ง เป็นต้น
4. กิจกรรมซึ่งให้ผู้เป็นเป้าหมายได้ร่วมด้วย ทำให้ผู้เป็นเป้าหมายเกิดความสนุกและภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ เช่น การเล่านิทานแล้วให้ผู้ฟังวาดภาพประกอบ แสดงท่าทางประกอบ ร้องเพลง หรือแข่งกันเล่าเรื่อง เป็นต้น

คิวพร โอนทัยสินทวี (2551) กล่าวว่าควรให้เด็กเริ่มอ่านหนังสือการ์ตูนที่มีรูปภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจและเปลี่ยนทัศนคติ จากนั้นพัฒนาเป็นการอ่านหนังสือที่มีคำตัวอักษรมากขึ้น ภาพน้อยลงและเนื้อหามากขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน เช่น บันทึกรายการอ่าน ให้นักเรียนบันทึกแบบย่อ บอกเรื่องที่อ่านและใจความสำคัญ 2-3 บรรทัด และ ข้อคิดจากการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ สนิท ตั้งทวี (2531) ที่พบว่าควรมีการจดบันทึก เมื่ออ่านแล้วควร จดบันทึกข้อความที่น่าสนใจ แปลกใหม่หรือให้ความไพเราะทางด้านภาษาประพันธ์

ทักษพร คงคล้าย (2548) อธิบายถึงการส่งเสริมการอ่าน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้เรื่องราวในหนังสือด้วยการให้ดูภาพ เล่าเรื่อง ประกอบ เล่านิทาน หาหนังสือที่มีรูปภาพให้ดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือได้ ควรหาหนังสือที่เหมาะสมมาอ่านหรือเล่าเรื่อง สนุก ๆ ในหนังสือเพียงครั้งเดียว แล้วให้นักเรียนไปอ่านต่อ

ขั้นที่ 3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ขั้นที่ 4 ฝึกให้นักเรียนเป็นนักสะสม เช่น สะสมบัตรยืมที่ไพเราะ คำพังเพย สุภาษิต คำขวัญ หรือสะสมพร้อมกับเขียนคำบรรยาย ปริศนาคำทาย แล้วรวบรวมไว้ในสมุดประจำชั้น

ขั้นที่ 5 ฝึกบันทึกจากการอ่าน คือเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านและได้พบเห็นมาในการ บันทึก จะต้องบอกแหล่งที่มาของเรื่อง เช่น ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์

ขั้นที่ 6 เลือกหนังสือให้อ่าน การส่งเสริมให้อ่านหนังสือให้มาก ตลอดจนการแนะนำ ให้รู้จักเลือกอ่าน เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว และทำให้เด็กรู้จักศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่อยู่ในวัยเด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่เรื่อยไปไม่สิ้นสุด การเลือกหนังสือให้นักเรียนอ่านต้องคำนึงถึง ประเภทหรือชนิด ซึ่งจำแนกได้เป็น หนังสือเรียน หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิง นวนิยาย กาพย์ กลอนที่ไพเราะ วรรณคดีต่างๆ นิทานสำหรับเด็กที่แพร่หลาย การเลือกหนังสือต้องให้เหมาะกับวัย ผู้อ่าน ในระดับประถมศึกษาควรเป็นหนังสือที่ให้ความรู้และสนุกสนาน มีภาพประกอบมาก ๆ เป็น ภาพสีสวยและสะดุดตา ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ถ้าเป็นนิทานหรือนิยายที่มีผู้ แต่งขึ้น ต้องเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ ให้ข้อคิด ใช้ภาษาง่าย

ศรียรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2536) ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมรักการอ่าน ได้แก่

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ เช่น ระบบประสาท ระบบสมอง สัมผัส ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจเกิดขึ้นได้อย่างไร แนวคิดที่เชื่อว่า การเรียนต้องประกอบด้วย สู่ จิ ปุ ลิ ฟัง คิด ถาม เขียน ให้ได้ยินได้ฟัง (รวมทั้งให้อ่าน) ให้รู้จักคิดและจำ รู้จักถาม และรู้จักจดบันทึกและ เขียน ชี้ให้เห็นความสำคัญของการใช้หู (รวมทั้งการอ่าน) สมองและมือ กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องง่ายแก่ การดู การฟัง ให้เกิดความคิด สร้างความประทับใจให้จำ ก่อให้เกิดความสงสัย อยากรู้ น่าสนใจ จดจำ และนำไปเขียนเป็นเรื่องราวได้

2. แนวคิดและทฤษฎีที่ว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม คนเราต้องการอยู่ในหมู่เหล่า ทำให้

เกิดความคิดใหม่ ๆ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยสองคน คือผู้จัดกิจกรรม และเป้าหมายบุคคล เน้นประโยชน์ที่แต่ละคนจะได้รับจากกิจกรรม จะมีส่วนทำให้กิจกรรมประสบผลสำเร็จ

3. แนวคิดที่ว่ามนุษย์มีการเคลื่อนไหว มีวิวัฒนาการไปสู่สิ่งใหม่กว่า แปลกกว่า ให้ผลดีกว่า การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องคำนึงว่ามีอะไรแปลกใหม่หรือไม่ สามารถดัดแปลง แต่งเติม เปลี่ยนรูปแบบ สิ่งที่คุณเคยให้กลายเป็นสิ่งแปลกใหม่ได้

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสุนทรียภาพ การจัดกิจกรรมเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ต้องอาศัยความรู้และความงาม (ทั้งในด้านภาพ เสียง และความคิด) ช่วยทำให้น่าดู น่าฟัง เป็นที่ประทับใจ ดึงดูดให้ชม ให้ฟัง และจดจำไว้ได้นาน ก่อให้เกิดจินตนาการและจรรโลงใจที่จะอ่าน

หนึ่งในกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจ จูงใจ และกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการอ่านคือการเล่นเก ทิศนา แชมมณี (2543) กล่าวว่า วิธีการสอนโดยใช้เกมเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและทำทหายความสามารถโดยที่ผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสูง ทั้งนี้ในการนำเกมมาใช้ในการศึกษาจะต้องมีกติกาการเล่นเพื่อให้ผู้เรียนเล่นเกมตามกติกาและมีการอภิปรายหรือสรุปผลหลังเล่นเกม การเลือกเกมเพื่อนำมาใช้สามารถทำได้หลายวิธี ผู้สอนอาจสร้างเกมขึ้นเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการสอนของตนหรืออาจนำเกมที่มีผู้สร้างขึ้นแล้วมาปรับดัดแปลงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์แล้วนำไปสอนได้

ปิยนันท์ ปานนิ่ม (2549) กล่าวว่า การนำเกมมาใช้ประกอบกับการเรียนการสอนบนเว็บนั้น เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้เล่นต่างพยายามจะทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ภายในกฎเกณฑ์ที่กำหนด โดยทั่วไปแล้วมักจะเข้าใจว่าเกมเป็นของสนุกแต่ถ้ามองอย่างนักจิตวิทยา พัฒนาการจะสามารถใช้เกมเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างหนึ่ง การเล่นเกมทำให้ฝึกความสามารถในการรับรู้ และเสริมสร้างความคิดหลายๆ แง่มุม เช่น การรับรู้แนวความคิดใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนฝึกความจำทำให้ผู้เล่นเกมได้มีโอกาสสร้างประสบการณ์ให้กับตนเอง เพื่อเรียนรู้และรับรู้สิ่งแวดล้อมที่ไม่มีใครสอนได้ การเล่นเกมยังทำให้ได้มีโอกาสตอบสนองความต้องการของตนเอง นำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกลึกลับ สนุกสนานเพลิดเพลิน และพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมซ้ำได้เมื่อเกิดความพอใจและสนใจ โดยไม่ต้องมีสิ่งอื่นมากระตุ้นไม่ว่าจะเป็นการให้รางวัลหรือการลงโทษ ผู้เล่นเกมอาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการแสดง ความก้าวหน้าในระดับสติปัญญาและความคิด

Alessi and Trollip (2001 อ้างถึงใน สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 2546) ได้เสนอแนะวิธีการออกแบบเกมเพื่อการเรียนการสอน โดยผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญๆ ของเกม ได้แก่ เป้าหมาย กฎกติกา การแข่งขัน ความท้าทาย จินตนาการ ความปลอดภัย และความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เป้าหมาย (Goals) จะต้องมีการตั้งเป้าหมายให้ผู้เรียนไปให้ถึงเพื่อกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียน โดยเป้าหมายนี้จะต้องเป็นเป้าหมายที่ไม่ยากจนเกินไปโดยผู้เรียนจะได้เสริมสร้างความรู้และความชำนาญระหว่างที่ผู้เรียนเดินทางไปสู่เป้าหมาย

กฎกติกา (Rules) กฎกติกาเป็นการกำหนดขอบเขตข้อบังคับหรือข้อจำกัดต่างๆ ของสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้ในบทเรียน ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็น

การแข่งขัน (Competition) บทเรียนประเภทเกมจะต้องมีการแข่งขัน ซึ่งอาจจะเป็นการแข่งขันกับฝ่ายตรงข้ามกับตนเองหรือแข่งกับเวลาหรืออาจเป็นการแข่งขันกับปัจจัยหลายๆ ด้าน

ความท้าทาย (Challenge) บทเรียนประเภทเกมจะต้องท้าทายผู้เรียน ความท้าทาย ได้แก่ ความพยายามที่จะไปสู่เป้าหมาย ความท้าทายในบางบทเรียนประเภทเกมควรที่จะมีความยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความสามารถของผู้เรียน

จินตนาการ (Fantasy) บทเรียนประเภทเกม มักจะใช้จินตนาการเป็นการสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ระดับของการใช้จินตนาการในบทเรียนแตกต่างกันไปตั้งแต่ระดับที่ใกล้เคียงกับความจริงไปจนถึงระดับที่เต็มไปด้วยความเพ้อฝัน

ความปลอดภัย (Safety) บทเรียนประเภทการจำลองต้องยึดหลักความปลอดภัยของผู้เรียน กล่าวคือ จะต้องจำลองสถานการณ์ซึ่งในความเป็นจริงสถานการณ์นั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตัวอย่าง เช่นสถานการณ์ในการรบหรือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

ความสนุกสนานเพลิดเพลิน (Entertainment) แม้ว่าวัตถุประสงค์หลักของบทเรียนประเภทเกม คือ การให้ความรู้และทักษะแก่ผู้เรียน แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินถือว่าเป็นลักษณะสำคัญซึ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่ง เพราะความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ในที่สุดนอกจากนี้ในการออกแบบบทเรียนประเภทเกมนั้น ผู้สร้างจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ในการออกแบบที่แตกต่างไปจากบทเรียนประเภทอื่นๆ องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การสร้างแรงจูงใจ และพยายามศึกษาถึงรูปแบบการให้แรงจูงใจที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละระดับซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน

จากหลักจิตวิทยาและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดทำหนังสือหรือกิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาของผู้เรียนที่แตกต่างกันไปในแต่ละวัย รวมทั้งทฤษฎีที่ช่วยส่งเสริมการอ่าน วิธีการจัดการเรียนการสอน กลวิธีการอ่าน และสื่อวัสดุสำหรับอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีสอนโดยใช้เกมในขั้นต้นเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอ่านเนื่องจากช่วยเร้าสติและจักษุประสาทในขณะเดียวกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน อันจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการอ่าน ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนและพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน

4.4 ระดับความสามารถในการเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่านเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่า ผู้อ่านมีความสามารถในการเข้าใจบทอ่านอยู่ในระดับใด และยังใช้เป็นหลักในการตั้งจุดประสงค์ ตั้งคำถาม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถครอบคลุมความเข้าใจหลายแง่มุม ทำให้การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นไปอย่างสมบูรณ์และทำให้การทดสอบและการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านเป็นระบบ ในการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ซึ่งมีทั้งที่จัดระดับความเข้าใจที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันดังนี้

แนวคิดของ Dallman และคณะ (1984 อ้างถึงในสุรรัตน์ อักษรกาญจน์, 2553) ได้แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับ และมีทักษะย่อย ดังนี้

1. ระดับข้อเท็จจริง (Reading on the Factual Level) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

- 1.1 การรู้ความหมายของคำ
- 1.2 การจับใจความสำคัญ
- 1.3 การหาความเป็นจริงจากเรื่อง

2. ระดับตีความ (Reading on the Interpretative or Inferential Level) การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุเอาไว้หรือกล่าวถึงโดยตรง ซึ่งผู้อ่านต้องใช้ข้อมูลจากการอ่านข้อเท็จจริงมาพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัย ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

- 2.1 การสรุปเรื่องที่อ่านเป็นคติหรือสำนวนสุภาษิต
- 2.2 การเข้าใจอารมณ์ของผู้เขียน
- 2.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า
- 2.4 การชี้อุปนิสัยของตัวละครในเรื่อง
- 2.5 การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล
- 2.6 การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

3. ระดับการประเมินค่า (Reading on the Evaluative Level) การอ่านที่ผู้อ่านต้องพิจารณาตัดสินและประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์จากการอ่านข้อเท็จจริงและการอ่านตีความ ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

- 3.1 การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ
- 3.2 การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่า และการยอมรับสิ่งที่อ่าน
- 3.3 การแยกความเป็นจริงกับความคิดเห็น
- 3.4 การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

Raygor และ Raygor (1985) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ

2. ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension) หมายถึง ความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่อง และความสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง

3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ (applied comprehension) หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียน และสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับประสบการณ์ของตน รวมไปถึงสามารถนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

Kemp (1989 อ้างถึงในพรรณนภา เพิ่มพูล, 2549) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 5 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นการอ่าน เพื่อให้ได้ความคิดที่ปรากฏอย่างชัดเจนในข้อความ
2. ความเข้าใจระดับเรียงความ (Reorganizing comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้อ่านวิเคราะห์ สังเคราะห์และรวบรวมความคิดจากสารที่ปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อความ การสร้างความคิดใหม่โดยใช้ประโยคใหม่แต่ความหมายคงเดิม
3. ความเข้าใจระดับสรุปอ้างอิง หรือลงความเห็น (Inferential comprehension) ระดับนี้ผู้อ่านจะสรุปอ้างอิงลงความเห็นได้เมื่อใช้ความคิดและข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหา ประกอบกับ สัญชาตญาณและประสบการณ์เดิม
4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้อ่านตัดสินใจเชิงประเมินค่า โดยมีการตัดสินใจและเน้นคุณภาพในแง่ความถูกต้อง การยอมรับได้ หรือความน่าจะเป็นของเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น
5. ความเข้าใจระดับซาบซึ้ง (Appreciative comprehension) ความเข้าใจระดับนี้รวมเอาความเข้าใจทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นไว้ด้วยกัน เป็นระดับที่ผู้อ่านมีความรู้สึกทางอารมณ์และความงามต่องานเขียนนั้น

Miller (1990 อ้างถึงในนิตยา พลตงนอก, 2540) แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับ สรุปได้ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง คือความสามารถในการตอบคำถามที่ผู้อ่านสามารถค้นหารายละเอียดได้จากเรื่องที่อ่าน
2. ระดับความเข้าใจแบบตีความหรือสรุปความเห็น คือความสามารถในการสรุปความเห็น ขยายขอบเขตความเข้าใจจากที่กำหนดในเนื้อเรื่อง และทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป
3. ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือความสามารถในการประเมิน หรือตัดสินใจที่อ่านด้วยเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนดขึ้น
4. ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์ คือความสามารถในการนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538) แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับ สรุปได้ดังนี้

1. ความเข้าใจตามเนื้อหาตัวอักษร หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ ความหมายของถ้อยคำ
2. ความเข้าใจระดับการเรียบเรียงความคิด หมายถึง ความสามารถในการจัดประเภท ทำสาระสังเขป ย่อความ และสังเคราะห์ความ
3. ความเข้าใจระดับตีความ หมายถึง ความสามารถในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับใจความสำคัญ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การเปรียบเทียบ การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล บอกลักษณะอุปนิสัยใจคอ ทำนายเหตุการณ์ และตีความภาษาเชิงอุปมาอุปไมย

4. ความเข้าใจระดับการประเมิน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินเกี่ยวกับ ความจริง-ความเท็จ ความจริง-ความเพ้อฝัน ข้อเท็จจริง-ข้อคิดเห็น ตลอดจนความเหมาะสม และความเที่ยงตรง โดยใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองหรือผู้อื่นเป็นเกณฑ์

Anderson and Krathwohl (2001 อ้างถึงใน ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, 2556) แบ่งระดับ จุดมุ่งหมายการศึกษาซึ่งปรับปรุงจากบลูม (Bloom) ซึ่งสามารถนำมาใช้กับความเข้าใจในการอ่านได้ โดยมี 6 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นการจำ (Remembering) ได้แก่การที่ผู้เรียนสามารถจำความรู้ เก็บความรู้ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จำไว้กลับมาใช้ใหม่
2. ชั้นการเข้าใจ (Understanding) ได้แก่การสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการพูด การเขียน การใช้ภาพสัญลักษณ์ด้วยการตีความ การทดสอบ การจัดหมวดหมู่ การสรุป การสรุปอ้างอิง การเปรียบเทียบ และการอธิบาย
3. ชั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Applying) ได้แก่การนำความรู้เดิมไปใช้ผ่านกระบวนการคิดประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่
4. ชั้นการวิเคราะห์ (Analyzing) ได้แก่การนำสิ่งที่ได้ศึกษามาแยกองค์ประกอบ แล้วตัดสินใจว่าในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ในรูปแบบใด วิเคราะห์ความเหมือนและแตกต่างกันของสิ่งที่ศึกษา
5. ชั้นการประเมิน (Evaluation) ได้แก่การตัดสินใจจากเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น หรือจากมาตรฐานที่สร้างขึ้นไว้แล้ว
6. ชั้นการสร้างสรรค์ (Creating) ได้แก่การนำองค์ความรู้ทั้งหมดมาบูรณาการใช้ร่วมกันทั้งในด้านความสอดคล้องของความรู้ สามารถนำความรู้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเอาความรู้เดิมมาจัดระบบความคิดเกิดเป็นองค์ความรู้

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2536) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถทางสมอง ระดับของความเข้าใจในการอ่านย่อมแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายการอ่านและความสามารถของผู้อ่าน ระดับความเข้าใจหรือความสามารถในการเข้าใจ มีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. อ่านได้ คือการอ่านเอาเรื่อง การอ่านระดับนี้คือ อ่านหนังสือออก สามารถอ่านได้โดยตลอดอ่านแล้วรู้เรื่องราวเรื่องอะไร เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ผู้อ่านจะใช้ความสามารถด้านความจำเป็นส่วนใหญ่ เมื่อจำเรื่องได้ก็เข้าใจเรื่องทันที
2. อ่านเป็น คือการอ่านแล้วต้องแปลความ ตีความ ขยายความ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่องคือ ต้องจำเรื่อง ต้องแปลความ ต้องขยายความเป็นระดับความเข้าใจที่สูงไปกว่าระดับอ่านเอาเรื่อง
3. อ่านเก่ง คือการอ่านขั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้ความสามารถด้านสติ

ปัญญาชั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านทั้ง 2 ระดับเป็นพื้นฐาน ต่อจากนั้นผู้อ่านจะต้องอาศัยประสบการณ์ของตน ความสามารถการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินค่ามาช่วยในการตัดสินใจ และวินิจฉัยเรื่องและข้อความที่ตนอ่านอีกต่อหนึ่ง เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความเข้าใจสูงสุด

ประเทิน มหาจันทร์ (2530) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ

1. การอ่านเอาเรื่อง ผู้อ่านจะใช้ความสามารถด้านความจำเป็นส่วนใหญ่
2. การอ่านแปลความ ตีความ ขยายความ เป็นระดับความเข้าใจที่สูงไปกว่าระดับอ่านเอาเรื่อง
3. การอ่านขั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาชั้นสูงสุด

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ ได้แก่

1. การแปลความ คือการแปลเรื่องเดิมให้ออกมาเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่ หรือรูปแบบใหม่ โดยยังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมได้ครบถ้วน
2. การตีความ เป็นการนำความเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่ ค้นหาเปรียบเทียบความสำคัญและความสัมพันธ์ของกลุ่มย่อย ๆ ภายในเรื่องราวนั้น ย่อเรื่องต่าง ๆ จนเป็นข้อสรุปได้
3. การขยายความ เป็นความสามารถในการประเมิน คาดคะเน หรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้ เป็นการวัดในเชิงจินตนาการ

จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ระดับของความเข้าใจในการอ่านนั้นเริ่มต้นที่ความเข้าใจในระดับพื้นฐานก่อน แล้วจึงพัฒนาขึ้นตามลำดับจนถึงความเข้าใจระดับสูงสุด และการที่จะให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านระดับใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนในการที่จะกำหนดแนวทางในการฝึกฝนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านระดับนั้น ๆ อย่างแท้จริง

จากแนวคิดในการแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยเล็งเล็งระดับความเข้าใจในการอ่านของ Raygor and Raygor (1985) เนื่องจากมีความเหมาะสมตรงกับตัวชี้วัดและมาตรฐานสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายไว้ว่า เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้ และด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ได้บรรจุอยู่ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามมาตรฐาน ท 5.1 คือเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยสามารถแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกได้อย่างกว้าง ๆ เป็น 3 ระดับได้แก่

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถ

ในการเข้าใจความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ

2. ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension) หมายถึงความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่อง และความสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง

3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ (applied comprehension) หมายถึงความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียน และสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับประสบการณ์ของตน รวมไปถึงสามารถนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

4.5 การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน

การตรวจสอบความเข้าใจ หมายถึงกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถประเมิน ควบคุมและกำหนดแนวทางของการทำความเข้าใจในสิ่งที่กำลังพูดหรืออ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการอ่าน จะเห็นได้จากการที่นักอ่านที่ดีจะใช้กลวิธีการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านตลอดเวลาได้แก่ การตั้งคำถามและตอบคำถามโดยใช้ความรู้เดิมผนวกกับความรู้ใหม่ขณะอ่าน แต่เป็นทักษะที่ค่อนข้างยากในการศึกษาค้นคว้าโดยนักวิจัย เพราะกระบวนการเหล่านี้เกิดขึ้นในสมองของผู้อ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่าน ดังนี้ นักจิตวิทยาการอ่านได้นำหลักการของ Benjamin S. Bloom มาประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่านและประเมินผลการอ่าน มีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า แต่ละชั้นมีลำดับขั้นการคิดที่แตกต่างกัน ชั้นที่ 1-3 เป็นการคิดเบื้องต้นเป็นจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของพฤติกรรมความคิดที่แตกต่างกัน ชั้น 4-6 เป็นการคิดขั้นสูงของพฤติกรรม การอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วัดความจำ คือ อธิบายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง บอกคำจำกัดความต่าง ๆ
2. วัดความเข้าใจ คือ ความสามารถในการจับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญของเรื่องเข้าใจจุดมุ่งหมาย ความคิดเห็นของผู้เขียน
3. วัดการนำไปใช้ คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านกับเหตุการณ์ใหม่ ๆ การแก้ปัญหา การยกตัวอย่างหรือการนำตัวอย่างหรือหลักการนั้น ๆ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
4. วัดการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล การลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง การวิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน
5. วัดการสังเคราะห์ คือ การสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวน สุภาษิต ตลอดจนคาถาคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่
6. วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้าน ข้อคิด คุณค่า ทรรศนะของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ การกระทำของบุคคลหรือตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นจากข้อเขียนนั้น ๆ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538) ได้กำหนดเกณฑ์ตามความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อ ดังนี้

1. ความรู้ศัพท์ ผู้เข้าสอบสามารถเข้าใจศัพท์ จำนวนที่ใช้ในระดับใด
2. ความรู้ไวยากรณ์ ผู้เข้าสอบสามารถใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่นการใช้คำสันธาน คำบุพบท ที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื่อเชิญ ขออนุญาต ฯลฯ ได้มากน้อยเพียงใด

เกณฑ์กำหนดตามความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวมจะเป็นดังนี้

1. ความสามารถเรียบเรียงความ ได้แก่การอ่านแล้วเข้าใจความได้ สามารถแสดง ความเข้าใจโดยการตอบคำถามที่ให้เรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยให้ได้ใจความเดิมหรือสามารถตอบ คำถามแบบเลือกตอบและแบบเรียงลำดับข้อความ เป็น 1,2,3...ได้
2. ความสามารถอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด ผู้เข้าสอบสามารถโยงรายละเอียดที่ เกี่ยวข้องเข้าใจกับความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกัน เพื่อให้ข้อมูลตรงข้ามตลอดทั้งความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วย
3. ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ ผู้เข้าสอบสามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

4. ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและ สุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา ผู้เข้าสอบสามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่ อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่าน ที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่าสารที่อ่าน เป็นสารประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่ทางการ เจตนา ทิศนคติ ของผู้เขียนที่แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้น ถึงความมั่นคงน่าเชื่อถือ ของ สมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิภาพของบท อ่านนั้นได้ว่ามีความชัดเจน เข้าสู่ประเด็นอย่างไรไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้นเป็นพื้นฐาน

การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ขึ้นต่อกัน และการ กำหนดความสามารถตามเกณฑ์ อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับ ดังนี้

- 1 = ไม่มีความสามารถ
- 2 = มีความสามารถน้อย
- 3 = มีความสามารถพอประมาณ
- 4 = มีความสามารถดีมาก
- 5 = มีความสามารถยอดเยี่ยม

Madsen (1983) ได้กล่าวถึงเทคนิคในการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับผู้อ่านระดับพื้นฐานและระดับสูงไว้ดังนี้

1. การวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับพื้นฐานมีเทคนิคต่างๆ ดังนี้

1.1 การใช้รูปภาพ (Pictures Cues) ได้แก่ การนำเสนอรูปภาพแล้วให้

ผู้อ่านตอบคำถามจากภาพที่กำหนด ซึ่งอาจตอบในลักษณะการตอบถูกผิด หรือการเลือกตอบจากตัวเลือกก็ได้

1.2 การใช้วลี หรือประโยค (Phrase and Sentence Cues) ส่วนใหญ่ใช้กับผู้เริ่มเรียนภาษาโดยการกำหนดวลี หรือประโยคที่เป็นความจริงและไม่จริงให้ผู้อ่านตัดสินใจจากสิ่งที่อ่านว่าถูกต้องหรือไม่ หรือการจับคู่ระหว่างวลีกับประโยค ซึ่งมีหลักในการตั้งประโยคคำถามดังนี้

1.2.1 ไม่ควรกำหนดคำตอบที่ผู้อ่านสามารถตอบได้ โดยไม่ได้ใช้ทักษะทางภาษาในการอ่าน เช่น การถามถึงรายละเอียดในเรื่องที่ผู้อ่านไม่มีความรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถตอบคำถามได้ ทั้งๆ ที่เข้าใจประโยคที่อ่าน

1.2.2 ไม่ควรใช้คำถามที่มีเนื้อหาที่ทำให้เกิดความลำเอียง เช่น การถามในเรื่องที่ผู้อ่านบางคนมีความรู้ดี สามารถตอบได้

1.2.3 การกำหนดตัวเลือกในโจทย์แบบมีตัวเลือกต้องชัดเจนไม่กำกวม

1.3 การวัดความเข้าใจในบทอ่าน ได้แก่ การให้ตอบถูกผิด การจับคู่ วลี หรือประโยคซึ่งมีข้อสังเกตว่าในการตอบถูกผิดนั้นผู้อ่านมีโอกาสตอบได้ถูกต้องถึงร้อยละ 50 ดังนั้นผู้อ่านสามารถทำแบบวัดได้ถูกต้องแล้วครึ่งหนึ่งของแบบวัด และสามารถเดาอีกครึ่งหนึ่งของแบบวัดได้ หมายถึงผู้อ่านอาจทำแบบวัดได้ถูกต้องถึงร้อยละ 75 ของแบบวัดทั้งหมด

2. การวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับกลางถึงระดับสูง มีเทคนิค ดังนี้

2.1 การวัดโดยใช้ข้อคำถามที่มีตัวเลือก (Standard Multiple-Choice) เทคนิคนี้เหมาะสำหรับใช้ถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในทุก ๆ 35-75 คำ สำหรับบทอ่านที่มีความยาวประมาณ 100-300 คำขึ้นไป บทอ่านที่เหมาะสมกับผู้อ่านขั้นพื้นฐานควรมีความยาวประมาณ 100-200 คำ สำหรับผู้อ่านขั้นสูงควรมีความยาวประมาณ 150-300 คำ ในการตั้งคำถามควรตั้งคำถามประมาณ 3-4 ข้อ ในทุก ๆ 100 คำ หรืออาจจะมากกว่านั้นตามจุดประสงค์หรือความละเอียดในการถามของผู้อ่านและเนื้อเรื่องที่อ่านจะมีรายละเอียดให้ถามได้มากเพียงใด คำถามที่ใช้อาจเป็นทั้งในลักษณะที่ผู้อ่านสามารถหาคำตอบจากเนื้อหาในบทอ่าน และการหาคำตอบที่ต้องบูรณาการความคิดหรือข้อความที่อ่านหลาย ๆ ข้อความมาประกอบกัน เป็นการถามให้สังเคราะห์สิ่งที่ได้จากการอ่านหรือคำถามที่นักเรียนต้องใช้การสรุปอ้างอิงจากสิ่งที่อ่าน โดยทั่วไปผู้อ่านระดับกลางจะใช้เวลาในการอ่านและการตอบคำถามโดยเฉลี่ยข้อละ 1 นาที แต่นักเรียนที่อ่านช้าจะต้องใช้เวลามากเป็นสองเท่า โดยทั่วไปผู้อ่านจะใช้เวลาทั้งหมดที่กำหนดในการทำแบบวัด ดังนั้น ในการพัฒนาแบบวัดจะต้องมีการทดลองใช้ และประมาณเวลาในการทำแบบวัดโดยการลองถามเป็นระยะๆ ว่ามีผู้ใดทำเสร็จแล้วบ้าง โดยให้ผู้ทำข้อสอบยกมือ หากเวลาที่กำหนดไว้มีผู้ทำแบบวัดเสร็จประมาณร้อยละ 80 ก็นับเป็นเวลาที่เหมาะสมในการทำแบบวัดชุดนั้น

2.2 การวัดแบบโคลซที่มีตัวเลือก (Multiple-Choice Cloze) หมายถึงแบบวัดที่มีการตัดคำบางคำออกไป และกำหนดตัวเลือกเป็นคำตอบให้ แบบวัดชนิดนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่มีผู้อ่านบางคนสามารถทำแบบวัดได้ แม้จะไม่ได้อ่านคำบางคำ ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจเรื่องในภาพรวมได้ ส่วนข้อดีของแบบวัดชนิดนี้ คือ สามารถวัดได้ทุกข้อความที่นำมาเป็นคำถามและมีข้อมูลที่ระบุถึงสิ่งที่จะวัดอย่างเฉพาะเจาะจง

ทั้งนี้แบบทดสอบที่ดีจะต้องมีความตรงและความเที่ยง วิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อให้แบบทดสอบมีความเที่ยงคือการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน

บุญชม ศรีสะอาด (2538) กล่าวว่า แบบทดสอบคู่ขนาน คือแบบทดสอบ 2 ฉบับ หรือมากกว่าที่ใช้แทนกันได้ เพราะวัดในเนื้อหาและจุดประสงค์เดียวกัน มีระดับความยาก ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวนเท่ากันและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบสูง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531) กล่าวว่า แบบทดสอบคู่ขนานจะต้องมีคุณภาพเหมือนกันทุกประการ นั่นคือเนื้อหา รูปแบบข้อคำถาม จำนวนข้อ ความยากเหมือนกัน และจะมีค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนเท่ากันทั้งสองฉบับ นำไปสอบวัดกับกลุ่มเดียวกัน เมื่อได้คะแนนสองชุดแล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้เรียกว่า สัมประสิทธิ์ของความเท่าเทียม (Equivalent Coefficient)

อนันต์ ศรีโสภ (2524) กล่าวว่า การที่จะสร้างข้อสอบคู่ขนาน จะต้องสร้าง test blue print ให้เหมือนกัน ความยากของข้อสอบในแต่ละฉบับจะต้องคล้ายกันข้อต่อข้อ ชนิดของข้อสอบจะต้องเหมือนกัน เช่น ถ้าฉบับหนึ่งมีข้อสอบเป็นแบบเลือกตอบ อีกฉบับหนึ่งก็จำเป็นที่จะต้องเป็นแบบเลือกตอบด้วย นอกจากนี้คำสั่งชี้แจง วิธีการให้คะแนน และการกำหนดเวลาในการสอบก็ต้องเหมือนกันด้วย

ในการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน จะเริ่มต้นด้วยการเขียนข้อสอบที่เป็นข้อสอบลักษณะเดียวกัน เมื่อสร้างข้อสอบแล้ว นำข้อสอบทั้งสองฉบับไปทดลองสอบและวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ จากนั้นเลือกข้อสอบที่วัดสิ่งเดียวกัน มีลักษณะอย่างเดียวกัน มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกเท่ากันหรือใกล้เคียงกันมาจัดเป็นคู่ แต่ละคู่แยกออกเป็นข้อสอบฉบับที่หนึ่งและฉบับที่สอง จากนั้นนำแบบทดสอบทั้งสองฉบับไปทดลองสอบวิเคราะห์ผล ถ้าผลการทดสอบทั้งสองฉบับเป็นไปตามเกณฑ์ของข้อสอบคู่ขนาน แสดงว่าแบบทดสอบทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกัน (สมพิศ กาญจนานันท์, 2554)

ประโยชน์ของแบบทดสอบคู่ขนาน มีดังนี้ (เพียว เนตรประชา, 2556; สมพิศ กาญจนานันท์, 2554; สุกัญญา คล้ายทอง, 2546)

- 1) สามารถใช้แบบทดสอบคู่ขนานสลับกันไปในแต่ละครั้งที่ดำเนินการสอบ โดยไม่ต้องออกข้อสอบใหม่ ครูสามารถพัฒนาข้อสอบเพื่อเป็นคลังข้อสอบ นำไปใช้ในการสอบครั้งต่อไป ทำให้ทุ่นเวลาและการดำเนินการได้ และทำให้การสอบมีมาตรฐานเดียวกัน
- 2) สามารถใช้แบบทดสอบคู่ขนานในการวิจัยทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการทดลองได้
- 3) ป้องกันการทุจริตโดยแจกแบบทดสอบคู่ขนานสลับกันในผู้สอบแต่ละคน เพื่อป้องกันการลอกหรือจำข้อสอบมาบอกกันได้
- 4) ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยลง เนื่องจากคำถามจากการสอบครั้งแรกแตกต่างจากการสอบครั้งหลัง ผู้สอบจึงไม่สามารถจำคำตอบได้ และทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการตอบ เพราะธรรมชาติของคนจะไม่ชอบความซ้ำซากจำเจ

สามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านคือความสามารถในการเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความสามารถทางภาษาและประสบการณ์ของตนในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ซึ่งมีระดับความเข้าใจในการอ่าน 3 ระดับคือ 1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร 2. ความเข้าใจระดับตีความ และ 3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ ในด้านการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีเทคนิคและรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกการวัดโดยใช้ข้อคำถามที่มีตัวเลือก ซึ่งข้อคำถามจะสอดคล้องกับระดับความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบคู่ขนานเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน ข้อสอบทั้ง 2 ฉบับมีรูปแบบของข้อคำถามเหมือนกัน จำนวนข้อสอบเท่ากัน และค่าสถิติของแบบทดสอบได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การสอนวรรณคดี

5.1 ความหมายของวรรณคดี

ความหมายตามรูปศัพท์ของวรรณคดีนั้น หมายความว่า แนวทางของหนังสือ เป็นคำสมาสที่ประกอบด้วยคำ “วรรณ” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤตว่า “วรรณ” แปลว่า หนังสือ และคำว่า “คดี” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีว่า “คดี” แปลว่า การดำเนิน การไป ความเป็นไป แต่ความหมายที่ใช้กันในสังคมไทย หมายความว่า หนังสือที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดี

วรรณคดี เป็นศัพท์บัญญัติที่ไทยสร้างขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2475 เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า Literature ในภาษาอังกฤษ หมายถึง หนังสือที่แต่งดี ใช้ภาษาดี เป็นบทประพันธ์ที่ตรึงใจผู้อ่าน ปลุกมโนคติ ทำให้เพลิดเพลิน เกิดความรู้สึกรื่นกิด และทำให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ตามผู้เขียน ซึ่งวรรณคดีอาจทำให้เราเห็นชีวิตและแง่ของชีวิตแปลก ๆ ต่าง ๆ (วิทย์ ศิวะศรียานนท์, 2541)

วรรณคดี ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถานหมายถึง วรรณกรรมที่ได้รับยกย่องว่าแต่งดี มีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ถึงขนาด เช่น พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน มัทนะพาธา สามก๊ก เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550)

กุสุมา รักษมณี (2534) กล่าวว่า วรรณคดี คือ ผลงานศิลปะที่บันทึกเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์โดยใช้ภาษาเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของผู้ประพันธ์ออกมาอย่างงดงาม

วิภา กงกะนันท์ (2533) กล่าวว่า วรรณคดีหมายถึง ผลงานสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งของมนุษย์โดยผ่านภาษาและที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ด้วยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อบรรยายความรู้สึกนึกคิด ความฝัน อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ส่วนตัวออกมาให้ปรากฏในรูปแบบอย่างหนึ่ง

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528) ให้ความหมายของวรรณคดีว่า หมายถึงหนังสือที่เรียบเรียงด้วยถ้อยคำที่เกลี้ยงเกลาไพเราะ กระตุ้นให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ ทั้งยังเป็นหนังสือที่สอดแทรกคุณค่าต่างๆ และสารัตถประโยชน์ไว้อีกด้วย

พระยาอนุমানราชชน (2515 อ้างถึงในกุหลาบ มัลลิกะมาส, 2519) กล่าวว่า วรรณคดี คือ ความรู้สึกนึกคิดของกวี ซึ่งถอดออกมาจากจิตใจให้ปรากฏในรูปหนังสือ มีถ้อยคำเหมาะสมเพราะพริ้งเร้าใจผู้อ่าน ผู้ฟังให้เกิดความรู้สึก

The New Book of Knowledge (1940) กล่าวว่า วรรณคดี คือการบันทึกสิ่งที่ผู้คนคิดและรู้สึกตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นงานเขียนชั้นดีที่ช่วยให้เราเข้าใจความเหมือนกันของมนุษย์ไม่ว่าจะเวลาใดหรือสถานที่ใดก็ตาม

Encyclopedia Americana (1919) กล่าวว่า วรรณคดีเป็นเครื่องมือที่สร้างสรรค์และเป็นสากลที่สุดในการสื่อความหมาย ความรู้สึก และความฉลาดของมนุษยชาติ เช่นเดียวกับดนตรีและศิลปะ วรรณคดีมีลักษณะที่ต้องใช้จินตนาการ การแสดงออกที่มีความหมาย มีรูปแบบและเทคนิคในการนำเสนอ สามารถที่จะให้คำแนะนำ ให้ความเพลิดเพลิน แสดงถึงความสนุกสนานหรือความเจ็บปวด สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในศาสนา การเสียสละเพื่อชาติเฉกเช่นวีรบุรุษ ทั้งในด้านการเมือง สังคมหรือสุนทรียศาสตร์

อรทัย วิมลโนธ และ อัจจิมา เกิดผล (2537) สรุปลักษณะของวรรณคดีได้ ดังนี้

1. เป็นหนังสือที่แต่งดี มีคุณค่าทางจินตนาการ มีคุณค่าทางปัญญา และมีรูปแบบของคำประพันธ์กับเนื้อหาของเรื่องสอดคล้องกันดี
2. เป็นหนังสือที่แต่งอย่างมีศิลปะ และถูกต้องตามแบบแผนข้อบัญญัติของการแต่งหนังสือ มีรูปลักษณะของเรื่องอย่างสมบูรณ์ ตั้งแต่การวางโครงเรื่อง จนกระทั่งท่วงทำนองการเขียนตลอดจนศิลปะในการทำให้หนังสือสั้น ๆ น่าอ่าน เช่น มีการยกตัวอย่าง มีการเปรียบเทียบ มีการเล่นคำอย่างไพเราะ มีการเร้าความสนใจของผู้อ่าน ให้ความงามของหนังสือ มีคติสอนใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้ และก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน หรือความบันเทิงแก่ผู้อ่าน
3. เป็นหนังสือที่แสดงความคิดดี แสดงให้เห็นถึงจินตนาการของกวีอย่างเด่นชัด ซึ่งเป็นความคิดที่แตกต่างจากความคิดของคนทั่ว ๆ ไป เช่น ความคิดของสุนทรภู่ในเรื่องพระอภัยมณีที่ให้ตัวเอกของเรื่อง ซึ่งควรจะเป็นนักรบ กลับเป็นนักดนตรี เป็นต้น
4. เป็นหนังสือที่อ่านแล้วเกิดอารมณ์คล้อยตาม และมีจินตนาการตามกวีไปด้วย
5. เป็นหนังสือที่มีประโยชน์ คือ ช่วยยกระดับจิตใจของผู้อ่านให้สูงขึ้น เป็นประหนึ่งอาหารสมองคือ ช่วยทำให้ผู้อ่านเกิดสติปัญญา เป็นประหนึ่งอาหารใจ คือก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทั้งยังทำให้มองเห็นชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ อีกด้วย

พระราชกฤษฎีกาวรรณคดีสโมสร (อ้างถึงในขวัญชนก นัยเจริญ, 2551) ได้กำหนดไว้ในมาตราที่ 7 ว่า หนังสือที่เป็นวรรณคดีมีอยู่ 5 ชนิด คือ

1. กวีนิพนธ์ คือเรื่องต่อกวีเป็นผู้แต่งขึ้น เช่น ลิลิตพระลอ นิราศนรินทร์ เป็นต้น
2. บทละครไทย เป็นบทละครรำ แต่งเป็นกลอน มีเพลงหน้าพาทย์บรรเลงประกอบกิริยาอาการเคลื่อนไหวของบุคคลและธรรมชาติ
3. นิทาน เรื่องที่แต่งขึ้นไม่ใช่เรื่องจริง ซึ่งแทนความหมายของคำว่า fiction ซึ่งในปัจจุบันหมายความรวมไปถึงนวนิยายและเรื่องสั้น
4. ละครปัจจุบัน เป็นละครที่ไทยเอาแบบอย่างมาจากยุโรป ตัวละครแต่งตัวตามชีวิตจริง มีฉากเหมือนชีวิตจริง ไม่มีจำกัดว่าจะใช้ร้อยกรองหรือร้อยแก้วแต่ง
5. ความเรียงอธิบาย บางทีเขียนเป็นรูปบทความต่าง ๆ เช่น บทความในหนังสือพิมพ์ หรือเป็นหนังสือขนาดเล็กที่เรียกว่า จุลสาร (pamphlet)

หนังสือทั้ง 5 ประเภทนี้ หากเป็นหนังสือแต่งดีก็ถือว่าเป็นวรรณคดีได้ โดยในมาตราที่ 8 ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของวรรณคดีไว้ว่า

1. เป็นหนังสือดี คือสาธารณชนสามารถอ่านได้โดยไม่เสียประโยชน์ หรือชักจูงผู้อ่านไปในทางที่ไม่เป็นแก่นสารหรือติดจนวนให้วุ่นวายทางการเมือง อันเป็นเครื่องก่อความรำคาญแก่รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. เป็นหนังสือแต่งดี ใช้วิธีเรียบเรียงอย่างใด ๆ ก็ตาม แต่ต้องเป็นภาษาไทยที่ดี ถูกต้องตามที่ใช้ในโบราณกาลหรือปัจจุบันกาล ถ้าแต่งได้ดีดังกล่าว จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้หนังสือเล่มนั้นได้รับประโยชน์จากสโมสรบ้างตามสมควร เช่น ให้เงิน ให้ประกาศนียบัตร ซึ่งหนังสือที่เคยได้รับตราลัญจกร คือ มัทนะพาธา ฯลฯ ส่วนผู้ที่เคยได้รับรางวัล เช่น ขุนวิจิตรมาตรา พระยาอนุমানราชชน เป็นต้น (กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2519)

การศึกษาความหมายของวรรณคดีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วรรณคดี หมายถึงงานประพันธ์ทุกประเภทที่มีคุณค่าจนได้รับการยกย่อง เรียบเรียงด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ แต่งอย่างมีศิลปะ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามและจินตนาการ อาจสอดแทรกวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ของชาติ หรือความรู้ลงในงานเขียน

5.2 คุณค่าของวรรณคดีไทย

วรรณคดีไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความไพเราะของภาษาไทย และยังสัมพันธ์กับระบบชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนไทย สะท้อนให้เห็นสังคมในด้านต่างๆ เช่น การศึกษา ศิลปะวิทยาการ ศาสนา การปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณี อาชีพของพลเมือง ตลอดจนกิจกรรมนันทนาการเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนานในท้องถิ่นต่าง ๆ อีกด้วย

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2519) กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดี ดังนี้

- ส่งเสริมทักษะทั้ง 5 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียนและคิด
- ให้ความรู้โดยวรรณคดีเป็นเครื่องสื่อสาร และเครื่องเชื่อมสร้างภาพอันสมบูรณ์ด้านความรู้
- ทำให้เกิดพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญญา วัฒนธรรม ความรู้สึก ความสำนึกต่อสังคม เป็นต้น
- สร้างลักษณะนิสัย ให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพและจิตใจที่งดงาม

दनया वरुुसुनरुुसु (2542) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดี สรุปได้ดังนี้

- คุณค่าทางอารมณ์ คือก่อให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิงใจ ทำให้ผู้อ่านสะเทือนอารมณ์ในทางใดทางหนึ่ง
- คุณค่าทางสติปัญญา คือให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น สังคม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภาษา เสริมประสบการณ์ให้แก่ชีวิต ช่วยให้ความคิดเห็นงอกงามขึ้นจนเกิดการหยั่งเห็นชีวิตและโลกในที่สุด
- คุณค่าทางศีลธรรม คือช่วยผดุงรักษาศีลธรรมในสังคมของตน ช่วยให้มีมนุษย์อยู่รวมกันอย่างผาสุกและด้วยความเข้าใจอันดีต่อกัน

อรทัย วิมลโนธ และ อัจจิมา เกิดผล (2537) กล่าวว่าวรรณคดีมีคุณค่าหลายด้าน สรุปได้ดังนี้

1. วรรณคดีมีความงาม หรือมีสุนทรียภาพซึ่งเป็นหัวใจของงานศิลปกรรมที่ทรงคุณค่าทุกชนิด ดังนั้น วรรณคดีจึงเป็นหนังสือที่มีคุณค่า ควรแก่การบำรุงรักษาไว้ให้เป็นสมบัติแก่ลูกหลานต่อไป เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของคนในชาติ
2. วรรณคดีมีสาระที่เป็นประโยชน์แก่จิตใจ สมอง และความรู้สึก ช่วยสร้างความเจริญงอกงามให้แก่สติปัญญา และความรู้สึกนึกคิดอย่างมีเหตุผล วรรณคดีสามารถสะท้อนภาพสังคมได้ ทำให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลกได้มากขึ้น
3. วรรณคดีมีความแปลกใหม่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในทางที่ดีงาม ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้หนังสือวรรณคดีมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528) กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. คุณค่าทางอารมณ์ เพื่อให้ผู้อ่านได้ตีความวรรณคดีนั้น ๆ ออกมา อันอาจเป็นอารมณ์ที่คล้ายกับกวี
2. คุณค่าทางปัญญาทั้งในทางเค้าเรื่องของวรรณคดีนั้น ๆ ในทางคำและความหมายในทางวัฒนธรรมและพฤติกรรม และในทางที่เรอาจจะเกิดปัญญากว้างขวางต่อไปอีกเมื่ออ่านวรรณคดีนั้น ๆ จบลง
3. คุณค่าทางศีลธรรม วรรณคดีเรื่องหนึ่ง ๆ อาจจะมีคติหรือแง่คิดอย่างหนึ่งแทรกไว้
4. คุณค่าทางวัฒนธรรม กวีย่อมจะแต่งเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงวัฒนธรรมของตน และในบางครั้ง ก็จะกล่าวถึงวัฒนธรรมของต่างประเทศที่ตนรู้และเข้าใจด้วย
5. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทำให้ผู้อ่านรู้ความเป็นไปในสมัยนั้นและเกิดความรู้สึกภูมิใจในบรรพบุรุษ
6. คุณค่าทางจินตนาการ จินตนาการเกิดจากความนึกฝันออกไป ถือว่าเป็นการกลับสมอง ทำให้ประดิษฐ์กิจกรรมอะไรขึ้นมาได้
7. คุณค่าทางประสบการณ์ วรรณคดีย่อมให้ประสบการณ์แก่ผู้อ่านอย่างสมบูรณ์ และมีระเบียบ
8. คุณค่าทางการรู้แจ้งในความเป็นจริง จะเกิดขึ้นหลังการอ่านอย่างใคร่ครวญแล้ว
9. คุณค่าทางทักษะเชิงวิจารณ์ จะไม่คำนึงถึงความงดงามของวรรณคดี
10. คุณค่าทางภาษาและเนื้อหาของวรรณคดีนั้น

สรุปได้ว่า วรรณคดีเป็นมรดกของชาติที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ การอ่านวรรณคดีให้คุณค่าหลายด้านแก่ผู้อ่าน คือ คุณค่าด้านอารมณ์ คุณค่าด้านสติปัญญา และคุณค่าทางสังคมหลายด้านแก่ผู้อ่าน

5.3 การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในระดับประถมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายไว้ว่า เข้าใจและ

เห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องทีอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ บรรจุอยู่ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามมาตรฐาน ท 5.1 คือเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง โดยมีการกำหนดเป็นตัวชี้วัดและสาระแกนกลางไว้แยกเป็นระดับชั้น ซึ่งชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีการกำหนดตัวชี้วัดและสาระแกนกลางของสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมไว้ดังนี้

โดยตารางที่ 2.3 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 2.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ตัวชี้วัด			
ป.4	ป.5	ป.6	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ระบุงข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม 2. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง 3. ร้องเพลงพื้นบ้าน 4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	1. สรุปรเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน 2. ระบุงความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง 3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม 4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	1. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน 2. เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น 3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง 4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> ● วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น <ul style="list-style-type: none"> - นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและท้องถิ่นอื่น - นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนตามความสนใจ ● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

สำหรับระดับชั้นประถมศึกษา 4 – 6 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้เรียนวรรณคดีดังนี้

1. วรรณคดีที่กำหนดให้เรียน

บทละครเรื่องเงาะป่า	พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น ตอนคนึงและไม้ไผ่ไปเที่ยวป่า เป็นต้น
บทละครเรื่องสังข์ทอง	พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เช่น ตอนกำเนิดพระสังข์ เป็นต้น
นิทานทองอิน	พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น เรื่องนากพระโขนงที่สอง เป็นต้น
นิทานคำกลอน- เรื่องพระอภัยมณี	ของสุนทรภู่ (พระสุนทรโวหาร) เช่น ตอนพระอภัยมณีศรีสุวรรณเรียนวิชา กำเนิดสุดสาคร เป็นต้น
บทละครเรื่องรามเกียรติ์	พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช เช่น ตอนสุครีพหักฉัตร คีกไมยราพ เป็นต้น
ราชาธิราช	ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เช่น ตอนกำเนิดมะกะโท เป็นต้น
2. วรรณคดีที่เสนอให้เลือกเรียน

บทเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน	ฉบับหอสมุดแห่งชาติ เช่น ตอนกำเนิดพลายงาม เป็นต้น
บทละครเรื่องพระร่วง	พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
บทเห่กล่อมพระบรรทม	ของสุนทรภู่ (พระสุนทรโวหาร) เช่น ตอนเห่เรื่องจับระบำ เป็นต้น
โคลงโลกนิติ	พระนิพนธ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร ให้เลือกบางบท
สุภาษิต	เช่น สุภาษิตสอนหญิง เป็นต้น
นิทานเทียบสุภาษิต	เช่น นิทานของพระยาสีหราชฤทธิไกร (ทองคำ สีหอุไร) เป็นต้น
นิทานสำหรับเด็ก	ของ นาคะประทีป (พระสารประเสริฐ) เช่น เรื่องกระเช้าสีดา เป็นต้น
นิราศเดือน	ของ นายมี (หมื่นพรหมสมพัตสร)

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรย (2536) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักความหมายของคำว่า วรรณคดี
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักลักษณะหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดี
3. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยและศึกษาวรรณคดีในรูปแบบต่าง ๆ
4. เพื่อฝึกทักษะการอ่านออกเสียง ทำนองพูด ทำนองเสนาะให้ถูกต้อง
5. เพื่อฝึกทักษะการอ่านในใจ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

6. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อเรื่อง การตีความ ตลอดจนคำศัพท์ต่าง ๆ
7. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเรื่องที่อ่าน
8. เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะข้อบังคับต่าง ๆ ของคำประพันธ์ที่ใช้ในวรรณคดีแต่ละเรื่อง
9. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดี เข้าถึงอารมณ์ของวรรณคดี สามารถจดจำคำหรือข้อความที่ไพเราะ เป็นคติ ข้อคิดต่าง ๆ และมีมโนทัศน์ที่ถูกต้อง
10. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกจินตนาการ และให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิจารณ์วรรณคดี วิจารณ์ลักษณะนิสัย และการกระทำของตัวละครด้วยใจเป็นธรรม ปราศจากอคติ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เป็นผู้ที่มีชีวิตทัศน์ที่กว้างขวาง
12. เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีไทย
13. เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย

อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนวรรณคดีไทยยังไม่ประสบความสำเร็จ และไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียนเท่าที่ควร ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงปัญหาในการสอนวรรณคดีดังนี้

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2531) กล่าวว่า การเรียนการสอนวรรณคดีไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนมักเรียนเพราะโรงเรียนจัดให้เรียนด้วยเห็นว่าเป็นวิชาที่มีสอบในข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเท่านั้น

สร้อยสน สกลรักษ์ (2542) กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่มักทำให้นักเรียนรู้สึกเครียด และคิดว่า การอ่านวรรณคดีเป็นงานยากไปโดยไม่รู้ตัว เพราะครูมักสอนให้นักเรียนท่องศัพท์ยากที่พวกเขาไม่เคยพบ และใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงมากกว่าจะให้พวกเขาแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์จากวรรณคดีตอนที่ตัดมาให้เรียนในหนังสือเรียน โดยไม่เล่าเรื่องย่อให้พวกเขาทำความเข้าใจและเป็นมาและตอนต่อไปของบทที่ตัดมาเรียน จนเขาตามเรื่องไม่ทันและต่อเรื่องไม่ติด และมักจะถูกขี้ผิดจนทำให้เด็กเข้าใจว่าการตีความวรรณคดีที่ถูกต้องคือการตีความของครูเท่านั้น นักเรียนจึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวเสียคะแนน

สถาบันภาษาไทย (2540) ได้กล่าวถึงปัญหาทั่วไปของการสอนวรรณคดีโดยสรุปว่า

1. ปัญหาจากครูผู้สอน คือครูไม่มีความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างแท้จริง ขาดความสามารถในการจัดกิจกรรมเร้าความสนใจผู้เรียน ไม่ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ขาดการจัดบรรยากาศและสภาพการเรียน
2. ปัญหาจากผู้เรียน คือนักเรียนขาดนิสัยรักการอ่าน ไม่เข้าใจเนื้อหา เบื่อกิจกรรมการเรียน ขาดการสนับสนุนและการชี้แนะจากผู้ปกครอง
3. ปัญหาจากวรรณกรรม คือสื่อไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน ไม่น่าสนใจ ขาดภาพประกอบเพื่อเร้าความสนใจ

จากปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีดังกล่าว ได้มีผู้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวรรณคดีไว้ดังนี้

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีดังนี้

1. สอนให้รู้จักวิธีอ่านและพัฒนาทักษะการอ่าน การสอนวรรณกรรมนั้นไม่สามารถหลีกเลี่ยงการสอนอ่านได้ เพราะการอ่านเป็นช่องทางในการรับวรรณกรรม ดังนั้น การสอนวรรณกรรมก็คือ การสอนอ่าน โดยประกอบด้วย การสอน 2 ลักษณะ คือ สอนหลักและวิธีการอ่าน และสอนทักษะการอ่าน

2. กำหนดจุดประสงค์การอ่านให้ชัดเจน วรรณกรรมแต่ละประเภทมีลักษณะต่างกัน จุดประสงค์ในการอ่านก็ย่อมต่างกันไปด้วย ผู้อ่านต้องใช้วิธีการอ่าน ความรู้สึกนึกคิดในการอ่าน ตลอดจนความคาดหวังในการอ่านที่ต่างกันไปให้เหมาะสมกับวรรณกรรมแต่ละประเภท

3. นำหลักการวิเคราะห์วรรณกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน ผู้สอนควรให้นักเรียนพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ของวรรณกรรม เช่น สารัตถะ (Theme) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) บทสนทนา (Dialogue) ฉาก (Setting) เป็นต้น

4. ส่งเสริมให้นำสิ่งที่ได้อ่านไปใช้ประโยชน์ ครูควรชี้แนะว่าวรรณกรรมส่งสารอะไร และควรให้นักเรียนได้พิจารณาว่าสารที่ได้จากวรรณกรรมนั้นเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียนในทางใดบ้าง ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อคิด ให้สติ หรือให้ความบันเทิง

5. ส่งเสริมให้มีการฟัง พูด อ่าน เขียน เพิ่มเติมจากการอ่านวรรณกรรม บางครั้งครูอาจจะลืมนำวรรณกรรมเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกนึกคิดได้อย่างหนึ่ง การเรียนการสอนที่ละเลยความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นแล้วจากการอ่านของนักเรียน ย่อมเป็นตัวบั่นทอนความรู้สึกนึกคิดนั้น ๆ จะทำให้นักเรียนเลิกคิดในที่สุด ผลเสียอีกประการหนึ่งคือความเข้าใจ และทัศนคติที่ผิดก็จะเกิดตามมา โดยเข้าใจว่า การอ่านวรรณกรรมหรือวรรณคดีก็ตาม จะมีแนวคิดหรือความรู้สึกไปในทางเดียวเท่านั้น คือทางของครู เมื่อเป็นเช่นนี้ วิชาการอ่าน การศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีและวรรณกรรมก็กลายเป็นการท่องจำอย่างน่าเบื่อหน่าย

6. จัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม เช่น นำความแปลกใหม่ความน่าสนใจจากการอ่านวรรณกรรมตามความสนใจของนักเรียนมาอภิปรายกัน

7. สนับสนุนให้มีการอ่าน การวิจารณ์ และการเปรียบเทียบ จะทำให้นักเรียนเกิดมโนทัศน์ที่ดีกว่าการสอน เพราะเป็นการเรียนรู้โดยประสบการณ์ของตนเอง

8. นำวรรณกรรมที่ศึกษานั้นไปจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม วรรณกรรมบางเรื่องที่สนุกสนาน ประทับใจและให้แง่คิด เมื่อได้ศึกษาแล้วสามารถนำไปใช้แสดงได้ตามโอกาส

สถาบันภาษาไทย (2540) ได้เสนอแนะแนวทางในการสอนวรรณกรรม โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความคิดรวบยอดมากกว่าเนื้อหา การสอนวรรณกรรมควรใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีที่จะทำให้นักเรียนได้คิด ค้นคว้าหาเหตุผล แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สนุกสนานเพลิดเพลิน และได้ร่วมกิจกรรมกันถ้วนทั่วทุกคน การสอนวรรณกรรมทุกครั้ง ครูผู้สอนควรทำการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่สอน การสอนวรรณกรรมครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสอนหลายชนิด เพื่อให้การเรียนการสอนไม่จำเจซ้ำซาก

อรทัย วิมลโนธ และ อัจจิมา เกิดผล (2537) ได้ให้ข้อเสนอแนะการสอนวรรณคดีไทยดังนี้

1. สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจในบทเรียน โดยจัดกิจกรรมดังนี้
  - 1.1 อ่านบทนำเรื่อง และค้นคว้าหนังสือประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อ

เพิ่มพูนความเข้าใจ และที่มาของเรื่องให้มากขึ้น

- 1.2 ทำความเข้าใจคำศัพท์ต่าง ๆ
- 1.3 ย่อเรื่องเป็นตอน ๆ
- 1.4 จับใจความสำคัญของเรื่อง
- 1.5 รวบรวมตัวละคร หรือบุคคลในเรื่อง
- 1.6 เขียน หรือสนทนา หรืออภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- 1.7 ค้นคว้าเรื่องราวที่อ้างถึงในวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ
- 1.8 ฝึกอ่านทำนองเสนาะของบทประพันธ์แต่ละประเภท
2. สอนให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน และสนุกสนาน โดยจัดกิจกรรมดังนี้
  - 2.1 แสดงละครตามเนื้อเรื่อง
  - 2.2 ทำบทละครวิทยุ
  - 2.3 ทายลักษณะตัวละคร
  - 2.4 ทายข้อความว่า ใครพูดกับใคร ตอนใด
  - 2.5 จัดได้ว่าที่
  - 2.6 แข่งขันแต่งคำประพันธ์
  - 2.7 จับคู่ตัวละครในวรรณคดี
  - 2.8 จัดทำสมุดคำคมจากวรรณคดี
  - 2.9 แข่งขันอ่านทำนองเสนาะ
  - 2.10 แข่งขันต่อคำศัพท์ หรือหาความหมายคำศัพท์
  - 2.11 นำบทเพลงจากวรรณคดีมาร้องเป็นเพลง
  - 2.12 จัดทำสมุดภาพเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในวรรณคดี
3. สอนให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม คติธรรม โดยจัดกิจกรรมดังนี้
  - 3.1 รวบรวมวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อต่าง ๆ ที่ปรากฏในวรรณคดี
  - 3.2 รวบรวมหรือทำสมุดภาพเกี่ยวกับสุภาษิต ข้อคิด คำคม คำพังเพย และสำนวนไทย
  - 3.3 หาภาพ หรือของจริงเกี่ยวกับการแต่งกายของตัวละคร หรือชาวไทยบางสมัย เช่น พระราชินีพจนธ์เรื่องพระร่วง
  - 3.4 เปรียบเทียบความคิดที่แสดงในวรรณคดีแต่ละสมัย เช่น วรรณคดีสมัยรัชกาลที่ 5 กับวรรณคดีสมัยรัชกาลที่ 6
  - 3.5 จัดสนทนา หรืออภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากวรรณคดี
  - 3.6 จัดนิทรรศการ หรือมูมวรรณคดีภายในชั้นเรียน หรือภายในห้องชุมนุมภาษาไทย
4. สอนให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างกว้างขวาง และรู้จักเปรียบเทียบกับชีวิตจริง โดยจัดกิจกรรมดังนี้

- 4.1 รวบรวมลักษณะนิสัยของตัวละคร แล้วเปรียบเทียบกับชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน
- 4.2 จัดวรรณคดีสัญญาเป็นครั้งคราว
- 4.3 ประกวดเขียนคำประพันธ์เกี่ยวกับตัวละครต่าง ๆ ในวรรณคดี
- 4.4 ค้นคว้าผลงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4.5 ศึกษาวรรณคดีฉบับสมบูรณ์
5. สอนให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยจัดกิจกรรมดังนี้
  - 5.1 ทำสมุดภาพเกี่ยวกับจินตนาการของฉันทนาจากวรรณคดี
  - 5.2 จัดนิทรรศการผลงานของกวี
  - 5.3 ประกวดเขียนเรียงความ
  - 5.4 ทำรายงานการวิจารณ์วรรณคดีบางเรื่อง
  - 5.5 จัดชมรมหรือชุมนุมผู้สนใจวรรณคดีไทย

สรุปได้ว่าการอ่านวรรณคดีไทยถูกบรรจุอยู่ในวิชาภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามมาตรฐาน ท 5.1 คือเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ทั้งนี้แม้วรรณคดีไทยจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์เพียงใด แต่ยังมีปัญหาในการเรียนการสอนอยู่ เนื่องจากผู้สอน ผู้เรียน และตัวเนื้อหารวมทั้งสื่อที่ใช้ในการเรียน ดังนั้นในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย จึงควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ของตนเชื่อมโยงกับเนื้อหา มากกว่าที่จะเน้นท่องจำ อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทยซึ่งเป็นมรดกสำคัญของชาติได้

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กานต์พจี รัตนแสง (2554) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

กรรณิการ์ ทำนองดี และ เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก (2554) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิตานอีสป 2 ภาษาที่มีต่อความเข้าใจในการฟังและการอ่านของเด็กปฐมวัย โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนโชคชัยรังสิต ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนรู้ความเข้าใจในการฟังและการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิตานอีสป 2 ภาษาทำให้เกิดการเรียนรู้จากการฟังและการอ่านและภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจน จึงทำให้เด็กสนใจมากขึ้นและทำให้เกิดความเข้าใจในการฟังและการอ่านเพิ่มมากขึ้น

ลัญญาลักษณ์ สุจิรา และศศิฉาย ธนะมัย (2552) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องระบบลำเลียงเลือด โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัด

อัยยิการาม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนที่เรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องระบบลำเสียงเลือดมีความคงทนในการจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วีระศักดิ์ เหล่ากอ (2553) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องมนต์เมืองปาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลสิริอัมพร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.30/82.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80.00/80.00

นฤมล สุขศรีแก้ว (2552) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านวรรณคดีไทยในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 1 หนองตมศึกษา (จันทง) จ.พิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด

พิรุณโปรย สำโรงทอง (2554) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่าเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เกษุณีย์ บำรุงจิตต์ และคณะ (2552) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเว็บเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเยาวชนไทย : กรณีศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาใน 3 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภายในเว็บส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ประกอบด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และพบว่าผู้บริหาร ครูและเยาวชนไทยต้องการให้คณะผู้วิจัยสร้างเนื้อหาภายในเว็บเพื่อนำมาใช้อย่างต่อเนื่อง

สุทธิลักษณ์ สูงห้างหว่า (2551) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนินเรื่องแบบสาขา สำหรับนักเรียนชั้น ป.5 โรงเรียนอนุบาลโพนทอง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจด้านตัวสื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจด้านเนื้อหาเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความสนใจอยากอ่านเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ปริญดา เลปนานนท์ (2553) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการนำเสนอแบบเชิงเส้นและแบบลำดับขั้น เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ สำหรับนักเรียนชั้นป. 1 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอัยยิการาม

จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่หลังเรียน แบบลำดับชั้น (Hierarchical Type) สูงกว่าแบบเชิงเส้น (Linear Type) และความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชิงเส้นและแบบลำดับชั้นเรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่ อยู่ในระดับมาก

ปาริชาติ ตามวงศ์ (2550) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนตรนภา ประสิงห์ (2553) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านวรรณคดีร้อยกรองเพื่อความเข้าใจ และเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์ กรุงเทพมหานคร หลังได้รับการสอนตามทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่าน พบว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านวรรณคดีร้อยกรองเพื่อความเข้าใจและเจตคติหลังได้รับการสอนตามทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภลักษณ์ บุญสอน (2554) พัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนออนไลน์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เรื่องการสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี พบว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสั่งคอมพิวเตอร์ออนไลน์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ฯ มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Huang (2011) ได้ทำการวิจัยผลของการเรียนโดยหนังสือแบบเรียนและหนังสือแบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีกลยุทธ์ด้านการอ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่านชอบเรียนผ่านหนังสือแบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน และผู้เรียนเกิดความสนุกในการทำกิจกรรม

Shamir (2012) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการรู้คำศัพท์ การตระหนักในการอ่านออกเสียง และแนวความคิดรวบยอดด้านการอ่านหนังสือในเด็กที่มีความเสี่ยงด้านความบกพร่องในการเรียนรู้หรือไม่ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคะแนนที่สูงกว่าผู้เรียนกลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Korat (2010) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสริมสร้างคำศัพท์ การเข้าใจเนื้อเรื่องและการอ่านคำศัพท์สำหรับเด็กอนุบาลและเกรด 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนทั้งระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการทดลองโดยการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความหมายของคำศัพท์และการอ่านคำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

Larson (2009) ได้ทำการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนและสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความเข้าใจของตนต่อเรื่องที่อ่านกับเพื่อนในห้องได้เป็นอย่างดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ระยะที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ซึ่งได้แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะเป็นแผนภาพ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1

การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

ขั้นตอนการดำเนินการ

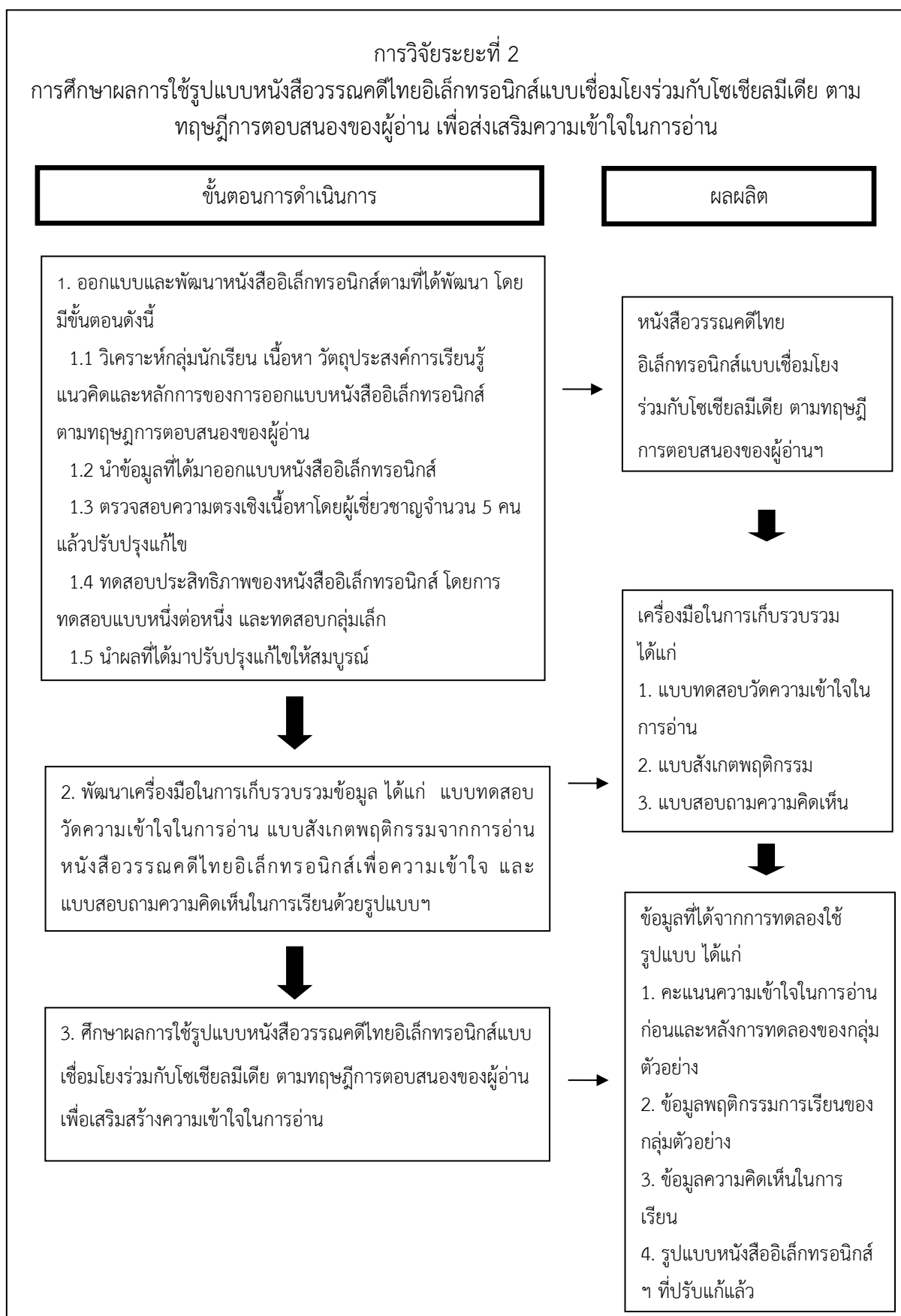
ผลผลิต

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ มีรายละเอียดดังนี้
  - 1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
  - 1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวรรณคดีไทย
  - 1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโซเชียลมีเดีย
  - 1.4 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
  - 1.5 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน
2. นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษา การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งด้านทฤษฎีและแนวคิดมาพิจารณา
3. ร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
4. นำร่างรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำ

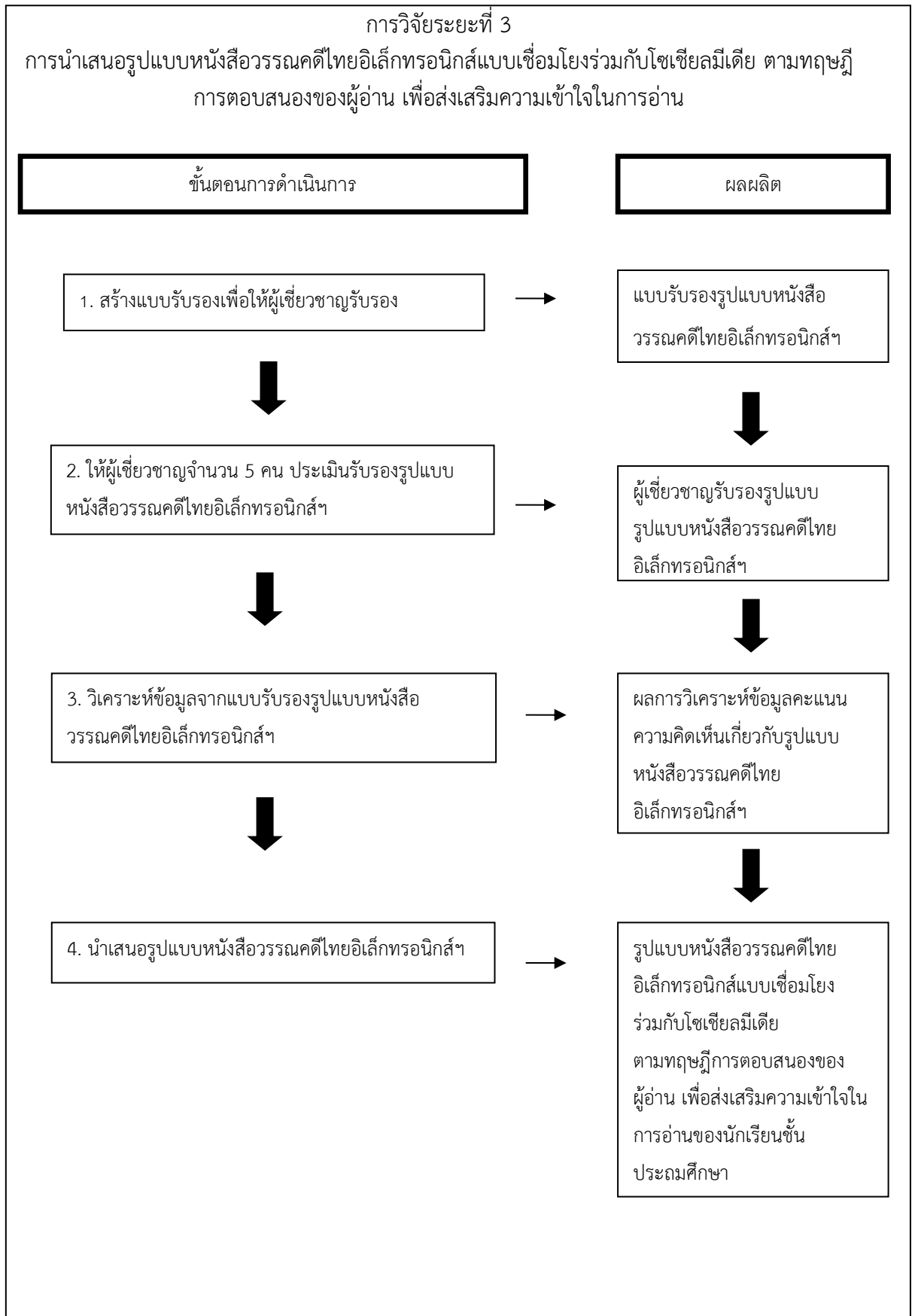
ร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

5. นำร่างรูปแบบที่ได้ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน
6. สร้างแบบประเมินรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ
7. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนประเมินและรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ
8. ปรับแก้รูปแบบตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อเสริมสร้างเข้าใจในการอ่าน

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การวิจัยในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อย 5 ปี และ/หรือ
- 2) เป็นผู้ที่มีผลงานวิชาการด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือวรรณคดีไทย อย่างน้อย 5 ปี และ/หรือ
- 2) เป็นผู้ที่มีผลงานวิชาการด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือวรรณคดีไทย ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านความเข้าใจในการอ่านหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน อย่างน้อย 5 ปี และ/หรือ
- 2) เป็นผู้ที่มีผลงานวิชาการด้านความเข้าใจในการอ่านหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประเมินโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) 7 ด้านคือ 1) ภาพรวม 2) องค์ประกอบของรูปแบบฯ 3) กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบฯ 5) เครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบฯ 6) การประเมินผลการเรียนตามรูปแบบฯ และ 7) การใช้งานรูปแบบฯ

ขั้นตอนในการดำเนินการ มีดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไฮเปอร์มีเดีย หลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวรรณคดีไทย ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของวรรณคดี คุณค่าของวรรณคดีไทย และการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย

1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโซเชียลมีเดีย ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของโซเชียลมีเดีย และเครื่องมือโซเชียลมีเดีย

1.4 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน และรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

1.5 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน องค์ประกอบเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน ระดับความสามารถในการเข้าใจในการอ่าน และการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน

2. นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษา การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งด้านทฤษฎีและแนวคิดมาพิจารณา

3. ร่างรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

4. นำร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมแล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์

5. นำร่างรูปแบบที่ได้ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คน โดยเรียงเป็นข้อคำถามในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้

ข้อเสนอแนะในการสื่อความหมาย ด้านความครอบคลุมเนื้อหา ด้านความเหมาะสมในการนำไปใช้ รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นอยู่ในภาคผนวก ข)

6. สร้างแบบประเมินรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

6.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.2 กำหนดประเด็นคำถาม เพื่อพัฒนาแบบประเมินรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

6.3 นำแบบประเมินที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา

6.4 ปรับแก้แบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สมบูรณ์ (รายละเอียดของแบบประเมินรูปแบบฯอยู่ในภาคผนวก ข)

7. นำร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 3 คน ประเมินรับรองความตรงตามเนื้อหา ในด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบของหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 7 ด้านคือ 1) ภาพรวม 2) องค์ประกอบของรูปแบบฯ 3) กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ 4) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ 5) เครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบฯ 6) การประเมินผลการเรียนตามรูปแบบฯ และ 7) การใช้งานรูปแบบฯ ผลการประเมิน พบว่า รูปแบบมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบรูปแบบฯอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.3, S.D.= 0.6) ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1) ควรเพิ่มบทบาทของผู้สอน อาจแนบเป็นรายละเอียดเพิ่มเติม เช่นคู่มือการสอนหรือคู่มือคำแนะนำสำหรับผู้สอน

2) ควรเพิ่มกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในช่วงขั้นระหว่างกาอ่านเพื่อจะได้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนได้ชัดเจนขึ้นโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมแทนรูปรีด เนื่องจากต้องการวัดเพียงพฤติกรรมกรเรียนทั่วไปเท่านั้น หลักสำคัญคือการวัดตัวแปรตามคือความเข้าใจในการอ่านในงานวิจัยนี้ได้ใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังเรียนซึ่งเพียงพอแล้ว

3) ตรวจสอบสถานที่ในการนำรูปแบบไปใช้ เนื่องจากต้องมีความพร้อมด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้เรียนมีศักยภาพในการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน

4) การบันทึกคำศัพท์ลงในกระดาษโน้ตไม่ใช่สิ่งสำคัญ สามารถตัดคำสิ่งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาในการอ่านที่จำกัดได้ หลักสำคัญของทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านควรเน้นที่กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตอบคำถามในกระดาษโน้ตออนไลน์

5) ควรลดรายละเอียดของร่างรูปแบบเพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น และมีการระบุถึงแนวทางการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยรูปแบบควรสะท้อนให้เห็นถึงการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

7. ปรับแก้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา ประเด็นสำคัญที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมข้อมูล เทียบกับแนวคิดหลักแล้วนำมาปรับองค์ประกอบ และขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินรับรองรูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินรับรองรูปแบบ ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การวิจัยในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน โดยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

- 1) โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนมีระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับเหมาะสมกับการจัดการทดลองในงานวิจัยนี้
- 2) ผู้บริหารและครูในโรงเรียนให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานวิจัยเป็นอย่างดี
- 3) จำนวนนักเรียนเพียงพอต่อการทดสอบ
- 4) โรงเรียนมีเครื่องมือและอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่มีความพร้อม

เครื่องมือในการทดลองใช้รูปแบบฯ

เครื่องมือวิจัยในการทดลองใช้รูปแบบฯ มีวิธีการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1. หนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ มีขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา ดังนี้

1.1 วิเคราะห์กลุ่มนักเรียน หลักสูตร เนื้อหา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบสร้างผังงาน และโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ศึกษาทฤษฎีและหลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สังเคราะห์เครื่องมือให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน

1.2 นำข้อมูลที่ได้มาออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบฯ

1.3 สร้างแบบประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาข้อคำถามที่เหมาะสมกับการประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในการตั้งคำถาม โดยแบ่งคำถามในการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) แบบประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเกณฑ์ประเมินความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านตัวอักษร

1.2 ด้านภาพประกอบ

1.3 ด้านสื่อมัลติมีเดีย (วีดิทัศน์และเสียง)

1.4 ด้านสี

1.5 ด้านสัญลักษณ์รูป (Icon) และปุ่ม (Button)

1.6 ด้านการนำเสนอเนื้อหา

1.7 ด้านการเชื่อมโยง

1.8 ด้านการทำงานร่วมกับสังคมออนไลน์ (Social Sticky Note)

1.9 ด้านลักษณะทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง

(Hypermedia E-book)

2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.4 ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 5 คน ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = 4.58, S.D. = 0.47 จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมตามคำแนะนำเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 ทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน โดยการทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่งทดสอบกลุ่มเล็ก 3 คน (คัดเลือกนักเรียนจากผลการเรียน 3 ระดับ คือ เก่ง กลาง และอ่อน อย่างละ

1 คน) และทดสอบกลุ่มเล็ก 9 คน (คัดเลือกนักเรียนจากผลการเรียน 3 ระดับ คือ เก่ง กลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน) โดยผู้วิจัยสังเกตและสัมภาษณ์กลุ่มทดสอบ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และสนุกกับการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แต่พบปัญหาในขั้นหลังการอ่านที่ผู้เรียนใช้เวลาในการตอบคำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนตอบคำถามของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ตั้งไว้ทุกคำถาม จึงได้ปรับให้ผู้เรียนเลือกตอบคำถามเพื่อนสมาชิกในกลุ่มอย่างน้อย 1 คำถามแทน

1.6 นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้พร้อมก่อนนำไปทดลองใช้จริง (รายละเอียดของตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในภาคผนวก ข)

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 2 ฉบับ คือแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกันซึ่งเป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สำหรับวัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาวรรณคดี มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยต้องการสร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่านจากเนื้อเรื่องในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

2.3 พัฒนาร่างแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 2 ฉบับ คือแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกัน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ฉบับละ 20 ข้อ โดยถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน ใช้เวลาสอบ 20 นาที มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) สร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวนฉบับละ 30 ข้อ ให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัด

2) พิจารณากำหนดน้ำหนักของแบบวัดจากตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เพื่อกำหนดอัตราส่วนของแบบวัดที่เหมาะสม

3) นำแบบวัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา ความสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ แล้วประเมินแบบวัดโดยใช้การประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยเมื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากแบบวัดพบว่า เป็นข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นชอบ 4 ใน 5 หรือคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป)

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ฉบับ

2.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 20 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ความยากง่ายของแบบวัดแต่ละข้อ และค่าความเที่ยงของแบบวัด คัดเลือกข้อสอบจำนวน 20 ข้อเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง โดยมีเกณฑ์ในการเลือกข้อสอบที่มีระดับความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป เมื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน พบว่า แบบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.690 และหลังเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.665

2.6 นำแบบวัดที่วิเคราะห์คุณภาพแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองต่อไป (รายละเอียดของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านอยู่ในภาคผนวก ข)

3. แบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเข้าใจ มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 พัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความเข้าใจโดยมีลักษณะเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมสำหรับบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็น การบันทึกข้อมูลที่ได้จากการทำงานของผู้เรียนขณะอ่านและทำกิจกรรมในกระดานโต้ตอบบุคคล และกระดานโต้ตอบกลุ่มผ่านโซเชียลมีเดีย แบ่งเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านแบ่งระดับพฤติกรรมเป็น 4 ระดับ รวม 16 คะแนน

3.3 นำเสนอแบบสังเกตต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงในส่วนของความ เหมาะสมของประเด็นพฤติกรรม ความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมของจำนวนข้อ

3.4 นำแบบสังเกตที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปใช้กับ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (รายละเอียดของแบบสังเกตพฤติกรรมอยู่ในภาคผนวก ข)

4. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ ขั้นตอนในการสร้างมีดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 กำหนดประเด็นคำถามเพื่อพัฒนาแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถามที่มี ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) และแบบปลายเปิด สร้างข้อคำถามเพื่อสำรวจ ความคิดเห็นต่อรูปแบบฯ

4.3 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความครอบคลุม ของคำถาม และความเหมาะสมของภาษา จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา ตลอดจนความครบถ้วนและความครอบคลุมของคำถาม โดยใช้การประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยเมื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากแบบวัด พบว่าเป็นข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ โดย ค่า IOC = 1.0 (รายละเอียดของแบบสอบถามความคิดเห็นอยู่ในภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นแบบวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) ซึ่งเป็นแบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre-test and Post-test Design) โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการทดลอง

E	O1	X1	O2
---	----	----	----

E	หมายถึงกลุ่มทดลอง
X1	หมายถึงการเรียนวรรณคดีไทยโดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที
O1	หมายถึงการทดสอบก่อนเรียน โดยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
O2	หมายถึงการทดสอบหลังเรียน โดยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเข้าใจ

โดยมีขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ก่อนทดลอง เตรียมความพร้อมของสถานที่และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทดลอง
2. ในสัปดาห์ที่ 1 ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนโดยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียน ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที
3. ในสัปดาห์ที่ 2-7 ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา รวมระยะเวลา 6 สัปดาห์
4. ในสัปดาห์ที่ 8 กลุ่มทดลองทำการทดสอบหลังเรียน โดยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านหลังเรียน ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที และแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบฯ
5. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่าน และแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test dependent
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมความเข้าใจในการอ่านจากแบบสังเกต

พฤติกรรมจากการอ่านครั้งที่ 1 และครั้งที่ 6 ของกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test dependent

ระยะที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเป็นการนำผลที่ได้จากการศึกษาผลของการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญรับรองรูปแบบ โดยนำเสนอในรูปแบบแผนภาพแสดงรูปแบบ และความเรียงอธิบายรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผลของรูปแบบในระยะที่ 2 มาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอในรูปแบบของแผนภาพประกอบความเรียง
2. นำเสนอและให้ผู้เชี่ยวชาญรับรองรูปแบบ โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แสดงความเห็นและประเมินรับรองรูปแบบ
3. นำข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข โดยปรับปรุงรายละเอียดในด้านองค์ประกอบ และขั้นตอนให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประเด็นคำถามเพื่อพัฒนาแบบรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) และแบบปลายเปิด แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ (รายละเอียดของแบบรับรองรูปแบบฯ อยู่ในภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คน แสดงความคิดเห็นและประเมินรับรองรูปแบบพบว่า ในภาพรวมของการประเมินรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบฯ มีความเหมาะสมมาก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 แสดงว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนา รูปแบบฯ และการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยสรุปได้ดังนี้

1) ในการประเมินความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนซึ่งประเมินจากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน อาจใช้การประเมินหลังการเรียนจบในแต่ละเล่ม แล้วนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้เห็นพัฒนาการความเข้าใจในการอ่านที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

2) ขนาดหนังสือแต่ละเล่มในภาพรูปแบบที่มีขนาดแตกต่างกัน อาจเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญมากหรือน้อยขององค์ประกอบที่บรรจุอยู่ ควรปรับขนาดหนังสือให้เหมือนกัน เพื่อแสดงว่าองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญเท่ากัน

3) ควรคำนึงถึงความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน เพราะผู้เรียนที่แตกต่างกันแต่ละโรงเรียนอาจมีทักษะการอ่านออกเขียนได้ต่างกัน จึงต้องมีการฝึกทักษะเพื่อเพิ่มพูนทักษะหรือทดสอบทักษะด้านการอ่านออกเขียนได้ก่อนอ่านจริง เพราะหากผู้เรียนมีทักษะการอ่านออกเขียนได้เป็นพื้นฐาน จะนำไปสู่การอ่านเพื่อความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

4) เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์และน่าจะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การทดลองสมบูรณ์มากขึ้นสามารถวัดเจตคติของผู้เรียนด้วยการอ่าน นอกเหนือจากความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

2. นำข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

4. นำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา แล้วนำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงรูปแบบให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับ โซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วรรณคดีไทย โซเซียลมีเดีย ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน และความเข้าใจในการอ่าน แล้วนำมาพัฒนาเป็นร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

2. การศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

2.1 นำร่างรูปแบบที่ได้ในข้อ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คน พิจารณาและแสดงความคิดเห็น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

2.2 ปรับแก้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำร่างรูปแบบที่ได้ในข้อ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรับรองคุณภาพความตรงตามเนื้อหาโดยประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ และขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน รวมจำนวน 3 คน

1. ผลจากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 จากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน สรุปลงได้ว่า หนังสือวรรณคดีไทยไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ประกอบด้วยองค์ประกอบ และขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 องค์ประกอบของหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ 2) องค์ประกอบด้านโซเซียลมีเดีย 3) องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 4) องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย 5) องค์ประกอบด้านเทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน โดยมีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ คือ การเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระที่ ออกแบบเชื่อมโยงกันภายในเล่ม เช่น หน้าสารบัญ และภายนอกเล่มผ่านระบบเครือข่าย เช่น การ เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ผ่านปุ่มเครื่องมือ ตัวอักษร หรือภาพ

2) องค์ประกอบด้านโซเซียลมีเดีย คือ การสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่ หลากหลาย ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลาบนพื้นฐานของแนวคิดเว็บ 2.0 เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ และให้ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้รับ

3) องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โครงสร้างทั่วไปของ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย หน้าปก สารบัญ หน้าหนังสือ ข้อความ ภาพประกอบ เสียง ภาพเคลื่อนไหว จุดเชื่อมโยง แถบเมนู การเปิดหน้าต่างไปหรือย้อนกลับ เป็นต้น

4) องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย คือ องค์ประกอบในการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะ สื่อประสม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาผสมผสานระหว่างเนื้อหาสาระที่เป็นตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง เกมและสื่อประสมอื่น ๆ

5) องค์ประกอบด้านเทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เป็นหนึ่งใน องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือวรรณคดีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิด กระบวนการอ่าน ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้น อ่าน และ 3) ขั้นสรุปและประเมิน

1.2 จากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ เรียนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน สรุปขั้นตอนของการเรียนตามทฤษฎีการตอบสนองของ ผู้อ่านได้ 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ขั้นเตรียมการ ใช้กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการ อ่านวรรณคดี

1.2.2 ขั้นอ่าน ผู้เรียนอ่านเนื้อหาผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง โดย เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตน

1.2.3 ขั้นสรุปและประเมิน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนและประสานองค์ความรู้ร่วมกัน จากนั้นบันทึกความรู้ที่ได้รับ และประเมินผลการเรียนรู้

1.3 จากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ เข้าใจในการอ่าน สรุปความสามารถในการเข้าใจในการอ่าน ได้ 3 ระดับ ดังนี้

1.3.1 ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำตามตัวอักษรที่ผู้เขียนนำเสนอ

1.3.2 ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension) หมายถึง ความสามารถในการหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ในเนื้อเรื่อง และความสามารถเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหรือเหตุการณ์ในเรื่อง

1.3.3 ความเข้าใจระดับประยุกต์ (applied comprehension) หมายถึง ความสามารถในการประเมินค่าความคิดของผู้เขียน และสามารถนำความคิดนั้นมาสัมพันธ์กับ

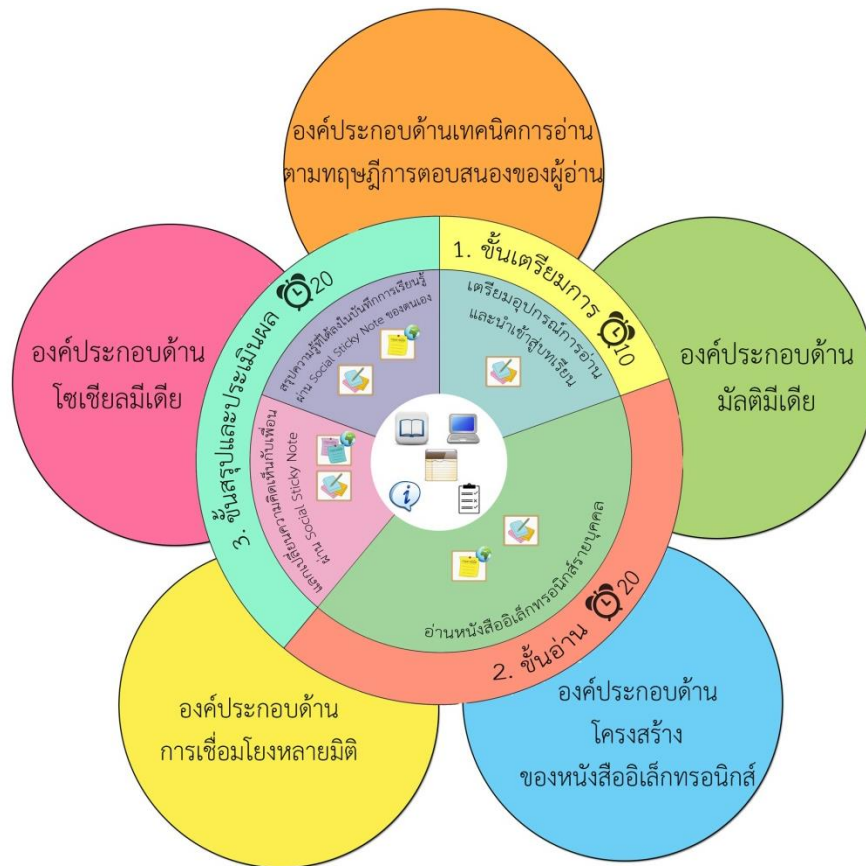
ประสบการณ์ของตน รวมไปถึงสามารถนำความคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่และแก้ปัญหาได้

จากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยจึงร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ดังแสดงในแผนภาพที่ 4.1

แผนภาพที่ 4.1 ร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

องค์ประกอบของรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ

องค์ประกอบด้านเทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน	สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย	การใส่ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง เกม วิดีทัศน์
องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	การมีปก สารบัญ การเปิดหน้าหนังสือ การขีดเส้นใต้คำ
องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ	การเชื่อมโยงข้อมูลภายในเล่มและภายนอกเล่มผ่านปุ่มเครื่องมือ
องค์ประกอบด้านโซเชียลมีเดีย	การใช้กระดาษโน้ตออนไลน์

องค์ประกอบของการใช้รูปแบบ

- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- ระบบจัดการเรียนรู้
- Social Sticky Note
- แหล่งสารสนเทศ
- การวัดและประเมินผล

กิจกรรมและเครื่องมือของรูปแบบ

- การใช้คุณสมบัติของ Hypermedia
- บันทึกความรู้รายบุคคลผ่าน Social Sticky Note
- บันทึกความรู้เป็นกลุ่มผ่าน Social Sticky Note
- เวลาเรียน

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเกี่ยวกับองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ด้านรูปแบบ

1. สัญลักษณ์ตรงกลางภาพของโมเดลควรใส่เฉพาะสิ่งที่สำคัญ เช่น องค์ประกอบลงไป โดยไม่ต้องใส่สัญลักษณ์ภาพ เพื่อป้องกันความสับสน

2. โมเดลยังไม่สื่อถึงความเป็นรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากนัก ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบเช่น เป็นรูปหนังสือ หรือชั้นหนังสือ และไม่ควรใส่สัญลักษณ์มากเกินไป ให้นั้นแต่เครื่องมือที่สำคัญ อาจใช้เส้นที่ขนาดหรือสีต่างกันเพื่อแบ่งความสำคัญ สิ่งที่สำคัญรองลงมาสามารถมาเขียนอธิบายเพิ่มเติมในคำอธิบายรูปแบบ ไม่จำเป็นต้องใส่ลงในโมเดลทั้งหมด

ด้านองค์ประกอบ

1. อาจเพิ่มองค์ประกอบด้านการออกแบบหน้าจอ (Screen Design) ซึ่งจะรวมถึงการออกแบบจัดวางหน้าจอที่เหมาะสมกับเด็ก การเลือกแบบตัวอักษร การเลือกสีพื้นหลังกับตัวอักษร สีพื้นหลังกับภาพประกอบการเลือกภาพการ์ตูนประกอบที่เหมาะสมกับเด็กประถมศึกษา เป็นต้น หรือใส่เพิ่มในรายละเอียดในองค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย

2. องค์ประกอบด้านเทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านควรเปลี่ยนเป็นองค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน และใส่คำอธิบายขยายความเป็นการใช้เทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน รวมทั้งใส่รายละเอียดขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน 3 ขั้นตอน

3. จากองค์ประกอบเดิมที่มี 5 องค์ประกอบ ควรเพิ่มองค์ประกอบด้านเนื้อหา เพื่อให้ทราบได้ว่าเนื้อหาประเภทใดบ้างที่เหมาะสมกับการนำมาใช้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ

ด้านอื่น ๆ

1. ในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ ให้ความสำคัญถึงการเลือกใช้มัลติมีเดียให้เหมาะสมกับผู้เรียน และมีปุ่มควบคุมมัลติมีเดียต่าง ๆ

2. การใช้กิจกรรมและเครื่องมือมีความหลากหลายน่าสนใจ แต่การใช้รูปแบบควรต้องคำนึงถึงเวลาให้เหมาะสม มีปริมาณเนื้อหาไม่มาก และการประเมินที่มีจำนวนพอเหมาะ

3. การสร้างขั้นตอนแต่ละขั้น ควรเลือกขั้นตอนจากนักวิชาการหรือนักวิจัยที่เหมาะสมกับงาน และไม่ควรมีขั้นตอนที่ยุงยากเกินไป เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งตัวแปรตามที่เป็นระดับความเข้าใจในการอ่านไม่ต้องการระดับที่ซับซ้อนมาก ควรแก้ไขจากขั้นเตรียมการ ขั้นอ่าน ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นการใช้ขั้นก่อนการอ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน และขั้นหลังการอ่าน

2.2 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาพัฒนาต้นแบบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมๆ ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด 2 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ และขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การเชื่อมโยงหลายมิติ (Hypermedia)

คือการเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระที่ออกแบบเชื่อมโยงกันภายในเล่ม เช่น หน้าสารบัญ และภายนอกเล่มผ่านระบบเครือข่าย เช่น การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ผ่านปุ่มเครื่องมือตัวอักษร หรือภาพ

องค์ประกอบที่ 2 โซเชียลมีเดีย (Social Media)

คือการสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่หลากหลาย ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลาบนพื้นฐานของแนวคิดเว็บ 2.0 เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ และให้ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้รับ

องค์ประกอบที่ 3 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book Structure)

เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ออกแบบให้ความรู้สึกเสมือนกับการอ่านหนังสือที่เป็นรูปเล่ม โดยโครงสร้างของหนังสือพื้นฐานประกอบด้วย หน้าปก สารบัญ ข้อความ ภาพประกอบ และการใช้คุณสมบัติของอิเล็กทรอนิกส์คือ เสียง ภาพเคลื่อนไหว จุดเชื่อมโยง แถบเมนู การเปิดหน้าต่างไปหรือย้อนกลับ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 มัลติมีเดีย (Multimedia)

คือองค์ประกอบในการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะสื่อประสม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาผสมผสานระหว่างเนื้อหาสาระที่เป็นตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง เกมและสื่อประสมอื่น ๆ โดยคำนึงถึงหลักการออกแบบหน้าจอ และความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

องค์ประกอบที่ 5 เนื้อหา (Content)

คือเนื้อหาวรรณคดีไทยประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระยะเวลาในการใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 6 รูปแบบการสอนอ่าน (Reading Strategy)

คือการใช้เทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

6.1) ขั้นก่อนการอ่าน สร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านวรรณคดีโดยใช้คำถาม เกม สถานการณ์ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ในขั้นนำเข้าสู่การอ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของผู้เรียนและเนื้อหาวรรณคดีไทย

6.2) ชั้นระหว่างการอ่าน ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่กำหนด โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ สร้างการตอบสนองในการอ่าน ซึ่งผู้สอนนำเสนอตัวอย่างข้อความ ตัวอย่างเหตุการณ์ในวรรณคดี หรือประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี ผู้เรียนจดข้อความที่ประทับใจ สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้จากการอ่าน

6.3) ชั้นหลังการอ่าน แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ผู้สอนกำหนดประเด็นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นที่เชื่อมโยงประสบการณ์กับวรรณคดี และให้ผู้เรียนตั้งคำถามสมาชิกในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเพื่อให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ตามประสบการณ์ที่แตกต่างกัน แล้วบันทึกความเข้าใจของตนในบันทึกการเรียนรู้

ขั้นตอนการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ชั้น ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการอ่าน (The pre-reading phase)

ผู้เรียนเปิดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เล่นเกมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทยที่อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่าน โดยใช้เวลาในขั้นนี้ 10 นาที

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการอ่าน (The during reading phase)

ผู้เรียนอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีตัวอักษรภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ และการใช้เครื่องมือของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือกระดาษโน้ต การเชื่อมโยงไปยังข้อมูลภายในและภายนอกเล่ม และการสืบค้นข้อมูล ผู้เรียนจดข้อความที่ประทับใจ สิ่งที่ไม่เข้าใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้จากการอ่านลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล) โดยใช้เวลาในขั้นนี้ 20 นาที

ขั้นตอนที่ 3 หลังการอ่าน (The post-reading phase)

ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) ภายในกลุ่มซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มละ 5-6 คน โดยผู้สอนกำหนดประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นจำนวน 2 ข้อ จากนั้นให้ผู้อ่านตั้งคำถามเพื่อนในกลุ่มคนละ 1 ข้อ เพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนพิจารณาทบทวนความรู้ที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) พิมพ์บันทึกการเรียนรู้โดยการสรุปเนื้อหาที่อ่าน ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่ได้รับลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล) เพื่อให้ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้เวลาในขั้นนี้ 20 นาที

2.3 ผู้วิจัยนำต้นแบบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรับรองคุณภาพความตรงตามเนื้อหาโดยประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ และขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับ

โซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือวรรณคดีไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านความเข้าใจในการอ่านหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน รวมจำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้ 4.50 – 5.00 = มากที่สุด 3.50 – 4.49 = มาก 2.50 – 3.49 = ปานกลาง 1.50 – 2.49 = น้อย และ 1.00 – 1.49 = น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
	1	2	3			
ภาพรวมของรูปแบบฯ						
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ	5	5	4	4.6	0.58	มากที่สุด
2. หลักการและแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบฯ	4	5	5	4.6	0.58	มากที่สุด
3. ขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน	4	4	5	4.3	0.58	มาก
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบฯ	5	4	4	4.3	0.58	มาก
5. การประเมินผลการเรียน	4	4	4	4	0.00	มาก
องค์ประกอบของรูปแบบฯ						
1. องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ	5	4	4	4.3	0.58	มาก
2. องค์ประกอบด้านโซเซียลมีเดีย	5	4	4	4.3	0.58	มาก
3. องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	5	4	5	4.6	0.58	มากที่สุด
4. องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย	5	4	5	4.6	0.58	มากที่สุด
5. องค์ประกอบด้านเนื้อหา	4	4	5	4.3	0.58	มาก
6. องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน	4	4	4	4	0.00	มาก
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบฯ						
1. บทบาทของผู้สอน	5	3	4	4	1.00	มาก
2. ทักษะการใช้เครื่องมือในการเรียน	5	4	5	4.6	0.58	มากที่สุด
3. บทบาทของนักเรียน	5	4	4	4.3	0.58	มาก

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
	1	2	3			
ขั้นตอนการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ						
1. ขั้นก่อนการอ่าน						
1.1 การนำเข้าสู่บทเรียนโดยเกม	5	3	4	4	1.00	มาก
2. ขั้นระหว่างการอ่าน						
2.1 การเชื่อมโยงเนื้อหาภายในและภายนอก	4	4	5	4.3	0.58	มาก
2.2 การบรรจุสื่อมัลติมีเดีย	5	4	5	4.6	0.58	มากที่สุด
2.3 การให้ผู้เรียนอ่านเป็นรายบุคคล	5	4	4	4.3	0.58	มาก
2.4 การให้ผู้เรียนบันทึกคำศัพท์ผ่านกระดานโต้ตอบออนไลน์รายบุคคล	3	4	5	4	1.00	มาก
3. ขั้นหลังการอ่าน						
3.1 การให้ผู้เรียนตอบคำถามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระดานโต้ตอบออนไลน์แบบกลุ่ม	5	3	4	4	1.00	มาก
3.2 การให้ผู้เรียนตั้งคำถามถามสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการเรียน	5	4	4	4.3	0.58	มาก
3.3 การให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดที่ได้จากการอ่านและจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระดานโต้ตอบออนไลน์รายบุคคล	5	4	4	4.3	0.58	มาก
เครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบฯ						
1. หนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน	5	4	5	4.6	0.58	มากที่สุด
2. โซเชียลมีเดีย (กระดานโต้ตอบออนไลน์)	5	4	4	4.3	0.58	มาก
การประเมินผลการเรียนตามรูปแบบ						
1. การประเมินผลในขั้นหลังการอ่าน	5	4	5	4.6	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
	ชาวนคนที่					
	1	2	3			
การใช้งานตามรูปแบบฯ						
1. รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้จริง	5	4	4	4.3	0.58	มาก
2. สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	5	3	4	4	1.00	มาก
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	5	4	4	4.3	0.58	มาก
4. รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้จริง	4	4	4	4	0.00	มาก
รวม				4.3	0.60	

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ พบว่า โดยรวมต้นแบบรูปแบบมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.3, S.D. = 0.6) และเมื่อพิจารณารายการการประเมินทุกหัวข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4 – 4.6 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงว่า (ร่าง) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปทดลองใช้ได้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1) ควรเพิ่มบทบาทของผู้สอน อาจแนบเป็นรายละเอียดเพิ่มเติม เช่น คู่มือการสอน หรือคู่มือคำแนะนำสำหรับผู้สอน

2) ควรเพิ่มกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในช่วงขั้นระหว่างการเรียนรู้เพื่อจะได้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนได้ชัดเจนขึ้นโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมแทนรูปรีด เนื่องจากต้องการวัดเพียงพฤติกรรมการเรียนทั่วไปเท่านั้น ที่สำคัญคือการวัดตัวแปรตามคือความเข้าใจในการอ่าน ในงานวิจัยนี้ได้ใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังเรียนซึ่งเพียงพอแล้ว

3) ตรวจสอบสถานที่ในการนำรูปแบบไปใช้ เนื่องจากต้องมีความพร้อมด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้เรียนมีศักยภาพในการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน

4) การบันทึกคำศัพท์ลงในกระดาษโน้ตไม่ใช่สิ่งสำคัญ สามารถตัดคำสิ่งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาในการอ่านที่จำกัดได้ ที่สำคัญคือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านควรเน้นที่กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตอบคำถามในกระดาษโน้ตออนไลน์

5) ควรลดรายละเอียดของร่างรูปแบบเพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น และมีการระบุถึงแนวทางการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยรูปแบบควรสะท้อนให้เห็นถึงการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาที่ได้ผ่านการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ ดังแสดงในแผนภาพที่ 4.2

ตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่

1. รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์คะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
3. ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 4 ของกลุ่มตัวอย่าง
4. ผลการสำรวจความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
5. ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนด้วยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

1. รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยทุกวิชา และเกรดวิชาภาษาไทยเทอมล่าสุด

ตารางที่ 4.2 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง

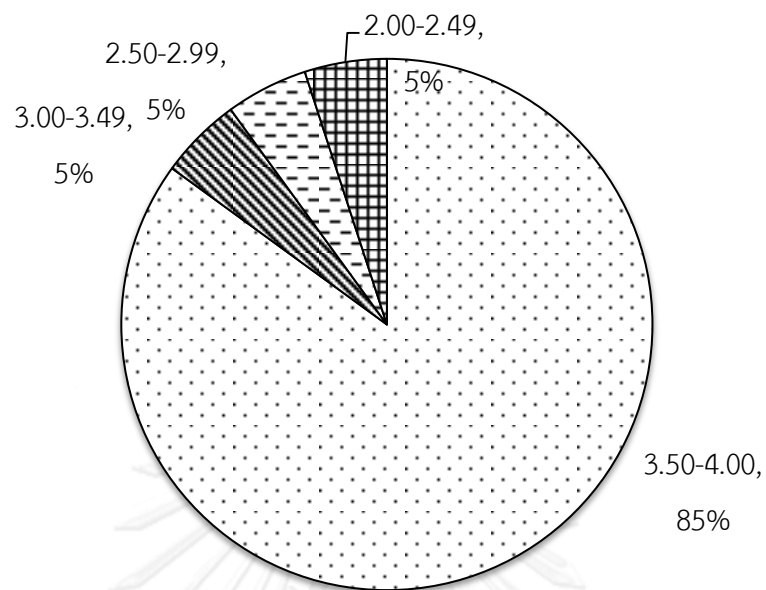
สถานภาพ	n = 20	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	8	40
2. หญิง	12	60
รวม	20	100

สถานภาพ	n = 20	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ยทุกวิชา		
1. 3.50 – 4.00	17	85
2. 3.00 – 3.49	1	5
3. 2.50 – 2.99	1	5
4. 2.00 – 2.49	1	5
รวม	20	100
เกรดเฉลี่ยวิชาภาษาไทยเทอมล่าสุด		
1. 3.50 – 4.00	16	80
2. 3.00 – 3.49	2	10
3. 2.50 – 2.99	1	5
4. 2.00 – 2.49	1	5
รวม	20	100

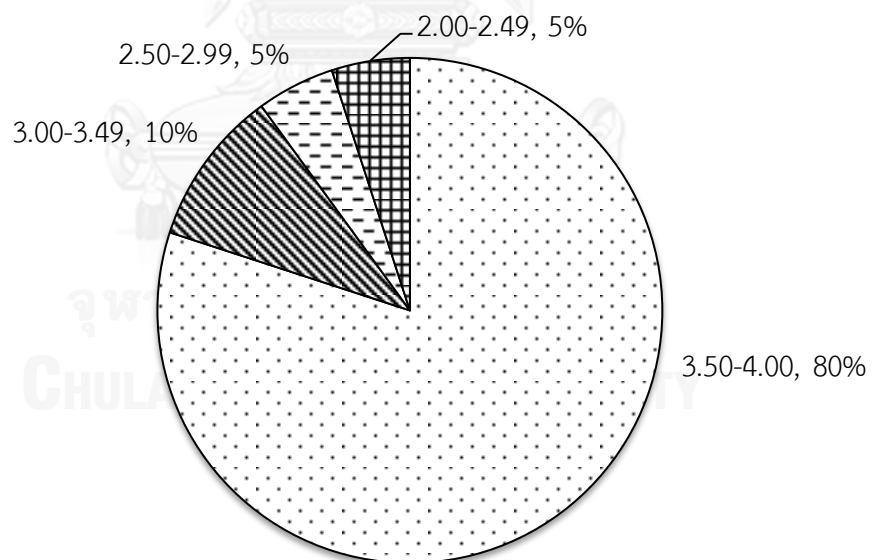
จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เพศหญิง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยทุกวิชาอยู่ในช่วง 3.50 – 4.00 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 และเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาไทยเทอมล่าสุดอยู่ในช่วงเฉลี่ย 3.50 – 4.00 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนภาพที่ 4.3 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง (สถานภาพ : เพศ)

แผนภาพที่ 4.4 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง (สถานภาพ : เกรตเฉลี่ยทุกวิชา)

แผนภาพที่ 4.5 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง (สถานภาพ : เกรตเฉลี่ยวิชาภาษาไทย)

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์คะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียน และหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

คะแนนความเข้าใจ ในการอ่าน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	20	11.25	4.44	-6.71**	.000
หลังเรียน	20	16.35	2.93		

** $p < .05$

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนของกลุ่มทดลองได้ค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 16.35$, S.D = 2.93 ส่วนคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มทดลองได้ค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 11.25$, S.D = 4.44 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนผ่านรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ โดยภาพรวมมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 6 ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 6 ของการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 1 และครั้งที่ 4 ของการทดลอง

คะแนนพฤติกรรมการอ่าน	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	t	Sig.
ครั้งที่ 1	16	11.40	1.96	-4.97**	.000
ครั้งที่ 4	16	14.10	1.334		

** $p < .05$

จากตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมพฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 1 และครั้งที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 11.40

และครั้งที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย 14.10 โดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 4 สูงกว่าครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนด้วยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ดังแสดงในตารางที่ 4.5 โดย 4.50 – 5.00 = มากที่สุด 3.50 – 4.49 = มาก 2.50 – 3.49 = ปานกลาง 1.50 – 2.49 = น้อย และ 1.00 – 1.49 = น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนด้วยรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

ความคิดเห็น	ส่วนเบี่ยงเบน		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	มาตรฐาน S.D.	แปล ความหมาย
1. ฉันคิดว่าเนื้อหาในบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสม	4.55	0.61	มากที่สุด
2. ฉันคิดว่าเนื้อหาจัดแบ่งเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.45	0.69	มาก
3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ	4.80	0.41	มากที่สุด
4. สื่อที่นำมาใช้ เช่น วิดีโอ ภาพ เสียงประกอบ มีความน่าสนใจและทำให้ฉันเกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น	4.60	0.60	มากที่สุด
5. การใช้งานผ่านปุ่มควบคุมต่าง ๆ ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ปุ่มหน้าสารบัญ ปุ่มเล่นเกม ปุ่มฟังเสียง ใช้ง่ายและสะดวก	4.20	0.77	มาก
6. การเชื่อมโยงไปยังพจนานุกรมออนไลน์ทำให้ฉันทราบความหมายของคำศัพท์ใหม่มากขึ้น	4.40	0.60	มาก
7. ฉันคิดว่าจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มมีความเหมาะสม	4.50	0.76	มากที่สุด
8. กิจกรรมหลังการอ่านทำให้ฉันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับเพื่อนอย่างอิสระ	4.40	0.60	มาก
9. ฉันพยายามตอบคำถามโดยเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม	4.35	0.67	มาก
10. ฉันนำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.30	0.73	มาก
11. การตั้งคำถามถามเพื่อนและตอบคำถามเพื่อนในกลุ่มทำให้ฉันได้คิดทบทวนและเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น	4.75	0.44	มากที่สุด

ความคิดเห็น	ส่วนเบี่ยงเบน		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	มาตรฐาน S.D.	แปล ความหมาย
12. ฉันคิดว่าการเขียนบันทึกการเรียนรู้ทำให้ฉันได้ ทบทวนและสรุปเนื้อหาตามความเข้าใจของตนเอง	4.55	0.61	มากที่สุด
13. ฉันคิดว่ากระดานโต้ตอบออนไลน์เป็นเครื่องมือที่น่าสนใจ สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือบันทึกข้อความสำคัญ	4.75	0.44	มากที่สุด
14. ฉันคิดว่าการใช้กระดานโต้ตอบออนไลน์ในกิจกรรมหลัง การอ่าน (การตอบคำถามเป็นกลุ่มและการบันทึกการ เรียนรู้) มีความเหมาะสม	4.55	0.61	มากที่สุด
15. การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้ฉันมีความ เข้าใจในการอ่านวรรณคดีไทยมากขึ้น	4.45	0.51	มากที่สุด
16. การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้ฉันรักและ สนุกกับการอ่านวรรณคดีไทยมากขึ้น	4.50	0.69	มากที่สุด
17. การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความอิสระ ไม่ เครียด สามารถเรียนได้ด้วยตนเองในทุก ๆ ที่	4.55	0.69	มากที่สุด
18. ฉันคิดว่าการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับการเรียนวรรณคดีไทย	4.55	0.61	มากที่สุด
19. ฉันต้องการให้ใช้รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบนี้ ต่อไปสำหรับการเรียนวรรณคดีไทย	4.55	0.61	มากที่สุด
20. โดยภาพรวมฉันคิดว่าการเรียนรู้ด้วยหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์เหมาะสมกับฉัน	4.55	0.61	มากที่สุด
รวม	4.74		มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ผู้เรียนมีต่อรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{x} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ยกเว้นในหัวข้อ
การจัดเนื้อหา การใช้งานปุ่มควบคุม การเชื่อมโยงไปยังพจนานุกรมออนไลน์ การแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นอย่างอิสระ การเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่เดิม และการประยุกต์วรรณคดีกับ
ชีวิตประจำวันที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างสอดคล้องเกี่ยวกับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทย
อิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ สรุปได้ว่าการ
เรียนรู้วรรณคดีไทยตามรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน และเป็นการเรียนที่น่าสนใจ เกิดความรู้สึกสนุกและกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือวรรณคดีไทย ดังข้อความสนับสนุนต่อไปนี้

“...คุณแม่ผมบอกว่าการเรียนในรูปแบบนี้ดี เพราะหากให้น้อง ป.4 และ ป.5 เป็นคนเรียน ก็จะทำให้ได้ฝึกอ่านล่วงหน้า และถ้าให้พี่ ป.6 อ่านก็จะทำให้พี่ได้ทบทวนความรู้...”

“...โดยปกติการเรียนวรรณคดีไทยอาจารย์จะให้อ่านแล้วสอนความหมายของคำศัพท์ แต่การอ่านโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้สนุก เรียนแล้วไม่เบื่อ เพราะมีเกมให้เล่น มีวิดีโอ มีเสียงอ่านร้อยกรอง และมีภาพการ์ตูน...”

“...อยากให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เยอะ ๆ จะได้อ่านที่ไหนก็ได้ ชอบที่ได้ใช้กระดานโต้ตอบออนไลน์ เพราะเวลาอ่านหนังสือที่บ้านก็ใช้กระดานโต้ตอบบนผนังหรือโต๊ะ ช่วยให้จำข้อความสำคัญได้...”

“...การทำงานกลุ่มโดยใช้กระดานโต้ตอบออนไลน์เหมือนได้คุยกับเพื่อน หลังอ่านหนังสือ ได้ช่วยกันตอบคำถาม และการได้ตอบคำถามที่เพื่อนตั้งไว้ก็ทำให้เราเข้าใจเนื้อหามากขึ้น...”

“...ชอบที่ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียน เพราะหากโรงเรียนหยุด เราก็สามารถเรียนได้ที่บ้าน ทำให้เกิดความสะดวก สามารถนัดเพื่อนในกลุ่มให้ออนไลน์พร้อมกันเพื่อทำงานกลุ่มได้...”

“...เรียนวรรณคดีในหนังสือค่อนข้างน่าเบื่อ เพราะมีแต่ตัวอักษรกับภาพนิดหน่อย แต่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีทั้งภาพ เสียง วิดีโอ และเกม เลยไม่รู้สึغب่อย...”

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการศึกษาผลของการใช้รูปแบบฯ มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินรับรองรูปแบบฯ ซึ่งผลการประเมินรับรองรูปแบบแสดงในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมของรูปแบบฯ

รูปแบบการเรียนรู้ฯ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	แปลผล
บทนำ			
1. หลักการและเหตุผล	4.80	.45	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.40	.89	มาก
รูปแบบและคำอธิบาย			
3. แผนภาพแสดงรูปแบบ	4.60	.55	มากที่สุด
4.องค์ประกอบของรูปแบบฯ			
4.1 องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ	4.80	.45	มากที่สุด
4.2 องค์ประกอบด้านโซเซียลมีเดีย	5.00	.00	มากที่สุด
4.3 องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสือ	5.00	.00	มากที่สุด
อิเล็กทรอนิกส์			
4.4 องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย	5.00	.00	มากที่สุด
4.5 องค์ประกอบด้านเนื้อหา	4.8	.45	มากที่สุด
4.6 องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน	4.8	.45	มากที่สุด
5. ขั้นตอนของรูปแบบฯ			
5.1 ขั้นตอนก่อนการอ่าน	4.8	.45	มากที่สุด
5.2 ขั้นระหว่างการอ่าน	4.8	.45	มากที่สุด
5.3 ขั้นหลังการอ่าน	4.6	.55	มากที่สุด
6. รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน	4.8	.45	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมของรูปแบบฯ (ต่อ)

รูปแบบการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	แปลผล
7. โดยภาพรวมของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้	4.4	.55	มาก
รวม	4.76	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในภาพรวมของการประเมินรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบฯ มีความเหมาะสมมาก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 แสดงว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาารูปแบบฯ และการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยสรุปได้ดังนี้

1. ในการประเมินความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนซึ่งประเมินจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน อาจใช้การประเมินหลังการเรียนจบในแต่ละเล่มแล้วนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้เห็นพัฒนาการความเข้าใจในการอ่านที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

2. ขนาดหนังสือแต่ละเล่มในภาพรูปแบบที่มีขนาดแตกต่างกัน อาจเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญมากหรือน้อยขององค์ประกอบที่บรรจุอยู่ ควรปรับขนาดหนังสือให้เหมือนกันเพื่อแสดงว่าองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญเท่ากัน

3. ควรคำนึงถึงความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน เพราะผู้เรียนที่แตกต่างกันแต่ละโรงเรียนอาจมีทักษะการอ่านออกเขียนได้ต่างกัน จึงต้องมีการฝึกทักษะเพื่อเพิ่มพูนทักษะหรือทดสอบทักษะด้านการอ่านออกเขียนได้ก่อนอ่านจริง เพราะหากผู้เรียนมีทักษะการอ่านออกเขียนได้เป็นพื้นฐาน จะนำไปสู่การอ่านเพื่อความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

4. เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์และน่าจะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การทดลองสมบูรณ์มากขึ้นสามารถวัดเจตคติของผู้เรียนด้วย เช่นนิสัยรักการอ่าน นอกเหนือจากความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

5. ควรแสดงรายละเอียดรูปแบบของหนังสือแต่ละหน้าว่ามีรายละเอียดอย่างไร เช่น หน้าปกต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง หรือในเนื้อหาต้องมีตัวอักษร มีภาพ มีวิดีโอซึ่งต้องจัดวางอย่างไร และควรเพิ่มชื่อผู้แต่งรวมทั้งรายการอ้างอิงเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนในการนำไปใช้ออกแบบหนังสือวรรณคดีไทยได้ต่อไป

6. ปรับหัวข้อจากชั้นก่อนการอ่าน ชั้นระหว่างการอ่าน และชั้นหลังการอ่าน เป็นส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5 ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยขอแนะนำรายละเอียดของรูปแบบ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผลของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

ตอนที่ 2 รูปแบบ

1. องค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
  2. ขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

ตอนที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

1. วิธีการนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯไปใช้
2. เงื่อนไขของการนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯไปใช้

ตอนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการสอนวรรณคดีประกอบอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในสาระด้านวรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เนื่องจากวรรณคดีเป็นมรดกที่มีความสำคัญในการสะท้อนชีวิต สังคม ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในอดีต แต่คนส่วนใหญ่ไม่นิยมอ่านวรรณคดีไทยและเห็นว่าวรรณคดีไทยเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ เพราะเป็นผลงานของอดีต เป็นสิ่งที่มีความหมายค่อนข้างยาก เป็นเรื่องที่ไกลตัว อีกทั้งวิธีการสอนในอดีตที่เน้นการท่องจำคำศัพท์ ท่องจำเนื้อเรื่องหรือคำประพันธ์เพื่อการสอบ จึงควรสอนวรรณคดีให้เกิดความสนุกสนานจากเนื้อเรื่อง มีการสร้างสื่อที่น่าสนใจ ส่งเสริมให้หาสิ่งที่ได้อ่านไปใช้ประโยชน์ และการใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2551; ดวงมน จิตรจันทน์ 2536; บรรเทา กิตติศักดิ์ และ กรรณิการ์ กิตติศักดิ์, 2535; บันลือ พุกกะวัน, 2543; พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547; อรศรี งามวิทยาพงศ์ และคณะ, 2554; อัจฉิมา เกิดผล, 2537; Beach, 1993)

ธรรมชาติของวิชาวรรณคดีจะต้องเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ชีวิต Louis Rosenblatt จึงได้พัฒนาทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน(Reader Response Theory) ในปี ค.ศ. 1938 ซึ่งในการสอนการอ่านโดยทฤษฎีนี้ ผู้สอนต้องให้ผู้อ่านเชื่อมโยงประสบการณ์โดยการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่อ่าน การตั้งคำถามที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิด การแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างผู้อ่านด้วยกัน ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในชั้น มีโอกาสรับรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น นำไปสู่การพัฒนาการคิดไตร่ตรอง และการคิดวิเคราะห์ และให้ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้จากการอ่านวรรณคดี เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความคิดของตน เน้นการอ่านและตีความวรรณคดีตามประสบการณ์เดิมของตนเพื่อขยายความรู้และความเข้าใจในการอ่าน ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน (พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2547; Beach, 1993)

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นการอ่านที่มีความสำคัญในทุกระดับชั้น และเป็นเป้าหมายขั้นต้นของการอ่าน เพราะหากผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ การอ่านนั้นจะถือว่าไม่ประสบความสำเร็จ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านในวิชาภาษาไทยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับต่ำ ขาดความสนใจในการอ่าน ไม่ชอบอ่านข้อความที่มีความยาวหรือเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามมาก เพราะเห็นว่ายากและน่าเบื่อ นอกจากนี้ยังไม่มีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างแท้จริง และยังไม่มีเครื่องมือหรือตำราที่ใช้เป็นแบบแผนในการฝึกฝนอีกด้วย การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจจึงแทบจะไม่มีแบบแผนในโรงเรียนเลย นอกจากสอนให้เด็กอ่านหนังสือออกแล้วก็ให้เด็กอ่านเพื่อความเข้าใจกันเองตามความสามารถของเด็กแต่ละคน ครูมิได้มีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้แก่เด็กเลย เมื่อนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน จะส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านที่ลดน้อยลง (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2551; ถาวร บุปผาวงศ์, 2546; บันลือ พุกกะวัน, 2533; ประเทิน มหาจันทร์, 2530; วิชราภรณ์ สอนองคุณ, 2533)

ปัจจุบันการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์หรือการเรียนออนไลน์ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เทคโนโลยีของบทเรียนออนไลน์จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยสนับสนุนการส่งสารและรับสารจนนำไปสู่การสร้างโซเชียลมีเดีย (Social Media) หรือสังคมออนไลน์ ที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสารในรูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ ช่วยสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน เกิดการพัฒนาความคิดของตน ลดอุปสรรคด้านเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ และทำให้เกิดการสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ จึงเหมาะสมกับการนำมาใช้ประกอบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ที่เน้นให้ผู้อ่านนอกจากจะเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับวรรณคดีแล้ว ยังให้ผู้อ่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ เนื่องจากแต่ละบุคคลย่อมมีประสบการณ์พื้นฐานที่แตกต่างกันไป อันจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านมากขึ้น (ณัฐกร สงคราม, 2553; เมธาวิ พิเศษพัฒน์, 2553; สรญา สาระสุภาพ, 2553; Bosman and Zagenczyk, 2011; Poore, 2013)

จากการศึกษาข้อมูลด้านการอ่านพบว่า หนึ่งในวิธีการเพื่อให้คนอ่านหนังสือที่ประชาชนเสนอแนะคือหนังสือควรมีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และรูปเล่มกะทัดรัด ปกสวยงามน่าอ่าน และมีรูปประกอบ นอกจากนี้ควรที่จะต้องมีความก้าวหน้าในการคิดค้นนวัตกรรมการอ่านที่แตกต่างจากรูปแบบทางการทั่วไป มีการนำสื่อการเรียนและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้น รวมทั้งยังต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทยอย่างแท้จริง และการใช้เครื่องมือด้านไอทีที่สนับสนุน ก็จึงแสดงได้ว่าหากมีสื่อการอ่านที่น่าสนใจจะช่วยสร้างความสนใจและนำไปสู่การอ่านหนังสือ ด้วยความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาต่อเนื่องอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มีการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีคุณสมบัติสามารถเชื่อมโยงไปยังส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียน สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ อีกทั้งสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา อันจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2555; พนิดา โพละภา, 2547; ไพฑูรย์ ศรีฟ้า, 2551; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555; สำนักงานสตีแห่งชาติ, 2555; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2537; อรศรี งามวิทยาพงศ์, 2554) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อเป็นนวัตกรรมและทางเลือกใหม่สำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่าน

วัตถุประสงค์ของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

1. เพื่อพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

3. เพื่อนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 2

รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

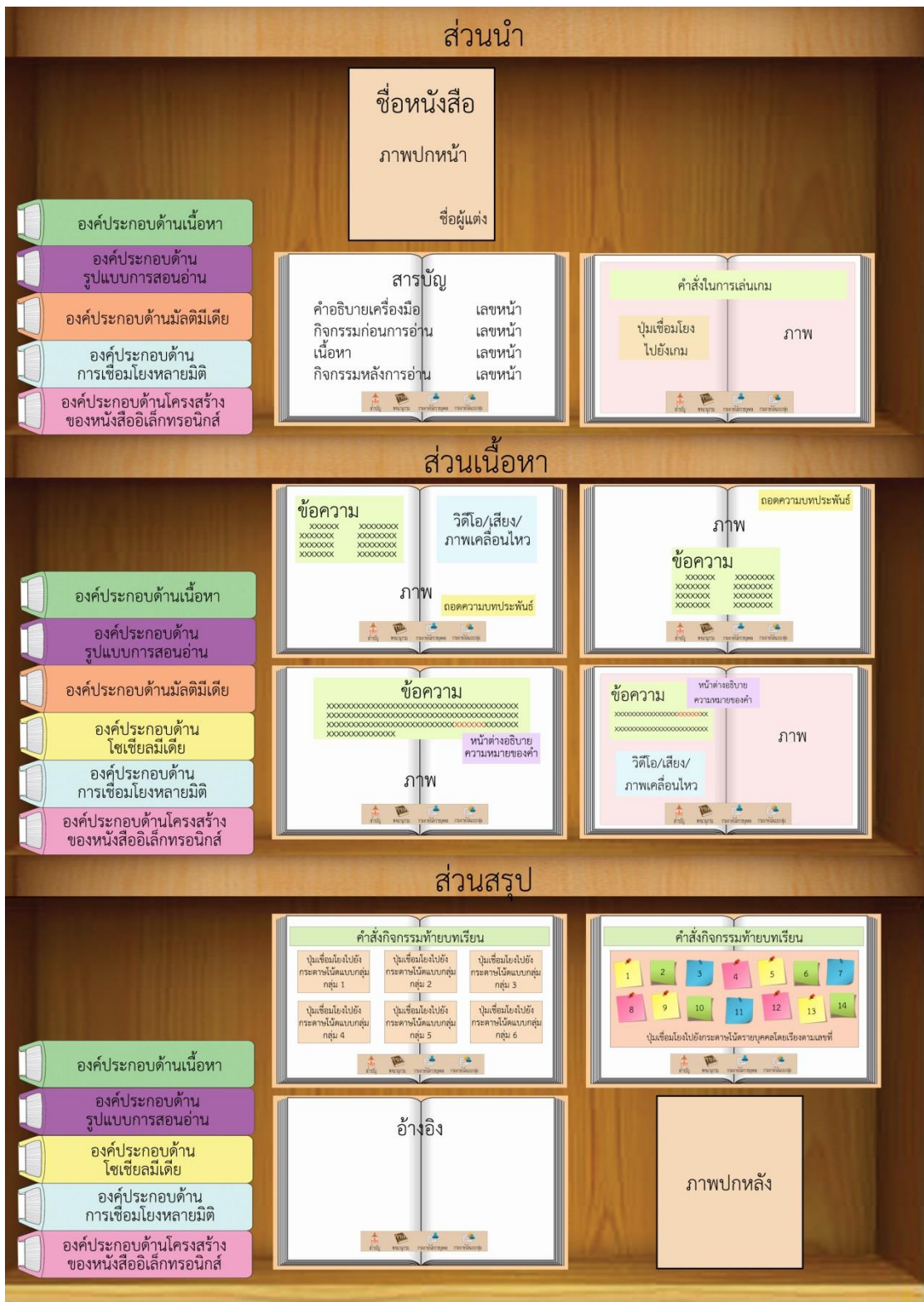
รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การเชื่อมโยงหลายมิติ (Hypermedia)
2. โซเชียลมีเดีย (Social Media)
3. โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book Structure)
4. มัลติมีเดีย (Multimedia)
5. เนื้อหา (Content)
6. รูปแบบการสอนอ่าน (Reading Strategy)

แผนภาพที่ 5.1 รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ที่ได้ผ่านการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

รายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การเชื่อมโยงหลายมิติ (Hypermedia)

คือการเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระที่ออกแบบเชื่อมโยงกันภายในเล่ม เช่น หน้าสารบัญ และภายนอกเล่มผ่านระบบเครือข่าย เช่น การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ผ่านปุ่มเครื่องมือ ตัวอักษร หรือภาพ โดยปุ่มเครื่องมือสำคัญที่ปรากฏอยู่ในทุกหน้าของหนังสือคือ ปุ่มสารบัญ ปุ่มพจนานุกรม ปุ่มกระดาศโน้ตรายบุคคล และปุ่มกระดาศโน้ตแบบกลุ่ม ซึ่งภาพของปุ่มสอดคล้องกับการใช้งาน มีการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน

องค์ประกอบที่ 2 โซเซียลมีเดีย (Social Media)

คือการสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่หลากหลาย ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลา บนพื้นฐานของแนวคิดเว็บ 2.0 เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ และให้ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้รับ

องค์ประกอบที่ 3 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book Structure)

เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ออกแบบให้ความรู้สึกเสมือนกับการอ่านหนังสือที่เป็นรูปเล่ม โดยโครงสร้างของหนังสือพื้นฐานประกอบด้วย หน้าปก สารบัญ ข้อความ ภาพประกอบ ชื่อผู้แต่ง การอ้างอิง และการใช้คุณสมบัติของอิเล็กทรอนิกส์คือ เสียง ภาพเคลื่อนไหว จุดเชื่อมโยง แถบเมนู การเปิดหน้าต่างไปหรือย้อนกลับ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 มัลติมีเดีย (Multimedia)

คือองค์ประกอบในการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะสื่อประสม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาผสมผสานระหว่างเนื้อหาสาระที่เป็นตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง เกมและสื่อประสมอื่น ๆ โดยคำนึงถึงหลักการออกแบบหน้าจอ และความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในการเลือกใช้มัลติมีเดียสำหรับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ เล่มนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้หลักการใช้มัลติมีเดียดังนี้

1) ภาพ เลือกใช้ภาพที่มีสีสันสดใส รายละเอียดไม่มาก สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละหน้า สามารถเลือกวางภาพแบบกลางหน้า หรือด้านซ้าย และขวาของหน้าหนังสือได้ ขนาดของภาพเหมาะสมกับขนาดของรูปเล่ม

2) ตัวอักษร ใช้ตัวอักษรขนาด 18 – 20 พอยท์ ลักษณะฟอนต์เหมือนลายมือ หรือฟอนต์ที่ให้ความรู้สึกโค้งมน อ่านแล้วสบายตา สีตัวอักษรขึ้นอยู่กับพื้นหลังของข้อความ หากพื้นหลังสีเข้มให้ใช้ตัวอักษรสีอ่อน และหากพื้นหลังสีอ่อนให้ใช้ตัวอักษรสีเข้ม โดยคำศัพท์ใหม่ที่ผู้เรียนควรรู้ให้

ใช้ตัวอักษรสีแดง หากข้อความยาวเกินไปให้เลือกนำเสนอที่ละชั้น และมีโดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกควบคุมการเสนอโดยใช้ปุ่มแสดงข้อความเพิ่มเติม ปริมาณข้อความไม่ควรเกินร้อยละ 50 ของพื้นที่หน้าจอ เลือกจัดวางข้อความโดยให้มีความสมดุลกับภาพ

3) เกม สามารถเลือกใช้เกมที่มีอยู่แล้วหรือสร้างขึ้นใหม่ โดยใช้เกมที่สอดคล้องกับเนื้อหาของหนังสือเล่มนั้น ๆ และเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นเกมที่เล่นคนเดียว มีคำสั่งอธิบายวิธีการเล่น และให้ผลป้อนกลับ ความยาวของเกมไม่ควรเกิน 2 นาที มีการจับเวลาในเกม เพื่อให้สามารถควบคุมเวลาในการอ่านได้

4) เสียงและวิดีโอ เสียงและภาพมีความชัดเจน มีปุ่มควบคุมการเล่น ขนาดของภาพวิดีโอเหมาะสมกับขนาดหน้าจอ ภาพและเสียงมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาในหน้าหนังสือเล่มนั้น ๆ และสอดคล้องกับตัวผู้เรียน โดยเลือกวิดีโอประกอบที่เป็นเรื่องใกล้ตัวหรือตามประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น วิดีโอหรือเสียงจากละคร ภาพยนตร์ ข่าว โฆษณา เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 5 เนื้อหา (Content)

คือเนื้อหารรรณคดีไทยประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระยะเวลาในการใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 6 รูปแบบการสอนอ่าน (Reading Strategy)

คือการใช้เทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

6.1) ขั้นก่อนการอ่าน (The pre - reading phase) สร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านวรรณคดีโดยใช้ เกม สถานการณ์ ในขั้นนำเข้าสู่การอ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของผู้เรียนและเนื้อหารรรณคดีไทย

6.2) ขั้นระหว่างการอ่าน (The during reading phase) ผู้เรียนอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีตัวอักษรภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ เว็บไซต์ และการใช้เครื่องมือของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือกระดาษโน้ต การเชื่อมโยงไปยังข้อมูลภายในและภายนอกเล่ม และการสืบค้นข้อมูล ผู้เรียนจดข้อความที่ประทับใจ สิ่งที่ไม่เข้าใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้จากการอ่านลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล)

6.3) ขั้นหลังการอ่าน (The post - reading phase) ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) ภายในกลุ่มซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มละ 5-6 คน โดยผู้สอนกำหนดประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นจำนวน 2 ข้อ จากนั้นให้ผู้อ่านตั้งคำถามเพื่อนในกลุ่มคนละ 1 ข้อ เพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนพิจารณา ทบทวนความรู้ที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) พิมพ์บันทึกการเรียนรู้โดยการสรุปเนื้อหาที่อ่าน ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่ได้รับลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล) เพื่อให้ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจของตนเอง

ตอนที่ 3

การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง ร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปใช้ปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) วิธีการนำรูปแบบฯ ไปใช้ และ 2) เงื่อนไขของการนำรูปแบบฯ ไปใช้

1. วิธีการนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปใช้

1.1 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้สอนในขั้นก่อนการทดลองใช้ ทั้งในด้านเครื่องมือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน และทักษะการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน

1.2 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ควรมีการปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงวิธีการเรียน ขั้นตอนต่าง ๆ กิจกรรม และการใช้เครื่องมือโซเซียลมีเดีย เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจวิธีการใช้งานและกระบวนการเรียนการสอน

1.3 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ควรเก็บข้อมูลการทำงานและตรวจสอบการมีส่วนร่วมของนักเรียนในแต่ละกิจกรรมเป็นระยะ ๆ ตลอดเวลาของการใช้รูปแบบฯ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริง และหากเกิดปัญหาระหว่างการเรียน ผู้สอนจะสามารถแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันที

2. เงื่อนไขของการนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาไปใช้

2.1 รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ 2) องค์ประกอบด้านโซเซียลมีเดีย 3) องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 4) องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย 5) องค์ประกอบด้านเนื้อหา 6) องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน ดังนั้น หากนำรูปแบบฯ ไปใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิผลสูงสุด จึงควรออกแบบหนังสือให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ

2.2 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตาม ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ควรมีความพร้อมในด้านเครื่องมือที่จำเป็น คือ คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การรองรับการใช้งานของอุปกรณ์ ชนิดของอุปกรณ์ และทักษะการใช้ เทคโนโลยี

2.3 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตาม ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ผู้สอนควรสังเกตการณ์ ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเรียนแก่นักเรียน โดยในระยะเริ่มต้นอาจต้องให้คำชี้แนะอย่างใกล้ชิด เมื่อนักเรียน คุ่นเคยกับการเรียนรู้ตามรูปแบบฯแล้ว ผู้สอนอาจเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ และให้นักเรียนได้ดำเนิน กิจกรรมด้วยตนเองต่อไป

2.4 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตาม ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ผู้เรียนควรต้องมีทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตพื้นฐาน

2.5 การนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตาม ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้ ควรต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและบริบทที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนการสอน

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

2. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยเรียงเรียงเป็นข้อคำถามในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คนพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการสื่อความหมาย ด้านความครอบคลุมเนื้อหา ด้านความเหมาะสมในการนำไปใช้ รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. แบบประเมิน (ร่าง) รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 3 คน ประเมินรับรองความตรงตามเนื้อหา ในด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบของหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) 7 ด้านคือ 1) ภาพรวม 2) องค์ประกอบของรูปแบบฯ 3) กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ 4) ปัจจัยที่

ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบฯ 5) เครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบฯ 6) การประเมินผลการเรียนตามรูปแบบฯ และ 7) การใช้งานรูปแบบฯ

การดำเนินการวิจัยและผลการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วรรณคดีไทย โขชัยลมีเดีย ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน และความเข้าใจในการอ่าน เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

2. นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษา การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งด้านทฤษฎีและแนวคิดมาพิจารณา และจัดทำร่างรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมแล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์

3. นำร่างรูปแบบที่ได้ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คน โดยเรียงเรียงเป็นข้อคำถามในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำร่างรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 3 คน ประเมินรับรองความตรงตามเนื้อหา ผลการประเมินพบว่า โดยรวมต้นแบบรูปแบบมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.3) และเมื่อพิจารณารายการการประเมินทุกหัวข้อพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4 – 4.6 แสดงว่า (ร่าง) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปทดลองใช้ได้

5. ปรับแก้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเมื่อผ่านการปรับปรุงต้นแบบแล้ว จึงได้ต้นแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ 1) องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ 2) องค์ประกอบด้านโขชัยลมีเดีย 3) องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 4) องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย 5) องค์ประกอบด้านเนื้อหา 6) องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน และขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นก่อนการอ่าน 2) ขั้นระหว่างการอ่าน และ 3) ขั้นหลังการอ่าน

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ จำนวน 6 เล่ม ซึ่งได้รับการพัฒนาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบและประเมินคุณภาพ
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 2 ฉบับ คือแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกันซึ่งเป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ สำหรับวัดความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาวรรณคดี
3. แบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการทำงานของผู้เรียนขณะอ่านและทำกิจกรรมในกระดานโต้ตอบบุคคลและกระดานโต้ตอบกลุ่มผ่านโซเชียลมีเดีย แบ่งเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านแบ่งระดับพฤติกรรมเป็น 4 ระดับ รวม 16 คะแนน
4. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ โดยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) และแบบปลายเปิด สร้างข้อความเพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อรูปแบบฯ

การดำเนินการวิจัยและผลการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 การสร้างเครื่องมือวิจัยในการทดลองใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

ส่วนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

ในแต่ละส่วน มีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างเครื่องมือวิจัยในการทดลองใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

1. สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบฯ และการวิเคราะห์กลุ่มนักเรียน หลักสูตร เนื้อหา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบสร้างผังงาน และโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ศึกษาทฤษฎี และหลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 5 คน ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.58) จากนั้นทดสอบประสิทธิภาพโดยทำการทดสอบกลุ่มเล็ก 3 คน และกลุ่มเล็ก 9 คน และแก้ไขปรับปรุง

2. สร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 2 ฉบับ คือแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกัน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ฉบับละ 30 ข้อ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน ประเมินความสอดคล้อง (IOC) และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 20 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ความยากง่ายของแบบวัดแต่ละข้อ และค่าความเที่ยงของแบบวัด คัดเลือกข้อสอบจำนวน 20 ข้อเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง โดยมีเกณฑ์ในการเลือกข้อสอบที่มีระดับความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป เมื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน พบว่า แบบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.690 และหลังเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.665

3. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเข้าใจซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านแบ่งพฤติกรรมเป็น 4 ระดับ รวม 16 คะแนน นำเสนอแบบสังเกตต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ โดยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) และแบบปลายเปิด จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตลอดจนความครบถ้วนและความครอบคลุมของคำถาม

ส่วนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

1. ก่อนทดลอง เตรียมความพร้อมของสถานที่และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทดลอง
2. ในสัปดาห์ที่ 1 ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนโดยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียน ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที
3. ในสัปดาห์ที่ 2-5 ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา รวมระยะเวลา 6 สัปดาห์
4. ในสัปดาห์ที่ 6 กลุ่มทดลองทำการทดสอบหลังเรียน โดยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านหลังเรียน ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที และแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบฯ
5. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ทั้งก่อนเรียน และหลังเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่าน และแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบ

ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนของกลุ่มทดลองได้ค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 16.35$, S.D = 2.93 ส่วนคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มทดลองได้ค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 11.25$, S.D = 4.44 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนผ่านรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ โดยภาพรวมมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมพฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 1 และครั้งที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 11.40 และครั้งที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย 14.10 โดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมการอ่านครั้งที่ 4 สูงกว่าครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ผู้เรียนมีต่อรูปหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ยกเว้นในหัวข้อการจัดเนื้อหา การใช้งานปุ่มควบคุม การเชื่อมโยงไปยังพจนานุกรมออนไลน์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ การเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่เดิม และการประยุกต์วรรณคดีกับชีวิตประจำวันที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระยะที่ 3 การนำเสนอรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ โดยเป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า 5 ระดับ (Likert Scale)

การดำเนินการวิจัยและผลการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดประเด็นคำถามโดยแบบประเมินเป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า 5 ระดับ (Likert Scale) และคำถามปลายเปิด แล้วนำให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน จำนวน 5 คน แสดงความคิดเห็นและประเมินรับรองรูปแบบ ผลการรับรองรูปแบบฯ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.76$) โดยองค์ประกอบของหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การเชื่อมโยงหลายมิติ (Hypermedia)

คือการเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระที่ออกแบบเชื่อมโยงกันภายในเล่ม เช่น หน้าสารบัญ และภายนอกเล่มผ่านระบบเครือข่าย เช่น การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ผ่านปุ่มเครื่องมือ ตัวอักษร หรือ

ภาพ โดยปุ่มเครื่องมือสำคัญที่ปรากฏอยู่ในทุกหน้าของหนังสือคือ ปุ่มสารบัญ ปุ่มพจนานุกรม ปุ่มกระดาศโน้ตรายบุคคล และปุ่มกระดาศโน้ตแบบกลุ่ม ซึ่งภาพของปุ่มสอดคล้องกับการใช้งาน มีการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน

องค์ประกอบที่ 2 โซเชียลมีเดีย (Social Media)

คือการสื่อสารแบบสองทางด้วยสื่อผสมที่หลากหลาย ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในทุกที่ทุกเวลา บนพื้นฐานของแนวคิดเว็บ 2.0 เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อ่านคนอื่น ๆ และให้ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้รับ

องค์ประกอบที่ 3 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book Structure)

เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ออกแบบให้ความรู้สึกเหมือนกับการอ่านหนังสือที่เป็นรูปเล่ม โดยโครงสร้างของหนังสือพื้นฐานประกอบด้วย หน้าปก สารบัญ ข้อความ ภาพประกอบ ชื่อผู้แต่ง การอ้างอิง และการใช้คุณสมบัติของอิเล็กทรอนิกส์คือ เสียง ภาพเคลื่อนไหว จุดเชื่อมโยง แถบเมนู การเปิดหน้าต่างไปหรือย้อนกลับ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 มัลติมีเดีย (Multimedia)

คือองค์ประกอบในการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะสื่อประสม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาผสมผสานระหว่างเนื้อหาสาระที่เป็นตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง เกมและสื่อประสมอื่น ๆ โดยคำนึงถึงหลักการออกแบบหน้าจอ และความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในการเลือกใช้มัลติมีเดียสำหรับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ เล่มนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้หลักการใช้มัลติมีเดียดังนี้

1) ภาพ เลือกใช้ภาพที่มีสีสันสดใส รายละเอียดไม่มาก สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละหน้า สามารถเลือกวางภาพแบบกลางหน้า หรือด้านซ้าย และขวาของหน้าหนังสือได้ ขนาดของภาพเหมาะสมกับขนาดของรูปเล่ม

2) ตัวอักษร ใช้ตัวอักษรขนาด 18 – 20 พอยท์ ลักษณะฟอนต์เหมือนลายมือ หรือฟอนต์ที่ให้ความรู้สึกโค้งมน อ่านแล้วสบายตา สีตัวอักษรขึ้นอยู่กับพื้นหลังของข้อความ หากพื้นหลังสีเข้มให้ใช้ตัวอักษรสีอ่อน และหากพื้นหลังสีอ่อนให้ใช้ตัวอักษรสีเข้ม โดยคำศัพท์ใหม่ให้ผู้เรียนควรรู้ให้ใช้ตัวอักษรสีแดง หากข้อความยาวเกินไปให้เลือกนำเสนอที่ละชั้น และมีโดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกควบคุมการเสนอโดยใช้ปุ่มแสดงข้อความเพิ่มเติม ปริมาณข้อความไม่ควรเกินร้อยละ 50 ของพื้นที่หน้าจอ เลือกจัดวางข้อความโดยให้มีความสมดุลกับภาพ

3) เกม สามารถเลือกใช้เกมที่มีอยู่แล้วหรือสร้างขึ้นใหม่ โดยใช้เกมที่สอดคล้องกับเนื้อหาของหนังสือเล่มนั้น ๆ และเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นเกมที่เล่นคนเดียว มีคำสั่งอธิบายวิธีการเล่น และให้ผลป้อนกลับ ความยาวของเกมไม่ควรเกิน 2 นาที มีการจับเวลาในเกมเพื่อให้สามารถควบคุมเวลาในการอ่านได้

4) เสียงและวิดีโอ เสียงและภาพมีความชัดเจน มีปุ่มควบคุมการเล่น ขนาดของภาพวิดีโอเหมาะสมกับขนาดหน้าจอ ภาพและเสียงมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาในหนังสือเล่มนั้น ๆ และ

สอดคล้องกับตัวผู้เรียน โดยเลือกวิดีโอประกอบที่เป็นเรื่องใกล้ตัวหรือตามประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น วิดีโอหรือเสียงจากละคร ภาพยนตร์ ข่าว โฆษณา เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 5 เนื้อหา (Content)

คือเนื้อหาวรรณคดีไทยประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระยะเวลาในการใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 6 รูปแบบการสอนอ่าน (Reading Strategy)

คือการใช้เทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

6.1) ขั้นก่อนการอ่าน (The pre - reading phase) สร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านวรรณคดีโดยใช้ เกม สถานการณ์ ในขั้นนำเข้าสู่การอ่านซึ่งเกี่ยวข้องประสบการณ์ของผู้เรียนและเนื้อหาวรรณคดีไทย

6.2) ขั้นระหว่างการอ่าน (The during reading phase) ผู้เรียนอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีตัวอักษรภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ เว็บไซต์ และการใช้เครื่องมือของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือกระดาษโน้ต การเชื่อมโยงไปยังข้อมูลภายในและภายนอกเล่ม และการสืบค้นข้อมูล ผู้เรียนจดข้อความที่ประทับใจ สิ่งที่ไม่เข้าใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้จากการอ่านลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล)

6.3) ขั้นหลังการอ่าน (The post - reading phase) ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) ภายในกลุ่มซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มละ 5-6 คน โดยผู้สอนกำหนดประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นจำนวน 2 ข้อ จากนั้นให้ผู้อ่านตั้งคำถามเพื่อนในกลุ่มคนละ 1 ข้อ เพื่อให้เกิดการสร้างความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนพิจารณาทบทวนความรู้ที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) พิมพ์บันทึกการเรียนรู้โดยการสรุปเนื้อหาที่อ่าน ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่ได้รับลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล) เพื่อให้ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจของตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การศึกษาผลของการใช้รูปแบบ และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยในการพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ดังนี้

จากการศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับคะแนนพฤติกรรมการอ่านจากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านของกลุ่มตัวอย่างในครั้งที่ 1 และ 4 ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตาม

ทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อรูปแบบฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรกคือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.80) การตั้งคำถามถามเพื่อนและตอบคำถามเพื่อนในกลุ่มทำให้ได้คิดทบทวนและเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.75) และผู้เรียนคิดว่ากระดาษโน้ตออนไลน์เป็นเครื่องมือที่น่าสนใจสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือบันทึกข้อความสำคัญ (ค่าเฉลี่ย = 4.75)

จากผลการศึกษารายงานเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามการออกแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ ได้ดังต่อไปนี้

1) ส่วนนำ ให้นักเรียนเรียนได้เล่นเกมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทยที่อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่าน โดยกิจกรรมในขั้นตอนนี้เชื่อมโยงถึงองค์ประกอบของรูปแบบฯ ในด้านองค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน และองค์ประกอบด้านเนื้อหา

จากการสอบถามนักเรียนด้วยการสัมภาษณ์ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในขั้นตอนนี้ ดังนี้

“...การเล่นเกมนำให้เกิดความสนุก ไม่น่าเบื่อกับการเรียน...”

“...ชอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเกมให้เล่น ถ้าเป็นหนังสือเรียนเป็นเล่มจะไม่มีแบบนี้...”

“...หน้าตาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เหมือนกับหนังสือเป็นเล่ม เวลาเปิดหน้ากระดาษใหม่มีเสียงเหมือนกับการพลิกหน้าหนังสือจริง แต่มีปุ่มบางอย่างเพิ่มขึ้นที่ต่าง เช่นปุ่มขยายหน้าจอให้ใหญ่ขึ้น...”

“...เวลาคลิกไปแต่ละส่วนของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ก็ง่ายดี อย่างหน้าสารบัญก็คลิกตามหัวข้อได้เลย ถ้าเป็นหนังสือจริง ๆ จะต้องดูเลขหน้าแล้วเปิดหาเอง...”

ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมในส่วนนำ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุข มีส่วนร่วมในการเรียน และเป็นการสร้างความสนใจในการอ่าน สอดคล้องกับแม้นมาส ซวลิต (2544) และทักษพร คงคาลัย (2548) กล่าวว่า วิธีการสร้างเสริมการอ่านสามารถเกิดขึ้นได้ด้วยกิจกรรม โดยมีลักษณะ เร้าใจ จูงใจ กระตุ้น และสร้างบรรยากาศการอ่าน ขั้นตอนของการส่งเสริมการอ่านขั้นแรกคือ ต้องเร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้เรื่องราวในหนังสือ ควรจัดกิจกรรมสอนวรรณคดีไทยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขเพลิดเพลิน และสนุกสนาน การสอนโดยใช้เกม เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน

และทำท่ายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสูง หากใช้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน จะเป็นการสร้างความสนใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนและมีความพร้อมในการเรียน สำหรับเด็กวัยประถมศึกษาจะพบว่า เกมเป็นรูปแบบการเล่นซึ่งมีคุณสมบัติที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แรงจูงใจคือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล กล่าวคือ เมื่อบุคคลตกอยู่ในสภาวะที่ได้รับการจูงใจ ก็จะมีความกระตือรือร้นและขวนขวายในการทำกิจกรรม หรือแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เกิดความสำเร็จ (ทิตนา แคมมณี, 2543; นิรามิส อรุโณทอง, 2539; ปรีชา สังข์ทอง, 2546; อรทัย วิมลโนธ และอัจฉริมา เกิดผล, 2537)

สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพร กอบโกย (2552) ซึ่งได้พัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเกมวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเกมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.16) ในองค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีรา ยูชูพี (2548) ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง “รามเกียรติ์” ตอนศึกกุมภกรรณ” สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยตนเอง เนื่องจากในบทเรียนมีสื่อประสม ผู้เรียนสามารถควบคุมความเร็วของการเรียนด้วยตนเอง ดังนั้นผู้เรียนจึงมีความสนใจและตั้งใจศึกษา นอกจากนี้ยังสามารถฝึกทบทวนได้ตลอดเวลาจนกว่าจะเข้าใจ และในองค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์ศรี เทพดลไชย (2541) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียวิชาสังคมศึกษาเรื่องประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการเชื่อมโยงหลายมิติ (hypermedia) ทำให้ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านเนื้อหาเรียงกันในแต่ละบทแต่ละตอนตลอดทั้งเล่ม แต่สามารถข้ามไปอ่านตอนที่ตนสนใจก่อนได้ ดังนั้นผู้อ่านสามารถเชื่อมต่อกับความคิดของตน โดยการข้ามหรือผ่านเนื้อหาและเชื่อมโยงเนื้อหาเองตามที่ตนต้องการได้เช่นกัน ซึ่งในขณะที่อ่านนั้นอาจมีความคิดเกี่ยวกับเนื้อหาแทรกเข้ามา หรืออยากจะค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่สามารถกระทำได้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2536)

2) ส่วนเนื้อหา เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีตัวอักษรภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ เว็บไซต์ และการใช้เครื่องมือของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือการพลิกหน้ากระดาษ การเชื่อมโยงไปยังข้อมูลภายในและภายนอกเล่ม และการสืบค้นข้อมูล ผู้เรียนจดข้อความที่ประทับใจ สิ่งที่ไม่เข้าใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้จากการอ่านลงในซีซีแอลมีเดีย โดยกิจกรรมในส่วนนี้เชื่อมโยงกับทุกองค์ประกอบของรูปแบบฯ ดังนี้

องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ เป็นการเชื่อมโยงกันภายในเล่ม คือปุ่มคำสั่งสารบัญ และเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น คือพจนานุกรมออนไลน์

องค์ประกอบด้านซีซีแอลมีเดีย เป็นการเชื่อมโยงไปยังกระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้บันทึกข้อความที่ประทับใจ หรือคำศัพท์ใหม่ที่ได้ในระหว่างการอ่าน

องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการใช้โครงสร้างของหนังสือพื้นฐานที่ประกอบด้วย ภาพประกอบ ข้อความ และการใช้คุณสมบัติของอิเล็กทรอนิกส์คือ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แถบเมนู การเปิดหน้าต่างไปหรือย้อนกลับ

องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย ประกอบด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง แถบหน้าต่างอธิบาย ความหมายของคำศัพท์และถอดความบทประพันธ์

องค์ประกอบด้านเนื้อหา เป็นเนื้อหารรรณคดีไทยประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน ในขั้นนี้จะเป็นขั้นระหว่างการอ่าน โดยผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องวรรณคดีตอนที่กำหนด ซึ่งผู้สอนใช้สื่อมัลติมีเดียในการเชื่อมโยงวรรณคดีไทยกับประสบการณ์ของผู้เรียน

จากการสอบถามนักเรียนด้วยแบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนเนื้อหาพบว่า สื่อที่นำมาใช้ เช่น วิดีโอ ภาพ เสียงประกอบ มีความน่าสนใจ ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$) และการเชื่อมโยงไปยังพจนานุกรมออนไลน์ทำให้ทราบความหมายของคำศัพท์ใหม่มากขึ้น ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) นอกจากนี้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นสำหรับการศึกษาในขั้นตอนนี้ว่า

“...การอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีรูปภาพประกอบ วิดีโอ และเสียง ทำให้เข้าใจง่ายและสนุก หนังสือทั่วไปไม่มีเสียง บางครั้งก็ทำให้เบื่อที่จะอ่าน...”

“...การให้หาความหมายในพจนานุกรมในเว็บทำให้รู้คำศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้น เพราะปกติหากไม่รู้ความหมายของคำก็ต้องเปิดหาในพจนานุกรมเป็นเล่ม ซึ่งเสียเวลา แต่พจนานุกรมในเว็บแค่พิมพ์คำศัพท์ไปก็ขึ้นความหมายให้เลย...”

จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและผลจากการสำรวจความคิดเห็นข้างต้น สอดคล้องกับ ศิวพร โอนทัยสินทวี (2551) และศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2536) กล่าวว่า ควรให้เด็กเริ่มอ่านการ์ตูนที่มีรูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจ การใช้กิจกรรมทั้งในด้านภาพ เสียง และความคิด ช่วยทำให้น่าดูและดึงดูด การจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมจากง่ายไปยาก และการเชื่อมโยงเมนูทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระเบียบ เรียบเรียงข้อมูล ถ่ายโอนสิ่งที่ได้รับไปยังหน่วยความจำระยะสั้น นอกจากนี้การให้ผู้เรียนสามารถเลือกการเชื่อมโยงตามความสนใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และแหล่งข้อมูลภายนอก ทำให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการเรียน ทำให้ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และการใช้ภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและเกิดความคงทนในการจำ นอกจากนี้พบว่ามัลติมีเดียจะช่วยกระตุ้นประสาทการรับรู้ โดยเฉพาะการรับรู้ทางตาและหูประกอบกับการมีปฏิสัมพันธ์จะทำให้เกิดประสบการณ์ต่อผู้ใช้เป็นผลให้สามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น สามารถให้ข้อมูลจำนวนมากเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้ใช้จึงรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2555; จิตเกษม พัฒนาศิริ, 2539; ชาตรี เกิดธรรม, 2542) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรภา

รอดเดช (2542) ซึ่งพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียเรื่องระบบนิเวศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียมีความรู้ ความเข้าใจสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ส่วนสรุป โดยผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านโซเชียลมีเดีย (กระดาศโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) ภายในกลุ่มซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มละ 5-6 คน โดยผู้สอนกำหนดประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นจำนวน 2 ข้อ จากนั้นให้ผู้อ่านตั้งคำถามเพื่อนในกลุ่มคนละ 1 ข้อ เพื่อให้เกิดการสร้างความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนพิจารณาทบทวนความรู้ที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย (กระดาศโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม) พิมพ์บันทึกการเรียนรู้โดยการสรุปเนื้อหาที่อ่าน ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่ได้รับลงในโซเชียลมีเดีย (กระดาศโน้ตออนไลน์รายบุคคล) เพื่อให้ผู้เรียนสรุปความรู้ความเข้าใจของตนเอง โดยกิจกรรมในขั้นตอนนี้เชื่อมโยงถึงองค์ประกอบของรูปแบบฯ ในด้านองค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ องค์ประกอบด้านโซเชียลมีเดีย องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ องค์ประกอบด้านเนื้อหา และองค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน

จากการสอบถามนักเรียนด้วยแบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่ 3 นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า กิจกรรมหลังการอ่านทำให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับเพื่อนอย่างอิสระ และมีการตอบโดยเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$ และ 4.35 ตามลำดับ) การตั้งคำถามถามเพื่อนและตอบคำถามเพื่อนในกลุ่มทำให้ได้คิดทบทวนและเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น การเขียนบันทึกการเรียนรู้ทำให้ได้ทบทวนและสรุปเนื้อหาตามความเข้าใจของตนเอง กระดาศโน้ตออนไลน์เป็นเครื่องมือที่น่าสนใจสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือบันทึกข้อความสำคัญ และการใช้กระดาศโน้ตออนไลน์เป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75, 4.55, 4.75, 4.55$ ตามลำดับ) และแสดงให้เห็นจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นสำหรับในขั้นตอนนี้ว่า

“...ชอบที่ได้ใช้กระดาศโน้ตออนไลน์ เพราะเวลาอ่านหนังสือที่บ้านก็ได้ใช้กระดาศโน้ตแปะบนผนังหรือโต๊ะ ช่วยให้จำข้อความสำคัญได้...”

“...การทำงานกลุ่มโดยใช้กระดาศโน้ตออนไลน์เหมือนได้คุยกับเพื่อน หลังอ่านหนังสือ ได้ช่วยกันตอบคำถาม และการได้ตอบคำถามที่เพื่อนตั้งไว้ก็ทำให้เราเข้าใจเนื้อหามากขึ้น...”

จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและผลจากการสำรวจความคิดเห็นข้างต้น สอดคล้องกับ จิตเกษม พัฒนาศิริ (2539); Harrison (2004 อ้างถึงในปราณี รัตนะ , 2541) และ Ruddell (2002) กล่าวว่า หากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการคิดและการตอบจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำเนื้อหาได้มากกว่าอ่านหนังสือหรือคัดลอกข้อความจากผู้อื่นเพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำความเข้าใจบทอ่านได้ การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้ง

คำถาม เป็นวิธีการสร้างความเข้าใจที่ให้มีผลดี และทำทลายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว การสรุปสาระสำคัญเป็นทักษะที่ให้ประโยชน์เป็นอย่างมากในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจควรให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหลากหลายเพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมได้ และสอดคล้องกับสถาบันภาษาไทย (2540) ที่กล่าวว่า การสอนวรรณกรรมควรให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้าหาเหตุผล ได้ร่วมกิจกรรมกันถ้วนทั่วทุกคน ซึ่งในการทำกิจกรรมร่วมกันนี้ หัสตินทร์ โคทวี (2542) ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการทำกิจกรรมกลุ่มมีประโยชน์คือการทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่และพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มแนวคิดใหม่ ๆ กระตุ้นให้นักเรียนได้ประเมินผลตนเองขณะเดียวกันก็ได้รับการประเมินจากกลุ่มเพื่อนด้วยกัน สอดคล้องกับอัญชัญ พิมุ (2552) ได้จัดการส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดขุนคอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าเกณฑ์การผ่านสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนซึ่งตั้งไว้ที่ร้อยละ 75

ทั้งนี้ในการใช้อุปกรณ์ประกอบด้านไอซีทีเพียงอย่างเดียว ทำให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กว้างขวาง การตั้งประเด็นแลกเปลี่ยนข้อสงสัยต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำได้ทันทั่วถึง เป็นเครื่องมือสำหรับผู้สอนในการกระตุ้นผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมการบันทึกและการอ่านผ่านรูปแบบข้อเขียนในหลายลักษณะ (วชิรพรรณ ทองวิจิตร, 2555) สอดคล้องกับการศึกษาของช่อทิพย์ ศรีสุคนธ์รัตน์ (2555) ได้จัดการเรียนการสอนแบบโครงงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เรื่องการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และศุภลักษณ์ บุญสอน (2554) ได้พัฒนาบทเรียนสังคมออนไลน์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เรื่องการสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสังคมออนไลน์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ฯ มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยตามการออกแบบรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ ข้างต้นสรุปในภาพรวมพบว่านักเรียนคิดว่าการเรียนด้วยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมากในระดับมากที่สุด คะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และคิดว่าการเรียนด้วยรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์เหมาะสมกับการเรียนวรรณคดีไทยในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 นอกจากนี้ยังต้องการให้ใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ต่อไปกับการเรียนวรรณคดีไทยในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่พบว่า การเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้อ่านกับเนื้อเรื่อง การสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อ

งานเขียน และการเรียนรู้ยังมีปฏิสัมพันธ์ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน (พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช, 2547; ปาริชาติ ตามวงศ์, 2550) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเข้าใจ ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจ เช่น การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการอ่านวรรณคดีไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม ของนฤมล สุขศรีแก้ว (2552) การพัฒนาเว็บส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยภายในเว็บได้ประกอบด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของเกษสุณีย์ บำรุงจิตต์ และคณะ (2552) และการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ของกานต์พจี รัตนแสง (2554) ซึ่งผู้วิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้ผู้เรียนพึงพอใจในการเรียน เกิดการเรียนรู้ และความเข้าใจในการเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ ควรคำนึงถึงข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยี เช่น พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน และการพิมพ์สัมผัส ทั้งนี้ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เนื่องจากหากผู้เรียนเกิดปัญหาในการใช้งานหรือการพิมพ์สัมผัสจะเป็นอุปสรรคและส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ทำให้ไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนได้
2. เนื่องจากวรรณคดีไทยบางเรื่อง ควรเรียนในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้สอนอธิบายหรือถอดความอย่างละเอียด ดังนั้นการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ อาจใช้ในการอ่านหลังการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้มากขึ้น หรือก่อนการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน
3. ผู้สอนควรมีพื้นฐานการใช้งานคอมพิวเตอร์ และการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น เพื่อให้สร้างเครื่องมือได้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
4. ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอ่านให้ครบทุกเล่มแล้วจึงทำการวัดผลเพื่อหาผลสัมฤทธิ์หรือคะแนนความเข้าใจในการอ่าน แต่สามารถอ่านให้จบในหนึ่งเล่มแล้วทำการวัดผลได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การทดลองครั้งต่อไปอาจนำรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ไปใช้กับหนังสือรูปแบบอื่น เช่น หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือนวนิยาย หนังสือสารานุกรม เป็นต้น มาใช้แทนเนื้อหาวรรณคดีไทย
2. ควรมีการศึกษารูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านอื่น ๆ นอกจากด้านความเข้าใจตามคุณภาพผู้เรียนหรือมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น เจตคติ หรือทักษะการเขียน ทักษะการอ่าน เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษารูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ร่วมกับทฤษฎีการอ่านอื่น ๆ เพื่อเสริมศักยภาพในลักษณะอื่น ๆ เช่น การเขียนหรือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การเขียนหรือการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

4. ควรมีการศึกษาหรือทดลองกับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษาคุณลักษณะร่วมและความแตกต่างของแต่ละกลุ่มและนำมาออกแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

รายการอ้างอิง

- _____. (1919). *Encyclopedia Americana* Vol 13. New York, Chicago: The encyclopedia American corporation.
- _____. (1940). *The New book of knowledge annual: the young people's book of the year*. Danbury: Grolier.
- Atkinson, B. M. (2012). Target practice: Reader response theory and teachers' interpretations of students SAT 10 Scores in data based professional development. *Journal of Teacher Education*, 63(3), 201-213.
- Beach, R. A. (1993). *Teacher's introduction to reader-response theories*. Urbana: National Council of Teachers of English.
- Bernard, M. e. a. (2001). Which fonts do children prefer to radn online? Retrieved 2013, October 23 <http://usabilitynews.org/which-fonts-do-children-prefer-to-read-online>
- Bosman, L. a. Z., T.,. (2011). *Social media tools and platforms in learning evneivonments*. German: Springer.
- Center for reading and language arts University of Texas. (2003). *Meeting the Needs of Struggling Readers: A Resource for Secondary English Language Arts Teachers*. USA: Texas education Agency and the University of Texas System.
- Chase, N. D., and Hynd, C.R. (1987). Reader response: an alternative way to teach students to think about text. *Journal of Reading*, 30(6), 530-540.
- De Jong, M. T., and Bus, A. G.,. (2004). The efficacy of electronic books in fostering kindergarten children's emergent story understanding. *Reading Research Quarterly*, 39(4), 378-393.
- Evans, L. (2010). *Social Media Marketing*. USA: Que publishing.
- Farris, J. P., Fuhler, C. J., and Walther, M. P. (2004). *Teaching reading : a balanced approach for today's classrooms*. Boston, Mass: McGraww-Hill.
- Gertrude, W. (1968). *Pratical problems of schoolbook selection for disadvantaged pupils*. Paper presented at the International Reading Association conference, Boston, Mass., April 24-27.
- Grimshaw, S. (2007). Electronic books: Children's reading and comprehension. *British Journal of Educational Technolgy*, 38(4), 583-599.
- Huang, H. S. e. a. (2011). Reading comprehension strategies on fifth graders' reading comprehension ability. *Human-Computer Interaction*, 6764, 570-579.
- Kaplan, A. M., Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *ScienceDirect*, 53, 59-68.

- Katzir, T., Hershko, S., Halamish, V. (2013). The effect of font size on reading comprehension on second and fifth grade children: Bigger is not always better. *PLOS ONE*, 8(9).
- Korat, O. (2010). Reading electronic books as a support for vocabulary, story comprehension and word reading in kindergarden and first grade. *Computers and Education*, 55, 24-31.
- Korteweg, L., Gonzalez, I., Guillet, J. . (2010). The stories are the people and the land: three educators respond to environmental teaching in Indigenous children's literature. *Environmental Education Research*, 16, 331-350.
- Larson, L. C. (2009). Reader response meets new literacies: empowering readers in online learning communities. *The reading teacher*, 62(8), 638-648.
- Madsen, H. S. (1983). *Techniques in testing*. New York: Oxford University Press.
- Poore, M. (2013). *Using social media in the classroom*. California: SAGE.
- Raygor, A. L. a. R., R.D. (1985). *Effective reading*. New York: McGraw-Hill.
- Reilly, T. O. (2005). What is web 2.0. Retrieved 2013, July 23
<http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html>
- Ruddell, B. R. (2002). *Teaching children to read and write : becoming an effective literacyteacher*. Boston: Allyn and Bacon.
- Shamir, A., Korat, O., Fellah, R. (2012). Promoting vocabulary, phonological awareness and concept about print among children at risk for learning disability: can e-book help? *Springer*, 25, 45-69.
- เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์ และคณะ. (2552). การพัฒนาเว็บเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเยาวชนไทย: กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์.
- เนตรนภา ประสิงห์. (2553). ผลการเรียนรู้ตามทฤษฎีตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรค์สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมธาวี พิชะพัฒน์. (2553). ความน่าเชื่อถือของเครือข่ายสังคมทวิตเตอร์และสื่อกระแสหลัก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แมนมาส ขวลิต. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). การออกแบบพัฒนาโปรแกรมบทเรียนและบทเรียนบนเว็บ (พิมพ์ครั้งที่ 14 ed.). มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูริย์ ศรีฟ้า. (2551). *E-Book หนังสือพูดได้* (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.

- กรรณิการ์ ทำนองดี และ เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก. (2554). ผลการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
นิทานอีสป 2 ภาษาที่มีต่อความเข้าใจในการฟังและการอ่านของเด็กปฐมวัย. วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 5(2), 63-70.
- กานต์พจี รัตนแสง. (2554). การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้หนังสือ
ภาพประกอบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต),
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กำธร บุญเจริญ. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ 2
รูปแบบที่ต่างกันเรื่องการเขียน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต),
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- กุสุมา รักขมณี. (2534). การวิเคราะห์วรรณคดีไทยตามทฤษฎีวรรณคดีสันสกฤต. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- กุลลาบ มัลลิกะมาส. (2519). วรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ขวัญชนก นัยจรัญ. (2551). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวรรณคดีไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2540). ทักษะไอที (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- จิตเกษม พัฒนาศิริ. (2539). เริ่มสร้างโฮมเพจด้วย HTML (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: วิตต์กรุ๊ป.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2555). *Desktop Publishing* สู่อี-Book เพื่อส่งเสริมการใฝ่รู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรพร กอบโกย. (2552). การพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเกม วิชา
ภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต),
สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2525). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: ศิลปา
บรรณการ.
- ช่อทิพย์ ศรีสุคนธ์รัตน์. (2555). การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง
การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้อะไหล่สื่อสารมวลชน ภาควิชาเทคโนโลยีและ

- สื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2542). การศึกษาผลการใช้ฐานข้อมูลการเรียนรู้แบบมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นต่อผลการเรียนวิชาชีววิทยา (ว042) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (ปริญญาานิพนธ์คุษภีบัณฑิต), สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐกร สงคราม. (2543). อิทธิพลของแบบการคิดและโครงสร้างของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาสัตตทศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐกร สงคราม. (2553). การออกแบบและพัฒนา มัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพล บัวอุไร. (2554). การจัดการเรียนรู้โดยใช้โซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. รายงานการวิจัย. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา.
- ดนยา วงศ์ณะชัย. (2542). วรรณกรรมปัจจุบัน. พิษณุโลก: โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดวงมน จิตรจ่านงค์. (2536). สุนทรียภาพในภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: ศยาม.
- ถาวร บุบผาวงษ์. (2546). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสระบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทักษพร คงคาลัย. (2548). การศึกษาบทบาทผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ฤณีศึกษาในโรงเรียนองค์กรักษ์ จังหวัดนครนายก. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตนา แหมมณี. (2543). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธฤตวัน ไชยวสุ. (2553). การสื่อสารผ่านเว็บ 2.0 เพื่อส่งเสริมทุนสร้างสรรค์ใน <http://www.exteen.com> และ <http://www.bloggang.com>. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์.
- นฤมล สุขศรีแก้ว. (2552). การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านวรรณคดีไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 1 หนองตมศึกษา(จันตง) อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นันทร์ศรี เทพดลไชย. (2541). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียวิชาสังคมศึกษาเรื่องประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- นิตยา พลดงนอก. (2540). การพัฒนาแบบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรามิส อรุโณทอง. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรส่วนบุคคลกับปัจจัยจูงใจในการเลือกงานของ บัณฑิตใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม และองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บรรเทา กิตติศักดิ์ และ ภรณ์กานท์ กิตติศักดิ์. (2535). หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ท031 ประวัติ วรรณคดี 1: ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2533). มิติใหม่ในการสอนอ่าน ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2543). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). วิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุริยสาส์นการพิมพ์.
- บุษกร มหาวงศ์. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เรื่องศิลปะการขับ ซอจังหวัดน่าน. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปราณี รัตนัง. (2541). ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริญญา เลปานานนท์. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการ นำเสนอแบบเชิงเส้นและแบบลำดับขั้น เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปรีชา สังข์ทอง. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนแบบใช้เกมกับการเรียน ปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปาริชาติ ตามวงศ์. (2550). ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่ มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยนันท์ ปานนิม. (2549). ผลของการใช้รูปแบบการเสริมแรงทางบวกในการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐานบน เว็บที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นและมี พฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พเยาว์ เนตรประชา. (2556). การวัดและประเมินผลการศึกษา. Retrieved 7 กันยายน 2556 http://www.ipesp.ac.th/learning/websatiti/chapter9/unit9_3_8.html

- พนิดา โพละเกา. (2547). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่องประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณนภา เพิ่มพูล. (2549). ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.
- พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. (2554). สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต. วารสารนักบริหาร, 31(4), 99-103.
- พิรุณไพบร์ สำโรงทอง. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพาวไล วาทีเพชร. (2554). พฤติกรรมการติดตามข่าวสารสนเทศทางตลาดผ่านโซเชียลมีเดีย: ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัชวรรณ วงศ์ไตรรัตน์. (2540). ผลของการจัดระบบความคิดล่วงหน้าที่มีผลต่อความเข้าใจและความคงทนในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), สาขาวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธีร์ ปภัสสรีย์โชติ. (2554). การใช้และความต้องการใช้เทคโนโลยีเว็บ 2.0 ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. Retrieved 22 กรกฎาคม 2556 <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>
- ถัณณาลักษณ์ สุจิรา และศศิฉาย ธนะมัย. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องระบบลำเลียงเลือด. วารสารวิจัยรามคำแหง, 12(1), 1-11.
- วชิรพรรณ ทองวิจิตร. (2555). การพัฒนาบทเรียนแสงรู้บนเว็บรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกับทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- วัชรารณ สอนองคุณ. (2533). ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารินทร์ รัศมีพรหม. (2531). สื่อการสอนเทคโนโลยีทางการศึกษา และการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2541). วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ (พิมพ์ครั้งที่ 5 ed.). กรุงเทพฯ: ธรรมชาติ.
- วิภา กงกะนันท์. (2533). วรรณคดีศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วีระศักดิ์ เหล่ากอ. (2553). การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องมนต์เมืองปาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรียรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2536). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรียวิไล ดอกจันทร์. (2528). ทฤษฎีและปฏิบัติการวรรณคดีศึกษา. เชียงใหม่: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรียวิไล ดอกจันทร์. (2531). การทดลองวิธีเลือกสรรเพื่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย. เชียงใหม่: ภาควิชามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2556). จุดมุ่งหมายทางการศึกษาทางด้านสติปัญญาฉบับปรับปรุงใหม่ ค.ศ. 2001 โดย Anderson และ Krathwohl จากฉบับของ Benjamin Bloom. Retrieved 22 กรกฎาคม 2556 <http://musicrusak.com/article/c8adebb7.pdf>
- ศิวพร อนันทัยสินทวี. (2551). เทคนิคการสร้างนิสัยรักการอ่าน. Retrieved 23 กรกฎาคม 2556 <http://thaimisc.pukpik.com/freewebboard/php/vreply.php?user=teach&topic=44>
- ศึกษานิเทศก์. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ศุภลักษณ์ บุญสอน. (2554). การพัฒนาบทเรียนสังคมออนไลน์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เรื่องการสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สถาบันภาษาไทย, ก. (2540). คู่มือการใช้ภาพประกอบการสอนวรรณกรรมสำหรับเด็ก ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบัน.
- สนิท ตั้งทวี. (2531). ศิลปะการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมทรง ลิมาลัย. (2526). การศึกษาความชอบของเด็กที่มีต่อรูปแบบของเนื้อที่ภาพสำหรับหนังสือเด็ก. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2534). การอ่านทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพิศ กาญจนานพเพ็ญกุล. (2554). การสร้างข้อสอบคู่ขนานอิงโดเมนโดยใช้รูปแบบฟาเซท วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องวงกลม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สมุทร เชื้อชาวนิช. (2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (พิมพ์ครั้งที่ 10 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรญา สาระสุภาพ. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบเครือข่ายสังคมผ่านระบบออนไลน์ด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน ภาษาต่างประเทศ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยสน สกลรักษ์. (2542). เอกสารประกอบการสอน 2704627 วรรณกรรมไทยปัจจุบันสำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายพิรุณ ผุสดี. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการ จินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสือ การ์ตูนอิเล็กทรอนิกส์. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ฉบับ สรุ (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. Retrieved 22 กรกฎาคม 2556 <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). ผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร ปี 2554. Retrieved 22 กรกฎาคม 2556 http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/theme_2-3-1.html
- สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว. (2553). Bangkok World Book Capital 2013: Read for Life. Retrieved 22 กรกฎาคม 2556 http://www.bangkokreadforlife.com/images/stories/bkkreadforlife_proposal_eng_thai.pdf
- สุกรี รอดโพธิ์ทอง. (2546). เอกสารคำสอนวิชาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา คล้ายทอง. (2546). การประเมินความตรงตามเนื้อหาและความเท่าเทียมกันของเนื้อหาในแบบ สอบคู่ขนานโดยใช้โมเดลสมการโครงสร้าง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สาขาวิชาการวัดและ ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์มพรรย์. (2536). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชีรา ยูชูพี. (2548). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง “รามเกียรติ์ ตอนศึกกุมภกรรณ” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สาขา เทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุทธิลักษณ์ สูงห้างหว่า. (2551). การผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การดำเนินเรื่องแบบสาขาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลโพนทอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). เทคนิควิจัยด้านการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาภรณ์ สิปปเวสม์. (2545). การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เขียนจากโปรแกรม *Adobe Acrobat* คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรภา รอดเดช. (2542). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบไฮเปอร์มีเดียเรื่องระบบนิเวศสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2555). สื่อโซเซียลมีเดียเพื่อการศึกษา. Retrieved 23 กรกฎาคม 2555 www.addkute3.com/wp-content/uploads/2012/12/สื่อโซเซียลมีเดียเพื่อการศึกษา.pdf
- สุรวิรัตน์ อักษรกาญจน์. (2553). ผลของการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หัสตินทร์ โคทวิ. (2542). การใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนันต์ ศรีโสภณ. (2524). การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรรถัย วิมลโนธ และ อัจฉิมา เกิดผล. (2537). ภาษาไทย 2 (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์ กนิษฐา ปวีณะโยธิน และ กนกวรรณ แซ่จ้ง. (2554). โครงการศึกษาปัจจัยที่เอื้อและที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน : กรณีศึกษาแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เม็ดยทราย.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. (2538). แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา สุขสำราญ. (2555). การสร้างหนังสือการ์ตูนประกอบการสอนเรื่องเศษส่วนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอมรินทราราม กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต), สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัญชัญ พิมพ์. (2552). การส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดขุนคอง จังหวัดเชียงใหม่. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต), สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อานุภาพ เอื้อยฉิมพลี. (2550). ผลของการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่าน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีชญา สีนวณิชย์กุล. (2552). ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1. รศ.ดร.เนาวนิตย์ สงคราม   ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ.ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล   รองหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผศ.ดร.ณัฐกร สงคราม   สาขาวิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. ผศ.ดร.ประกอบ กรณีกิจ   ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผศ.สุวิทย์ ไวยกุล   ประธานสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
6. ผศ.ชยการ ศิริรัตน์   กลุ่มสาระงานอาชีพและเทคโนโลยี
กลุ่มงานคอมพิวเตอร์
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
7. ดร.สุวิทย์ บึงบัว   นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ (สพฐ.)
8. ดร.ฉัตรวรรณ วัฒนวรรณะกร   สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ   สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
10. อ.ศิริเพ็ญ ภูมัทธินุญ   ประธานสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือความเข้าใจในการอ่าน

1. อาจารย์วิไลลักษณ์ ภูักักดี คณะกรรมการบริหารสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย และอดีตศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และคณะกรรมการสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย
2. อาจารย์ศิริพร โชติแสงศรี หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม
3. อาจารย์เพชร วิจิตรนาวิน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. อาจารย์ปภาณิน ฝีกวากา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดนิมมานรดี
5. อาจารย์นาถนภา บริบูรณ์เกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนธนาคารออมสิน

ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหรือทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน

1. ศ.กิตติคุณ ดร.สุจริต เพียรชอบ อดีตอาจารย์ประจำสาขาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปูชนียบุคคลด้านภาษาไทย ประจำปี 2553
2. ผศ.ดร.พรทิพย์ แข็งขัน สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร.ภาสพงศ์ ฝิวพอใช้ สาขาภาษาและวรรณคดีตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. อาจารย์เฉลิมลาภ ทองอาจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
5. อาจารย์พิรุณเทพ เพชรบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1

1. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
2. แบบประเมินรับรอง (ร่าง) รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

**แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัยเรื่อง รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง
ร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนประถมศึกษา**

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา
ตอนปลาย

DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE
HYPERMEDIA ELECTRONIC BOOKS WITH SOCIAL MEDIA
BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO
ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY
SCHOOL STUDENTS

**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัย**

รองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์

นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน

นิติระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. เริ่มสนทนา

- 1.1 อธิบายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- 1.2 อธิบายขอบเขตของการสัมภาษณ์
- 1.3 ขออนุญาตบันทึกเทป

2. การสัมภาษณ์

2.1 ท่านคิดว่าองค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนประถมศึกษาทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมหรือไม่ และควรจะมีเพิ่มเติม
องค์ประกอบใดเพื่อให้รูปแบบสมบูรณ์มากขึ้น

- องค์ประกอบด้านเทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
- องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย
- องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ
- องค์ประกอบด้านโซเชียลมีเดีย

- องค์ประกอบด้านเนื้อหา

2.2 ท่านคิดว่าขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขั้นตอน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- ชั้นก่อนการอ่าน
- ชั้นระหว่างการอ่าน
- ชั้นหลังการอ่าน

2.3 ท่านคิดว่ากิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่ และควรปรับแก้ในรายละเอียดในข้อใดบ้าง อย่างไร

2.4 ท่านคิดว่าแผนภาพแสดงรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2.5 ท่านคิดว่ารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้หรือไม่ อย่างไร

2.6 ท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดในการนำรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา และถ้ามีการนำไปใช้ท่านมีข้อเสนอแนะ และข้อพึงระวังในการใช้รูปแบบอย่างไร

แบบประเมิน (ร่าง) รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา
DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE
HYPERMEDIA ELECTRONIC BOOKS WITH SOCIAL MEDIA
BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO
ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY
SCHOOL STUDENTS

**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัย**

รองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์
นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน
นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

เพื่อประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลที่ได้จากการประเมินจะนำไป
ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ ให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนจริง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ผู้วิจัย นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ติดต่อผู้วิจัย E-mail: un_bonbon@hotmail.com
โทรศัพท์ 081-8680992

คำชี้แจง

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับ โขชัยลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วยคำถามจำนวน 7 ตอน ได้แก่

- 1) ภาพรวมของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ
- 2) องค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์
- 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์
- 4) ขั้นตอนการเรียนการสอนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์
- 5) เครื่องมือที่ใช้ตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์
- 6) การประเมินผลการเรียนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์
- 7) การใช้งานรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสม / สอดคล้อง / ชัดเจนมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสม / สอดคล้อง / ชัดเจนมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสม / สอดคล้อง / ชัดเจนปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสม / สอดคล้อง / ชัดเจนน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสม / สอดคล้อง / ชัดเจนน้อยที่สุด

แบบประเมิน (ร่าง) รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

ชื่อผู้ประเมินรูปแบบ .....
ตำแหน่ง .....
สถานที่ทำงาน .....

ตอนที่ 1 ภาพรวมของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ						
2. หลักการและแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบฯ						
3. ขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน						
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบฯ						
5. การประเมินผลการเรียน						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาพรวมของรูปแบบฯ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ						
2. องค์ประกอบด้านโซเชียลมีเดีย						
3. องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
4. องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย						
5. องค์ประกอบด้านเนื้อหา						
6. องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบฯ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. บทบาทของผู้สอน						
2. ทักษะการใช้เครื่องมือในการเรียน						
3. บทบาทของนักเรียน						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนตามรูปแบบฯ

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ขั้นตอนการเรียนการสอนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ขั้นก่อนการอ่าน						
1.1 การนำเข้าสู่บทเรียนโดยเกม						
2. ขั้นระหว่างการอ่าน						
2.1 การเชื่อมโยงเนื้อหาภายในและภายนอก						
2.2 การบรรจุสื่อมัลติมีเดีย						
2.3 การให้ผู้เรียนอ่านเป็นรายบุคคล						
2.4 การให้ผู้เรียนบันทึกคำศัพท์ผ่านกระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล						
3. ขั้นหลังการอ่าน						
3.1 การให้ผู้เรียนตอบคำถามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระดาษโน้ตออนไลน์แบบกลุ่ม						
3.2 การให้ผู้เรียนตั้งคำถามถามสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการเรียน						
3.3 การให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดที่ได้จากการอ่านและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระดาษโน้ตออนไลน์รายบุคคล						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. หนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน						
2. โซเชียลมีเดีย (กระดานโต้ตอบออนไลน์)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบฯ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 6 การประเมินผลการเรียนตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. การประเมินผลในขั้นหลังการอ่าน						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนตามรูปแบบฯ

.....

.....

.....

ตอนที่ 7 การใช้งานตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

หัวข้อการประเมิน	ความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้จริง						
2. สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ						
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ						
4. รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฯ ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้จริง						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้งานตามรูปแบบฯ

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2

1. แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนด้วยรูปแบบฯ
4. แบบประเมินความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
5. ผลการสำรวจความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ
6. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านด้วยหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
7. คู่มือการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาสำหรับผู้สอน
8. ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน (ก่อนเรียน)

คำชี้แจง : ข้อสอบมีจำนวน ๒๐ ข้อ ให้นักเรียนตอบคำถามในแต่ละข้อให้ถูกต้อง
โดยตอบลงในกระดาษคำตอบ

ขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

๑. ใครที่ช่วยทำคลอดให้วันทอง
  - ก. หมอผี
  - ข. หมอตำแย
  - ค. หมอความ
  - ง. หมอแผนโบราณ

๒. ขุนช้างออกอุบายอย่างไรเพื่อลวงพลายงามไป
  - ก. ชวนไปเก็บบัว
  - ข. ชวนไปตลาด
  - ค. ชวนไปชมสัตว์ในป่า
  - ง. ชวนไปหาสมภารที่วัด

๓. เมื่อขุนช้างรู้ว่าพลายงามไม่ใช่บุตรของตน ขุนช้างคิดจะทำอย่างไรกับพลายงาม
  - ก. ฆ่าทิ้ง
  - ข. เลี้ยงพลายงามไว้ต่อ
  - ค. นำพลายงามไปคืนขุนแผน
  - ง. ให้พลายงามเป็นทาสในเรือน

๔. ก่อนพลายงามจะเดินทางกลับบ้านย่า นางวันทองพาพลายงามไปฝากไว้กับใคร
  - ก. สมภาร
  - ข. ผีพราย
  - ค. ลูกศิษย์วัด
  - ง. เด็กเลี้ยงควาย

๕. “ทั้งนกยูงฝูงหงส์มันลงเกลื่อน
 พุดให้เพลินเดินทางกลางอรัญ
 โพระดกนงั่วระตัวเต็น
- จับไก่เถื่อนมาเลี้ยงฟังเสียงขัน
 แกล้งให้มันดูแลฝูงแกลกา
 กระแต่เล่นไม้โจนโผนผวา”

บทประพันธ์ข้างต้น มีสัตว์กี่ชนิด

- ก. ๗
 ข. ๘
 ค. ๙
 ง. ๑๐

๖. พलयงามมีลักษณะนิสัยตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. อ่อนแอ
 ข. เฉลียวฉลาด
 ค. ซอບโกหก
 ง. ซอบลักขโมย

๗. “แต่ครั้งนี้มีกรรมจะจำจาก
 เทียวหาพ่อขอให้ปะเดชะบุญ
- ต้องพลัดพรากแม่ไปเพราะอายขุน
 ไม่ลืมคุณมารดาจะมาเยือน”

บทประพันธ์ข้างต้นแสดงให้เห็นคุณลักษณะใดของพलयงาม

- ก. ความกตัญญูกตเวที
 ข. ความขยันหมั่นเพียร
 ค. ความอดทนอดกลั้น
 ง. ความมีระเบียบวินัย

๘. เหตุใดพलयงามจึงชวนเด็กเลี้ยงควายไปขโมยมะยม

- ก. เพราะนึกสนุก
 ข. เพราะอยากกินมะยม
 ค. เพราะจะได้พบบ่
 ง. เพราะอยากรู้จักเพื่อนใหม่

๑๔. การกระทำของขุนช้างในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม
เปรียบได้กับสำนวนใด

- ก. ชนเหมือนลิง
- ข. ใจดำเหมือนอีกา
- ค. ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่
- ง. กินบนเรือน ขี้รดบนหลังคา

๑๕. เนื้อเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม สะท้อนแนวคิดใดได้เด่นชัดที่สุด

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความจงรักภักดี
- ค. ความโอบอ้อมอารี
- ง. ความรักของแม่ที่มีต่อลูก

สุภาษิตสอนหญิง

๑๖. ผู้หญิงที่รักนวลสงวนตัว รักคุณค่าของตนเองนั้นเปรียบได้กับสิ่งใด

- ก. มณี
- ข. ทอง
- ค. แหวน
- ง. น้ำค้าง

๑๗. “เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ”

บทประพันธ์ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความเสียสละ
- ค. ความเมตตากรุณา
- ง. ความกตัญญู

๑๘. ใครปฏิบัติไม่เหมาะสมที่สุด

- ก. แว่ววรรณซื้อเฉพาะสิ่งของที่จำเป็น
- ข. พายัพเก็บเศษสตางค์เพื่อหยอดกระปุก
- ค. ดวงดาวทาแป้งเด็กที่หน้า
- ง. ขวัญใจไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศสองต่อสอง

๑๙. มะลิชอบซื้อแป้ง ซื่อเสื้อผ้าและสิ่งของที่ไม่จำเป็น หากนักเรียนเป็นเพื่อนมะลิ นักเรียนควรเตือนมะลิด้วยบทประพันธ์ในข้อใด

- ก. เห็นไม่มีแล้วอย่าอ้างว่าช่างมัน
- ข. ไม่ควรซื้อของไปฟิโรซื้อ
- ค. มีสิ่งพึงบรจบให้ครบบาท
- ง. จะบกพร่องอะไรที่ไหนนั้น

๒๐. “เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก   จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา
 แม้นพูดดีมีคนเขาเมตตา   จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม”

บทประพันธ์ข้างต้น สามารถนำไปใช้ร่วมกับสำนวนใดมากที่สุด

- ก. ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ
- ข. ปากหวานกันเปรี้ยว
- ค. พูดดีเป็นศรีแก่ตัว
- ง. พูดเป็นต่อยหอย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน (หลังเรียน)

คำชี้แจง : ข้อสอบมีจำนวน ๒๐ ข้อ ให้นักเรียนตอบคำถามในแต่ละข้อให้ถูกต้อง โดยตอบลงในกระดาษคำตอบ

ขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

๑. หมอตำแยมีหน้าที่อะไร
  - ก. จับผี
  - ข. ดูดวง
  - ค. ทำคลอด
  - ง. ให้ยารักษาโรค

๒. ขุนช้างทำอะไรเมื่อรู้ว่าพลายงามไม่ใช่บุตรของตน
  - ก. ลวงไปทำร้าย
  - ข. เลี้ยงดูให้ความรักดุจลูกของตน
  - ค. ให้พลายงามกลับไปหาพ่อที่แท้จริง
  - ง. ไล่พลายงามออกจากบ้าน

๓. ขุนช้างลวงพลายงามไปทำร้ายอย่างไร
  - ก. ชวนพลายงามไปเก็บผลไม้
  - ข. ชวนพลายงามไปพายเรือเล่น
  - ค. ชวนพลายงามไปชมสัตว์ในป่า
  - ง. ชวนพลายงามไปเที่ยววงานวัด

๔. นางวันทองนำพลายงามไปฝากไว้กับใครก่อนที่พลายงามจะออกเดินทางไปหากาญจนบุรี
  - ก. ผีพราย
  - ข. สมภาร
  - ค. ลูกศิษย์วัด
  - ง. เด็กเลี้ยงควาย

๕. “พูดให้เพลินเดินทางกลางอรัญ แก่งให้หมั่นดูแลฝูงแกกา
โพระดกนกงั่วกระตัวเต็น กระแต่เล่นไม้โจนโผนผวา”

บทประพันธ์ข้างต้น มีนกกี่ชนิด

- ก. ๒
- ข. ๓
- ค. ๔
- ง. ๕

๖. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของพलयงม

- ก. กล้าหาญ
- ข. รอบคอบ
- ค. เฉลียวฉลาด
- ง. อ่อนแอ

๗. “แต่ครั้งนี้มีกรรมจะจำจาก ต้องพลัดพรากแม่ไปเพราะอายขุน
เที่ยวหาพ่อขอให้ปะเดชะบุญ ไม่ลืมคุณมารดาจะมาเยือน”

บทประพันธ์ข้างต้น พलयงมมีนิสัยอย่างไร

- ก. ความมีระเบียบวินัย
- ข. ความอดทนอดกลั้น
- ค. ความขยันหมั่นเพียร
- ง. ความกตัญญูกตเวที

๘. พलयงมชวนเด็กเลี้ยงควายไปขโมยมะยมเพราะเหตุใด

- ก. เพราะอยากกินมะยม
- ข. เพราะอยากรู้จักเพื่อนใหม่
- ค. เพราะจะได้พบบย่า
- ง. เพราะนึกสนุก

๙. “มะยมใหญ่ในบ้านกินหวานนัก ฎไปลักบ่อยบ่อยแกคอยจับ
 พอฉายได้อ้ายซิกหยิกเสียยับ ร้ายเหมือนกับผีเสื้อแกเหลือตัว
 ถ้าลูกใครไปเล่นแกเห็นเข้า แกจับเอานมยานฟัดกบาลหัว
 มาถามหาว่าไรช่างไม่กลัว แกจับตัวตีตายยายนมยาน ฯ”

จากบทประพันธ์ข้างต้น ย่าของพลายงามทำอย่างไรกับเด็กเลี้ยงควายที่ชอบเข้าไปขโมยมะยม

- ก. ไล่ตี
 ข. ปล่อยตัวไป
 ค. ว่ากล่าวตักเตือน
 ง. ฟ้องพ่อแม่ของเด็ก
๑๐. เหตุการณ์ใดตรงกับสำนวน “คนดีผีคุ้ม”
- ก. ผีพรายช่วยพลายงาม
 ข. สมภารให้ที่อยู่แก่พลายงาม
 ค. ขุนช้างทำร้ายพลายงามแต่ไม่ได้รับโทษ
 ง. พลายงามเดินทางไปหาย่าโดยปลอดภัย
๑๑. “เจ้าพลายงามความแสนสงสารแม่ ข้าเลี้ยงแลดูหน้าน้ำตาไหล
 แล้วกราบกรานมารดาด้วยอาลัย ลูกเติบโตใหญ่คงจะมาหาแม่คุณ
 แต่ครั้งนี้มีกรรมจะจำจาก ต้องพลัดพรากแม่ไปเพราะอ้ายขุน
 เทียวหาพ่อขอให้ปะเดชะบุญ ไม่ลืมคุณมารดาจะมาเยือน”
 จากบทประพันธ์ข้างต้น ข้อใดคือสัญญาที่พลายงามได้ให้ไว้กับนางวันทองก่อนที่จะจากกัน
- ก. จะตั้งใจเรียน
 ข. จะกลับมาหาแม่เมื่อโตขึ้น
 ค. จะกลับมาแก้แค้นขุนช้าง
 ง. จะเป็นเด็กดี ไม่ซน
๑๒. ขุนช้างมีลักษณะตรงกับข้อใดมากที่สุด
- ก. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 ข. ใจเย็น
 ค. โหดร้าย
 ง. มีจิตใจดี
๑๓. เพราะเหตุใดวันทองจึงให้พลายงามไปอยู่กับย่า
- ก. เพื่อให้ปลอดภัยจากขุนช้าง
 ข. เพื่อให้ได้พบพ่อ
 ค. เพื่อให้ได้เรียนหนังสือ
 ง. เพื่อให้ช่วยดูแลย่าซึ่งมีอายุมากแล้ว

๑๔. ตัวละครใดในเรื่องในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม ที่มีลักษณะนิสัยตรงกับสำนวน “ใจดำเหมือนอึกา”

- ก. ขุนแผน
- ข. ขุนช้าง
- ค. นางวันทอง
- ง. พลายงาม

๑๕. ข้อใดคือแนวคิดสำคัญของเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม สะท้อนแนวคิดใดมากที่สุด

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความโอบอ้อมอารี
- ค. ความจงรักภักดี
- ง. ความรักของแม่ที่มีต่อลูก

สุภาษิตสอนหญิง

๑๖. สุภาษิตสอนหญิงเปรียบเทียบผู้หญิงที่รักนวลสงวนตัวรักคุณค่าของตัวเองกับสิ่งใด

- ก. ดอกไม้
- ข. ดวงจันทร์
- ค. มณี
- ง. ดาว

๑๗. บทประพันธ์ในข้อใดแสดงแนวคิดเรื่องความกตัญญูกตเวที

- ก. “เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ”
- ข. “จงมีกินน้อยกินน้อยค่อยบรรจง อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน”
- ค. “ถ้าเราตีมีจิตคิดอุปถัมภ์ กุศลล้ำเลิศเท่าภูเขาหลวง”
- ง. “คิดถึงหน้าบิดาแลมารดร อย่ารีบร้อนเร็ววันก็มักไม่ดี”

๑๘. นักเรียนคิดว่าใครปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมที่สุด

- ก. กรรณาแต่งหน้าเพื่อรำในงานวันสุนทรภู่
- ข. กมลเนตรไปงานวัดตอนกลางคืนกับพ่อแม่
- ค. วัฒน์เล่นเกมคอมพิวเตอร์หลังทำการบ้านเสร็จ
- ง. สิงโตลองตีมสุราตามคำชวนของเพื่อน

๑๙. ปีติรู้จักอดออมเงิน ใช้จ่ายเฉพาะที่จำเป็น การกระทำของปีติตรงกับบทประพันธ์ในข้อใด

- ก. ไม่ควรซื้อของไปฟิโรซื้อ
- ข. มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
- ค. จะบกพร่องอะไรที่ไหนนั้น
- ง. เห็นไม่มีแล้วอย่าอ้างว่าช่างมัน

๒๐. “เป็นมนุษย์สุคนิยมเพียงลมปาก   จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา
 แม้นพูดดีมีคนเขาเมตตา   จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม”

บทประพันธ์ข้างต้น นักเรียนคิดว่าตรงกับสำนวนใด

- ก. ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ
- ข. ปากหวานกันเปรี้ยว
- ค. พูดดีเป็นศรีแก่ตัว
- ง. พูดเป็นต่อยหอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

คำอธิบาย แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ผู้วิจัยใช้สำหรับบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการทำงานของผู้เรียนขณะทำกิจกรรมในกระดาษโน้ตรายบุคคลและกระดาษโน้ตรายกลุ่มผ่านโซเชียลมีเดีย

คำชี้แจง :

ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับพฤติกรรมตามความเป็นจริง โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

4 หมายถึง	ผู้เรียนมีความถนัดในการแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอเมื่อมีการมอบหมายงานหรือคำสั่ง ทำงานส่งครบตรงเวลา ประเด็นในการแสดงความคิดเห็นมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมตรงกับเนื้อหาที่อ่าน สามารถสรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วน และสามารถบอกข้อคิดจากการอ่านได้อย่างครบถ้วน
3 หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 70%
2 หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 50%
1 หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ 30%

โดยเกณฑ์การแปลผลคะแนนมีดังนี้:

คะแนนเต็ม 16 คะแนน

- ระดับดีมาก	ได้คะแนนตั้งแต่	13 - 16 คะแนน
- ระดับดี	ได้คะแนนตั้งแต่	9 - 12 คะแนน
- ระดับพอใช้	ได้คะแนนตั้งแต่	5 - 8 คะแนน
- ระดับต้องปรับปรุง	ได้คะแนนน้อยกว่า	1 - 4 คะแนน

CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสังเกต ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เลข ที่	กลุ่ม	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม																รวม	
			ความกระตือรือร้น ในการเรียน				การตอบคำถาม				การแสดง ความคิดเห็น				การเชื่อมโยง ความคิดของผู้เขียน กับประสบการณ์ ของตนและ ประยุกต์ใช้ในสถาน การใหม่และ แก้ปัญหาได้					
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนด้วยรูปแบบฯ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนอ่านตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนอ่านตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ความคิดเห็นของนักเรียนด้านเนื้อหา
- 2) ความคิดเห็นของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ความคิดเห็นของนักเรียนด้านบทบาทของครู
- 4) ความคิดเห็นของนักเรียนด้านประโยชน์ที่ได้รับ

3. แบบสอบถามนี้จะถูกนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลใด ๆ ต่อคะแนนสอบและคำตอบของนักเรียนจะถือเป็นความลับ

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักเรียนตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย หรือกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง

1. ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....
2. อายุ.....ปี
3. เพศ ชาย หญิง
4. เกรดเฉลี่ยทุกวิชา
 3.50 – 4.00 3.00 – 3.49 2.50 – 2.99 2.00 – 2.49
 1.50 – 1.99 1.00 – 1.49 0 – 1.00
5. เกรดวิชาภาษาไทยในเทอมต้น (ปีการศึกษา 2556)
 3.50 – 4.00 3.00 – 3.49 2.50 – 2.99 2.00 – 2.49
 1.50 – 1.99 1.00 – 1.49 0 – 1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนอ่านตามรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ฉันคิดว่าเนื้อหาในบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสม					
2. ฉันคิดว่าเนื้อหาจัดแบ่งเหมาะสมกับเวลาเรียน					
3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ					
4. สื่อที่นำมาใช้ เช่น วิดีโอ ภาพ เสียง ประกอบ มีความน่าสนใจและทำให้ฉันเกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น					
5. การใช้งานผ่านปุ่มควบคุมต่าง ๆ ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ปุ่มหน้าสารบัญ ปุ่มเล่นเกม ปุ่มฟังเสียง ใช้ง่ายและสะดวก					
6. การเชื่อมโยงไปยังพจนานุกรมออนไลน์ทำให้ฉันทราบความหมายของคำศัพท์ใหม่มากขึ้น					
7. ฉันคิดว่าจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มมีความเหมาะสม					
8. กิจกรรมหลังการอ่านทำให้ฉันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับเพื่อนอย่างอิสระ					
9. ฉันพยายามตอบคำถามโดยเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม					
10. ฉันนำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. การตั้งคำถามถามเพื่อนและตอบคำถามเพื่อนในกลุ่มทำให้ฉันได้คิดทบทวนและเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น					
12. ฉันคิดว่าการเขียนบันทึกการเรียนรู้ทำให้ฉันได้ทบทวนและสรุปเนื้อหาตามความเข้าใจของตนเอง					
13. ฉันคิดว่ากระดานโต้ตอบออนไลน์เป็นเครื่องมือที่น่าสนใจสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือบันทึกข้อความสำคัญ					
14. ฉันคิดว่าการใช้กระดานโต้ตอบออนไลน์ในกิจกรรมหลังการอ่าน (การตอบคำถามเป็นกลุ่มและการบันทึกการเรียนรู้) มีความเหมาะสม					
15. การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้ฉันมีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีไทยมากขึ้น					
16. การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้ฉันรักและสนุกกับการอ่านวรรณคดีไทยมากขึ้น					
17. การเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความอิสระ ไม่เครียด สามารถเรียนได้ด้วยตนเองในทุก ๆ ที่					
18. ฉันคิดว่าการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับการเรียนวรรณคดีไทย					
19. ฉันต้องการให้ใช้รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบนี้ต่อไปสำหรับการเรียนวรรณคดีไทย					
20. โดยภาพรวมฉันคิดว่าการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เหมาะสมกับฉัน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

**แบบประเมินความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง
ร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ**

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE
HYPERMEDIA ELECTRONIC BOOKS WITH SOCIAL MEDIA
BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO
ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY
SCHOOL STUDENTS

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์

ผู้วิจัย นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน นิสิตระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

เพื่อประเมินความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง (Hypermedia E-book) สำหรับวิทยานิพนธ์เรื่องรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปปรับปรุงแก้ไขหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนจริง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ผู้วิจัย นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ติดต่อผู้วิจัย E-mail: un_bonbon@hotmail.com
โทรศัพท์ 081-8680992

คำชี้แจง

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญชุดนี้ เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย โดยใช้เทคนิคการอ่านตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย แบบประเมินมีเกณฑ์ในการประเมินความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. แบบประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเกณฑ์ประเมินความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ดังนี้
  - 1.1 ด้านตัวอักษร
  - 1.2 ด้านภาพประกอบ
  - 1.3 ด้านสื่อมัลติมีเดีย (วีดิทัศน์และเสียง)
  - 1.4 ด้านสี
  - 1.5 ด้านสัญลักษณ์รูป (Icon) และปุ่ม (Button)
  - 1.6 ด้านการนำเสนอเนื้อหา
  - 1.7 ด้านการเชื่อมโยง
  - 1.8 ด้านการทำงานร่วมกับสังคมออนไลน์ (Social Sticky Note)
  - 1.9 ด้านลักษณะทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง (Hypermedia E- book)

โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5	หมายถึงมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึงมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึงมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึงมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึงมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. กรุณาใช้เว็บไซต์ชื่อ

https://drive.google.com/file/d/0BwyH8zH_b31SaWhBWlpN1FucWs/edit?usp=sharing

ในการพิจารณา โดยเป็นไฟล์ zip เมื่อแตกไฟล์ออกจะประกอบด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จำนวน 6 เรื่อง ในแต่ละเรื่องเลือกเปิดที่ไฟล์ชื่อ open ซึ่งเป็นไฟล์ exe เล่นกับโปรแกรม flash player

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านตัวอักษร						
1.1 ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย						
1.2 ชนิดของตัวอักษรมีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
1.3 สีของตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน						
2. ด้านภาพประกอบ						
2.1 ภาพที่ใช้สื่อความหมายกับเนื้อหา						
2.2 ขนาดของภาพมีความเหมาะสม						
3. ด้านสื่อมัลติมีเดีย (วีดิทัศน์และเสียง)						
3.1 ขนาดของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสมกับหน้าจอ						
3.2 คุณภาพของสื่อมัลติมีเดียมีความชัดเจน						
3.3 ความง่ายต่อการรับรู้						
3.4 เวลาในการนำเสนอ						
3.5 สื่อมัลติมีเดียที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา						
4. ด้านสี						
4.1 ความสวยงาม สบายตา ไม่ฉูดฉาด						
4.2 ความแตกต่างของสีข้อความ และสีข้อความหลายมิติ						
5. ด้านสัญลักษณ์รูป (Icon) และปุ่ม (Button)						
5.1 สื่อความหมายได้ชัดเจน						
5.2 มีความเหมาะสมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์						
5.3 ตำแหน่งการจัดวางมีความเหมาะสม						
6. ด้านการนำเสนอเนื้อหา						
6.1 การจัดแบ่งเนื้อหาแต่ละหน้า						
6.2 ปริมาณการนำเสนอข้อความต่อหน้า						
6.3 ความเหมาะสมของการลำดับชั้นในการ						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
นำเสนอเนื้อหา						
7. ด้านการเชื่อมโยง						
7.1 ความถูกต้องของการเชื่อมโยง						
7.2 การเชื่อมโยงไปสู่หน้าที่สัมพันธ์กัน						
7.3 การเชื่อมโยงสามารถเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกบทเรียนได้ง่ายและตรงตามความต้องการในการเรียนรู้						
8. ด้านการทำงานร่วมกับโซเชียลมีเดีย (Social Sticky Note)						
8.1 มีความง่ายในการใช้งาน						
8.2 มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
9. ลักษณะทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง (Hypermedia E-book)						
9.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้งานได้ง่าย						
9.2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน						
9.3 รูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตำแหน่ง.....

**ผลการสำรวจความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง
ร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ**

ผลการสำรวจความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้ 4.50 – 5.00 = มากที่สุด 3.50 – 4.49 = มาก 2.50 – 3.49 = ปานกลาง 1.50 – 2.49 = น้อย และ 1.00 – 1.49 = น้อยที่สุด

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	แปล ความหมาย
1. ด้านตัวอักษร			
1.1 ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	4.20	.45	มาก
1.2 ชนิดของตัวอักษรมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	.55	มากที่สุด
1.3 สีของตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน	4.60	.55	มากที่สุด
2. ด้านภาพประกอบ			
2.1 ภาพที่ใช้สื่อความหมายกับเนื้อหา	5.00	.00	มากที่สุด
2.2 ขนาดของภาพมีความเหมาะสม	4.80	.45	มากที่สุด
3. ด้านสื่อมัลติมีเดีย (วีดิทัศน์และเสียง)			
3.1 ขนาดของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสมกับหน้าจอ	4.80	.45	มากที่สุด
3.2 คุณภาพของสื่อมัลติมีเดียมีความชัดเจน	4.60	.45	มากที่สุด
3.3 ความง่ายต่อการรับรู้	4.40	.55	มากที่สุด
3.4 เวลาในการนำเสนอ	4.40	.55	มาก
3.5 สื่อมัลติมีเดียที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	.55	มาก
4. ด้านสี			
4.1 ความสวยงาม สบายตา ไม่ฉูดฉาด	4.60	.55	มากที่สุด
4.2 ความแตกต่างของสีข้อความ และสีข้อความหลายมิติ	4.00	1.00	มาก
5. ด้านสัญลักษณ์รูป (Icon) และปุ่ม (Button)			
5.1 สื่อความหมายได้ชัดเจน	4.80	.45	มากที่สุด
5.2 มีความเหมาะสมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	4.60	.55	มากที่สุด
5.3 ตำแหน่งการจัดวางมีความเหมาะสม	5.00	.00	มากที่สุด
6. ด้านการนำเสนอเนื้อหา			
6.1 การจัดแบ่งเนื้อหาแต่ละหน้า	4.20	.45	มาก
6.2 ปริมาณการนำเสนอข้อความต่อหน้า	4.00	.71	มาก

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	แปลความหมาย
6.3 ความเหมาะสมของการลำดับชั้นในการนำเสนอเนื้อหา	5.00	.00	มากที่สุด
7. ด้านการเชื่อมโยง			
7.1 ความถูกต้องของการเชื่อมโยง	4.60	.55	มากที่สุด
7.2 การเชื่อมโยงไปสู่หน้าที่สัมพันธ์กัน	4.60	.55	มากที่สุด
7.3 การเชื่อมโยงสามารถเข้าถึงสารสนเทศต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกบทเรียนได้ง่ายและตรงตามความต้องการในการเรียนรู้	4.60	.90	มากที่สุด
8. ด้านการทำงานร่วมกับโซเชียลมีเดีย (Social Sticky Note)			
8.1 มีความง่ายในการใช้งาน	4.40	.55	มาก
8.2 มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	.00	มากที่สุด
9. ลักษณะทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง (Hypermedia E-book)			
9.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้งานได้ง่าย	4.60	.55	มากที่สุด
9.2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน	4.80	.45	มากที่สุด
9.3 รูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน	4.80	.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.47	มากที่สุด

จากตารางพบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = 4.58, S.D. = 0.47

**ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านด้วยหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์
แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน**

ขั้นตอน การจัดการ เรียนรู้	กิจกรรมการเรียนการสอน	บทบาทผู้สอน	ระดับ ความ เข้าใจที่ เกิดขึ้น
ขั้นที่ 1 ขั้น เตรียมการ (10 นาที)	ผู้เรียนเปิดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชมวีดิทัศน์, ภาพถ่าย, ฟังเพลง, เล่นเกม หรืออ่านข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวรรณคดีก่อนการอ่านเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียน	- คัดเลือกตอนหรือสิ่งที่สำคัญของเรื่องมาจัดทำเป็นวีดิทัศน์ เกม ภาพนิ่งหรือเสียงเพื่อสร้างความสนใจในการอ่าน - สังเกตและกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมภายในเวลาที่กำหนด	-
ขั้นที่ 2 ขั้นอ่าน (20 นาที)	ผู้เรียนอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีตัวอักษรภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ เว็บไซต์ และการใช้เครื่องมือของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือกระดาษโน้ต การป้ายสีข้อความสำคัญ การเชื่อมโยงไปยังข้อมูลภายในและภายนอกเล่ม และการสืบค้นข้อมูลโดยการให้ผู้อ่านหาความหมายของคำศัพท์แล้วบันทึกในกระดาษโน้ตของตนเอง เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ กระตุ้นความคิดกับสิ่งที่กำลังอ่าน และเปิดโอกาสให้เรียนอย่างอิสระ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง	- ให้อิสระในการอ่านแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคิด ไตร่ตรองจนเข้าใจและสามารถสรุปคำตอบด้วยตนเอง - สังเกตและกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมภายในเวลาที่กำหนด	-ระดับ ข้อเท็จจริง -ระดับ ตีความ
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป และ ประเมิน (20 นาที)	ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านโซเชียลมีเดียกับผู้อ่านคนอื่น ๆ โดยผู้สอนกำหนดประเด็นสำคัญในการอภิปราย ให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็น จากนั้นให้ผู้อ่านตั้งคำถามเพื่อนในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนพิจารณาทบทวน ความรู้ที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย บันทึกความรู้โดยการสรุปเนื้อหาที่อ่าน ความเข้าใจ ความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่ได้รับลงในกระดาษโน้ตของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสรุปความรู้ความ เข้าใจจากการตีความและประเมินค่าผ่านการอ่านด้วยตนเองและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน	- สังเกตและกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมภายในเวลาที่กำหนด - ตรวจสอบบันทึกความรู้และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน เห็นผ่านโซเชียลมีเดีย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทย อิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเข้าใจ	-ระดับ ข้อเท็จจริง -ระดับ ตีความ -ระดับการ ประเมิน ค่า

คู่มือการใช้รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง
ร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริม
ความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
(สำหรับผู้สอน)

บทบาทของผู้สอนในขั้นการออกแบบและพัฒนา

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
2. โปรแกรมออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
3. เนื้อหาวรรณคดีไทย

ขั้นการออกแบบและพัฒนา

1. คัดเลือกเนื้อหาวรรณคดีไทยที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน
2. จัดทำสตอรี่บอร์ดและหาแหล่งข้อมูลภายนอกเพื่อเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ เสียงประกอบ จากนั้นดำเนินการสร้างหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ ตามการออกแบบที่วางไว้ โดยส่วนต่าง ๆ ของหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ มีดังนี้

1) ส่วนนำ ประกอบด้วย

หน้าปก

มีชื่อหนังสือ ภาพปก และชื่อผู้แต่ง

ชื่อหนังสือ

ภาพปกหน้า

ชื่อผู้แต่ง

สารบัญ

แสดงหน้าของหัวข้อสำคัญ คือ คำอธิบายเครื่องมือ
กิจกรรมการอ่านการ เนื้อหา และกิจกรรมหลังการ
อ่าน

สารบัญ

คำอธิบายเครื่องมือ	เลขหน้า
กิจกรรมก่อนการอ่าน	เลขหน้า
เนื้อหา	เลขหน้า
กิจกรรมหลังการอ่าน	เลขหน้า

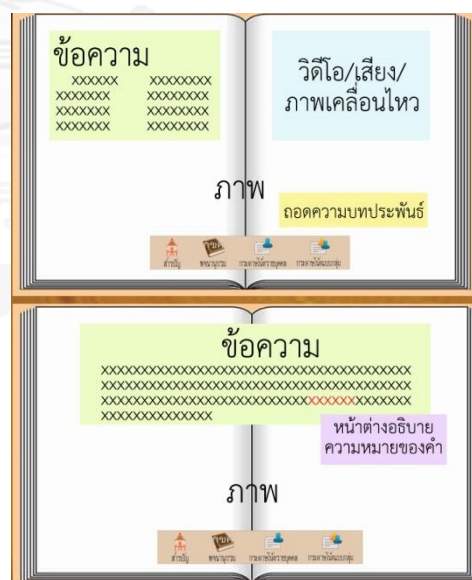
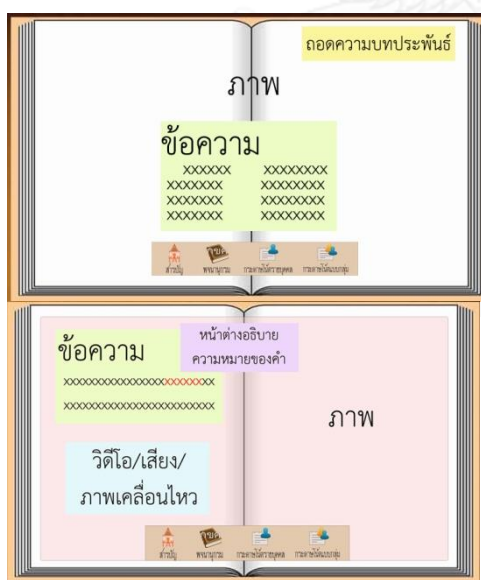
สารบัญ

เกม

คัดเลือกตอนหรือสิ่งที่สำคัญของเรื่องมาจัดทำเป็นเกม เพื่อสร้างความสนใจในการอ่าน โดยผู้สอนสามารถสร้างเกมขึ้นมาเอง หรือนำเกมที่มีอยู่แล้วมาใช้โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและตรงกับวัตถุประสงค์

2) ส่วนเนื้อหา มีตัวอักษรประกอบกับการเชื่อมโยงเนื้อหาภายในและภายนอก ตลอดจนมีมัลติมีเดียต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงและกระตุ้นความคิดกับสิ่งที่กำลังอ่าน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง เช่น การใส่เสียงอ่านร้อยกรอง การใช้ภาพวิดิทัศน์ที่เกี่ยวกับเนื้อหา หรือการเชื่อมโยงไปยังความหมายของคำศัพท์ที่ควรรู้ การเชื่อมโยงไปแหล่งข้อมูลภายนอกเช่น เว็บไซต์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

3) ส่วนสรุป ประกอบด้วย

กระดานโน้ตแบบกลุ่ม

สร้างการเชื่อมโยงไปยังโซเชียลมีเดียกลุ่ม ในที่นี้ใช้กระดานโน้ตออนไลน์ โดยผู้สอนตั้งคำถามเกี่ยวกับจินตภาพ การทำนายเหตุการณ์ ความเข้าใจวัฒนธรรมและวิถีชีวิต การเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่อง การคิดไตร่ตรอง การคิดวิเคราะห์ และการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เขียนกับผู้อ่าน และให้ผู้เรียนตั้งคำถามถามสมาชิกในกลุ่ม เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

กระดานโน้ตรายบุคคล

สร้างการเชื่อมโยงไปยังโซเชียลมีเดียส่วนบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสรุปบันทึกความคิด ความรู้สึกตามความเข้าใจของตนเองจากการคิดไตร่ตรอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน โดยผู้สอนเขียนตัวอย่างประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องการให้ผู้เรียนสรุป

อ้างอิง

โดยใส่รายละเอียดแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ เช่น วิดีโอจาก youtube เป็นต้น

ปกหลัง
ใส่ภาพปกหลังที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

3. บันทึกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยคำนึงถึงอุปกรณ์ที่ใช้ และไฟล์ที่บรรจุอยู่ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ไฟล์ swf, html, epup เป็นต้น

บทบาทของผู้สอนในชั้นการใช้รูปแบบ

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
2. ไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ชั้นการใช้รูปแบบ

<p>ผู้สอนแนะนำวิธีการใช้งานโซเชียลมีเดียและการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้เรียน</p>	
<p>ผู้เรียนอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ ด้วยตนเอง โดยเริ่มจากส่วนนำใช้เวลา 10 นาที ส่วนเนื้อหาใช้เวลา 20 นาที และส่วนสรุปใช้เวลา 20 นาที</p>	
<p>ผู้สอนตรวจสอบการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและบันทึกความรู้ผ่านโซเชียลมีเดีย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจากการอ่านหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความเข้าใจและให้คำแนะนำหรือแก้ไขความเข้าใจแก่ผู้เรียนผ่านโซเชียลมีเดีย</p>	

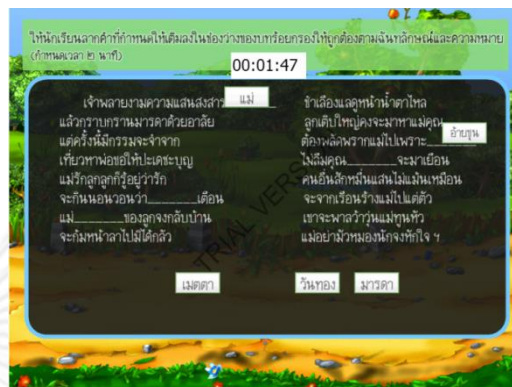
ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเซียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตัวอย่างเกม (ส่วนนำ)

เกมต่อภาพ
(ขุนช้างขุนแผน เล่ม1)

เกมเติมคำในช่องว่าง
(ขุนช้างขุนแผน เล่ม2)

เกมทำความสะอาดบ้าน
(สุภาชิตสอนหญิง)

ตัวอย่างมัลติมีเดียและการเชื่อมโยงหลายมิติ (ส่วนเนื้อหา)

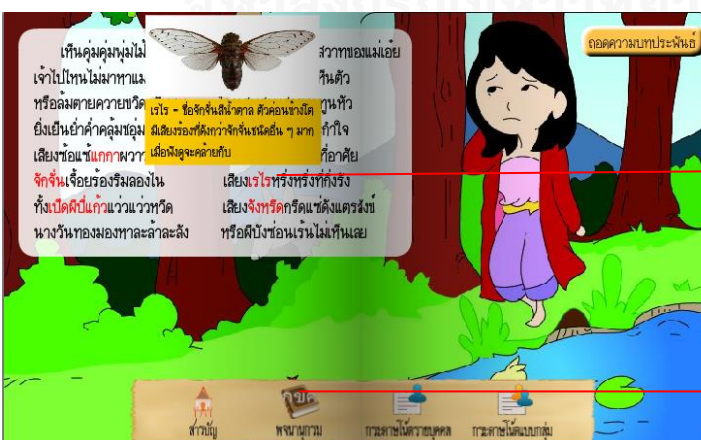

วิดีโอที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา (จากสภาวะจิตสอนหญิง ใส่วิดีโอเกี่ยวกับเด็กชายที่เลี้ยงดูแม่ สอดคล้องกับบทประพันธ์ที่กล่าวถึงความกตัญญูทวดเวที)

ปุ่มกดดูความบทประพันธ์ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทประพันธ์ร้อยกรองแต่ละหน้ามากยิ่งขึ้น

วิดีโอเสียงขับเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน

คำศัพท์ที่ผู้เรียนควรจะใช้ศัพท์ที่แตกต่างออกไป เมื่อนำมาสว่างจะปรากฏภาพหรือความหมายของคำศัพท์นั้น

สามารถหาคำศัพท์เพิ่มเติมจากเว็บพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ตัวอย่างการใช้โซเซียลมีเดีย (ส่วนสรุป)

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (กระดานโน้ตแบบกลุ่ม)

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (กระดานโน้ตรายบุคคล)

จากเรื่องขุนช้างขุนแผนเล่ม 1 ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนคิดว่ากรที่ขุนช้างซึ่งเป็นพ่อเลี้ยงขบถลูกเลี้ยง คือพละงาม เหมาะสมหรือไม่ จงอธิบาย?
- นักเรียนเป็นพละงาม จะรู้สึกอย่างไรบ้างกับสิ่งที่เกิดขึ้น?
- คำถามที่ฉันอยากถามเพื่อน?

(อ.จิตรลดา คำนวนสิน)

1. ไม่เหมาะสม เพราะพละงามไม่ได้รับเรื่องเกี่ยวกับขุนแผนและนางวันทองเลย

2. รู้สึกเสียใจ เพราะถูกพ่อของตนพยายามฆ่า

3. ถ้าเพื่อนๆ เป็นพละงามจะยอมไปเดินเล่นในป่ากับขุนช้างหรือไม่ เพราะอะไร

ด.ญ.ภาวิษฐ์ รุ่งศรีทวีริยะ

ไม่เพราะเราไม่รู้ว่าคนที่ชวนเราเป็นคนดีหรือไม่

ด.ญ.ปญญฉัตร งามโรจนวณิชย์

1. ไม่เหมาะสม เนื่องจาก สิ่งไม่ใช่ลูกของตนถ้าไม่อยากเลี้ยงดูก็ไม่ต้องไปทำร้าย แต่ถ้าคิดจะเลี้ยงดูก็ควรเลี้ยงดูให้ดี

2. เสียใจทำไมคนที่เราเรียกว่าพ่อกลับทำร้ายเราถึงแม้จะไม่ใช่พ่อแท้ๆของเราก็ตามแต่เราก็รักเค้าเหมือนพ่อแท้ๆ

3. อยากถามว่าถ้าเพื่อนๆ หลงป่าแบบพละงาม เพื่อนๆ จะร้องไห้หรือไม่ และจะแก้ไขปัญหายังไง

ด.ญ.ปญญฉัตร งามโรจนวณิชย์

ไม่เหมาะสม เพราะ แม้ว่าเขาจะไม่ใช่ลูกของตนนั้น เขาก็คือคนเหมือนกันเราจึงควรดูแลเขาให้ดีที่สุด

รู้สึกเสียใจและน้อยใจที่โชคไม่ดีที่มีพ่อเลี้ยงอย่างนี้

เพราะเหตุใด ขุนช้างจึงรู้ว่าพละงามไม่ใช่ลูกของตน

ด.ญ.ญาติกานต์ ธนกิจเจริญพัฒน์

เพราะ พละงามมีหน้าตาที่เหมือนขุนแผน และนางวันทองก็ยังคงชื่อพละงามให้คล้ายกับชื่อของขุนแผนตอนเด็ก

จะพยายามตามหาพละงามให้เจอจนได้

1. ไม่เหมาะสม เพราะ ขุนช้างเป็นผู้ใหญ่ไม่ควรทำร้ายร่างกายผู้ที่มิทำสิ่งน้อยกว่า

2. เสียใจที่พ่อกำทำร้ายร่างกายตนเอง

3. ถ้าเพื่อนๆ เป็นนางวันทองเมื่อรู้ว่าขุนช้างทำร้ายร่างกายพละงาม จะทำอย่างไร?

ด.ญ.ณิชาพร จิรพศานานุรักษ์

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (กระดานโต้ตอบกลุ่ม)

นิทานทองอิน

นายทองอินเป็นสายลับซึ่งมาสืบเรื่องของปีศาจนางนาค ซึ่งเป็นภรรยาของกำนันชื่อพันโชติ ที่เพิ่งตายไปเมื่อไม่นานนี้ ชาวบ้านมีข่าวลือว่าพบเห็นปีศาจนางนาคซึ่งมาเพราะมีจุดประสงค์ไม่ให้อาจารย์มีภรรยาใหม่ และยังช่วยดักน้ำและไล่ขโมยให้นายพันโชติอีกด้วย

เรื่อง สุภษัตริย์สอนหญิง

เป็นการสอนคนเสมอบัณฑิตของสตรีและเด็กหญิงในรูปแบบของกลอน เพื่อสอนให้เป็นคนดีในด้านต่างๆ

ข้อคิด เราควรมีการรักษานวลสงวนด้วยเสมอ มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ และรู้จักเก็บออมเงิน ไม่ใช่เงินฟุ่มเฟือย

เรื่อง นิทานทองอินภาค 2

เมื่อสืบได้เบาะแสมจากนายเปรมแล้ว นายทองอินก็ได้ไปหานายพันโชติและพานายวัดไปด้วย เขาอ้างว่านายวัดเป็นหมอผีชื่อดัง นายวัดแกล้งของให้นายทองอินไปจัดการผีอีกฟากหนึ่ง เมื่อเจอคนที่ปลอมตัวเป็นผี ทั้งสองจึงช่วยกันจับ ปรากฏว่าทั้งสองได้จับนายชมลูกนายพันโชติและนายปริก ลูกของนายเปรมนั่นเอง โดยทั้งสองสารภาพว่าทำไปเพราะไม่อยากให้นายพันโชติแต่งงานใหม่

ข้อคิด เราควรมีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ ได้

คำนำรุ กวด เร่งรัดเพื่อให้ดียิ่งขึ้น เช่น รุ่ง กวด

สายสัญญาณ เส้นตายยาวๆ ที่พระถือเวลาสดมนต์ ใช้วนรอบบ้านเพื่อความมั่นคง

เรื่อง ขุนช้างขุนแผนภาค 3

หลังจากที่พละงามได้จากแม่ไปแล้ว ก็ได้ออกเดินทางไปตามหาย่า โดยได้ผ่านป่าและมาถึงเมืองกาญจนบุรี และได้แวะพักที่วัดร้างแห่งหนึ่ง รุ่งเช้าขึ้นก็เจอเด็กเลี้ยงควายและถามว่าบ้านของย่า (นางทองประศรี) อยู่ที่ไหน เด็กเลี้ยงควายจึงบอกว่าอยู่ใกล้ที่นา ซึ่งบ้านที่พวกตนชอบไปขโมยมะยมหวานมากินและลูกนางทองประศรีว่า พละงามจึงออกอุบายให้เด็กเลี้ยงควายพาไปขโมยมะยมเพื่อให้นางทองประศรีออกมาจากบ้าน

ข้อคิด เราควรมีสติปัญญาไหวพริบแก้ปัญหาต่างๆ เสมอ

คำนำรุ เส้นโลมา เส้นขน

เรื่อง ขุนช้างขุนแผน เล่ม 2

หลังจากที่ขุนช้างหลอกพละงามให้เข้าไปไปแล้วเอาไม่ทบทพยามจะฆ่าพละงามแต่ก็พ่ายของขุนแผนมาช่วยไว้ และไปเข้าฝันของนางวันทองให้รู้สึกกลัวอยู่ในอันตราย นางวันทองจึงออกตามหาลูกและเจอลูกในป่า นางวันทองเล่าความจริงว่าพละงามนั้นเป็นลูกของขุนแผน และขุนแผนอยู่ในคุก ให้พละงามไปหาญาติที่เมืองกาญจนบุรี พละงามจึงออกเดินทาง ส่วนขุนช้างก็ตีเมียเพราะดีใจจนเมาหลับไป หลังจากนั้นก็ไปปลอบใจวันทองและอ้างว่าพละงามอาจถูกขโมยขโมยสร้อยไปแล้วจึงไปฆ่า นางวันทองจึงรู้ความจริงก็เกลียดขุนช้างยิ่งขึ้น

ข้อคิด ไม่ควรวางใจให้ลูกไปกับใครๆ โดยลำพัง

บันทึกการเรียนรู้ (กระดานโต้ตอบรายบุคคล)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3

1. แบบประเมินรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินรับรองรูปแบบ (รอบสุดท้าย)

สำหรับการวิจัยเรื่อง รูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดีย
ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน
เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา
DEVELOPMENT OF A MODEL OF THAI LITERATURE
HYPERMEDIA ELECTRONIC BOOKS WITH SOCIAL MEDIA
BASED ON THE READER-RESPONSE THEORY TO
ENHANCE READING COMPREHENSION OF ELEMENTARY
SCHOOL STUDENTS

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์
นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน
นิสิตระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อผู้รับรองรูปแบบ

ตำแหน่ง

สถานที่ทำงาน

.....
.....
.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำการรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์ฯ

1. การรับรองรูปแบบ หมายถึง การรับรองรูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบ
เชื่อมโยงร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนประถมศึกษา
2. แบบรับรองฉบับนี้มีข้อความเพื่อการรับรองรูปแบบ จำนวน 6 ข้อคำถาม โปรดรับรอง
รูปแบบตามระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับการรับรอง				
	เหมาะสม น้อยที่สุด	เหมาะสม น้อย	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม มาก	เหมาะสม มากที่สุด
	1	2	3	4	5
บทนำ					
1. หลักการและเหตุผล					
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ					
รูปแบบและคำอธิบาย					
3. แผนภาพแสดงรูปแบบ					
4. องค์ประกอบของรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
4.1 องค์ประกอบด้านการเชื่อมโยงหลายมิติ					
4.2 องค์ประกอบด้านโซเซียลมีเดีย					
4.3 องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
4.4 องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย					
4.5 องค์ประกอบด้านเนื้อหา					
4.6 องค์ประกอบด้านรูปแบบการสอนอ่าน					
5. ขั้นตอนของรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
5.1 ขั้นก่อนการอ่าน					
5.2 ขั้นระหว่างการอ่าน					
5.3 ขั้นหลังการอ่าน					
6. รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน					
7. โดยภาพรวมของรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้					

8. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนารูปแบบหนังสือวรรณคดีไทยอิเล็กทรอนิกส์แบบเชื่อมโยง
ร่วมกับโซเชียลมีเดียตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของ
นักเรียนประถมศึกษา และการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานการณ์จริง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

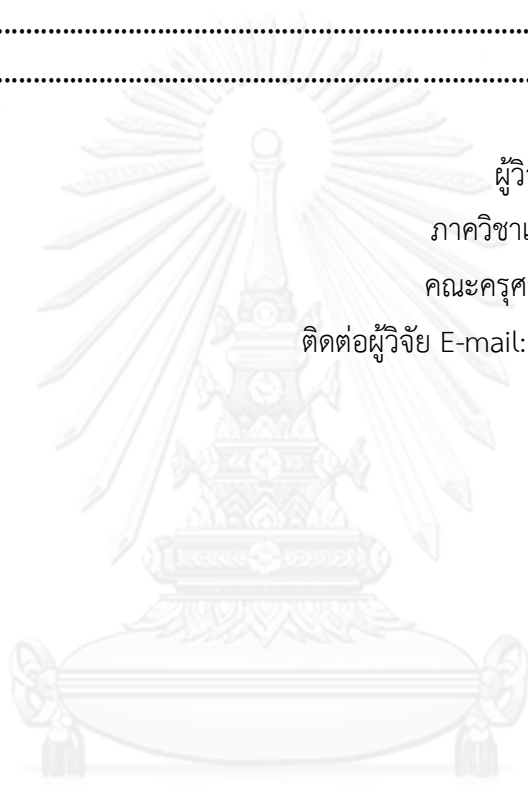
ผู้วิจัย นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ติดต่อผู้วิจัย E-mail: un_bonbon@hotmail.com

โทรศัพท์ 081-8680992

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจิตรลดา คำนวนสิน เกิดเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2526 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาวิชาประถมศึกษา (ภาษาไทย – สังคมศึกษา) จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY